

Forslag

til

Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om varmforsyning, lov om elforsyning og selskabsskatteloven
(Ny organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af forbrændingsegnet affald)

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023, som ændret ved § 1 i lov nr. 45 af 23. januar 2018, og lov nr. 807 af 9. juni 2020, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 45 indsættes:

»**§ 45 a.** Kommunalbestyrelsen skal udbyde opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald, der ikke er farligt affald, omfattet af en kommunal indsamlingsordning efter udbudsloven og regler udstedt i medfør heraf. Regler om ordregiverinterne aftaler og kontrakter mellem ordregivere og om kontrakter mellem ordregivende myndigheder i udbudsloven og i regler udstedt i medfør heraf finder ikke anvendelse ved udbud efter 1. pkt.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal senest med virkning fra den 1. juli 2025 og herefter løbende indgå kontraktforhold på baggrund af udbud efter stk. 1, 1. pkt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal ikke udbyde opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald, jf. stk. 1, omfattet af en kommunal indsamlingsordning på øer uden fast broforbindelse, hvorpå der den 1. juli 2023 er etableret et kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg, så længe anlægget er i drift.

Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal indberette til Forsyningstilsynet, hvis kommunalbestyrelsen ved afholdelse af udbud efter stk. 1 ikke følger en skabelon, som Forsyningstilsynet har udarbejdet i medfør af § 48 d, stk. 2, og årsagen til, at skabelonen ikke følges.

Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal anvende en skabelon, som Forsyningstilsynet har udarbejdet i medfør af § 48 d, stk. 2, og om, at kommunalbestyrelsen ikke skal indberette efter stk. 4.«

2. Efter § 45 b indsættes:

EnergistyrelsenCarsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700

E: ens@ens.dk

www.ens.dk

»§ 45 c. Klima-, energi- og forsyningsministeren monitorerer udviklingen i forbrændingskapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan offentliggøre resultatet af monitoreringen.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, indberetning til brug for monitorering efter stk. 1, herunder

- 1) at affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg skal indberette oplysninger,
- 2) hvilke oplysninger, der skal indberettes, herunder oplysninger om investeringsplaner,
- 3) hvordan oplysningerne skal afgives, og
- 4) frister for indberetning.«

3. § 48 c, stk. 3, ophæves.

4. I § 48 d indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Forsyningstilsynet udarbejder vejledningsmateriale og en skabelon til brug for afholdelse af udbud efter § 45 a, stk. 1.«

5. I § 48 g, stk. 1, indsættes efter »regler udstedt i medfør heraf«: », jf. dog stk. 2«.

6. I § 48 g indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Stk. 1 gælder ikke for Forsyningstilsynets opgavevaretagelse i henhold til § 50 d.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

7. I § 48 g indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Afgørelser truffet i henhold til regler udstedt i medfør af stk. 1 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

8. Efter § 48 g indsættes før overskriften før § 49:

»§ 48 h. Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at kommunalbestyrelsen ved afholdelse af udbud over opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald overholder regler udstedt i medfør af § 45 a, stk. 4 og 5.

Stk. 2. Forsyningstilsynet følger kommunalbestyrelsernes udbud efter § 45 a, stk. 1, for at sikre, at udbuddene ikke er tilrettelagt på en måde, hvor det kun er et eller enkelte anlæg, der kan afgive tilbud.

Stk. 3. Forsyningstilsynet kan offentliggøre kommunalbestyrelsernes indberetninger efter regler udstedt i medfør af § 45 a, stk. 4.«

9. § 50 b ophæves.

10. *Overskriften* før § 50 c affattes således:

»Regnskaber for og benchmarking af deponeringsanlæg«.

11. I § 50 c, stk. 1, udgår »affaldsforbrændingsanlæg og«, »affaldsforbrændings- eller«, og »henholdsvis affaldsforbrændings- og«.
12. To steder i § 50 c, stk. 2, udgår »affaldsforbrændings- og«.
13. § 50 d, stk. 1, affattes således:
»Forsyningstilsynet gennemfører årligt benchmarking af deponeringsanlæg på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service- og driftsforhold samt økonomiske forhold.«
14. I § 50 d, stk. 2, udgår »forbrændings- og«, og efter »afgive oplysninger« indsættes: »til Forsyningstilsynet«.
15. I § 89 a, stk. 4, indsættes efter »kapitel 11«: » og kapitel 11 b«.
16. I overskriften til kapitel 11 ændres »og søgsmål« til: »til Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.
17. Efter § 90 a efter overskriften indsættes:
»§ 90 b. Reglerne i kapitel 11 gælder for afgørelser efter loven eller regler udstedt i medfør heraf, der kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.«
18. Efter § 100 indsættes:
»Kapitel 11 a
Klage til Energiklagenævnet
- § 100 a. Reglerne i kapitel 11 a gælder for afgørelser efter loven eller regler udstedt i medfør heraf, der kan påklages til Energiklagenævnet.
- § 100 b. Forsyningstilsynets afgørelser efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf kan påklages til Energiklagenævnet af afgørelsens adressat og af enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, jf. dog § 48 g, stk. 4.
- Stk. 2. Forsyningstilsynets afgørelser efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed end Energiklagenævnet.
- Stk. 3. Klage skal være indgivet skriftligt inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt. Udløber klagefristen på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

§ 100 c. Energiklagenævnets formand kan efter nærmere aftale med nævnet træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, der behandles efter denne lov eller regler udstedt i medfør af loven.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om Energiklagenævnets sammensætning ved nævnets behandling af afgørelser efter denne lov eller efter regler udstedt i henhold til loven.

Kapitel 11 b *Søgsmål*«.

19. I § 101 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Afgørelser, der kan prøves af Energiklagenævnet efter kapitel 11 a, kan ikke indbringes for domstolene, før Energiklagenævnets afgørelse foreligger.«

20. I § 110, *stk. 3*, indsættes efter »§ 45 b,«: »§ 45 c, *stk. 2*,«.

§ 2

I lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 2068 af 16. november 2021, som ændret ved § 1 i lov nr. 2606 af 28. december 2021, § 1 i lov nr. 573 af 10. maj 2022, § 25 i lov nr. 1387 af 5. oktober 2022 og [L24] foretages følgende ændringer:

1. I § 2 *b, stk. 1, nr. 1*, indsættes efter »§ 2, *stk. 1*,«: »jf. dog *stk. 3*,«.

2. I § 2 *b* indsættes som *stk. 3-6*:

»*Stk. 3.* En kommune må kun varetage virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2, *stk. 1, nr. 3*, hvis virksomheden udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab, der alene driver affaldsforbrænding, jf. dog *stk. 4-6* og §§ 2 *h* og 2 *i*.

Stk. 4. *Stk. 3* finder ikke anvendelse for en kommune, hvor kommunalbestyrelsen senest den 31. december 2024 har godkendt et projektforslag for lukning af affaldsforbrændingsanlæg i medfør af § 4, og lukningen gennemføres senest tre år efter godkendelsen.

Stk. 5. *Stk. 3* finder ikke anvendelse for en kommune, der den 1. juli 2023 ejer et affaldsforbrændingsanlæg placeret på en ø uden fast broforbindelse.

Stk. 6. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i særlige tilfælde forlænge fristerne i *stk. 4*.«

3. I § 2 *d, stk. 1*, ændres »jf. dog *stk. 2-6*.« til: »jf. dog *stk. 2-7*.«.

4. I § 2 *d* indsættes efter *stk. 5* som nyt stykke:

»Stk. 6. Kommunal garantistillelse efter stk. 1, for affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2 b, stk. 3, er betinget af, at den gives på markedsvilkår.«
Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

5. I § 2 d, stk. 6, der bliver til stk. 7, ændres »Stk. 1-5« til: »Stk. 1-6«.

6. I § 2 e, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »selskaber«: », jf. stk. 3«.

7. I § 2 e indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for kommunal garantistillelse til en virksomhed, som varetager produktion af elektricitet ved forbrænding af affald i et aktie- eller anpartsselskab, omfattet af lov om elforsyning, hvis garantien stilles på markedsvilkår.«
Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

8. I § 2 e, stk. 3, der bliver til stk. 4, ændres » Stk. 1 og 2 « til: »Stk. 1-3«.

9. Efter § 2 g indsættes i *kapitel 1 a*:

»§ 2 h. En kommunes udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab omfattet af § 2 b, stk. 3, skal være gennemført senest den 31. december 2024.

Stk. 2. En kommunes vederlag i forbindelse med udskillelse og stiftelse af aktie- eller anpartsselskabet må udelukkende bestå af aktier eller anparter i selskabet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aktie- eller anpartsselskabet skal overtage driften af eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg med tilhørende aktiver og passiver og indtræde i samtlige eller enkelte af anlæggets rettigheder og forpligtelser, jf. dog stk. 2, hvis kommunen samtidig stiller garanti for eksisterende lån for anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, jf. § 2 d, stk. 6, og § 2 e, stk. 3.

Stk. 4. Stk. 3 finder ikke anvendelse for kontrakter, som kommunalbestyrelsen har indgået om behandling af forbrændingseget affald.

§ 2 i. For anlæg, der var ejet af en eller flere kommuner den 1. juli 2023, skal en eller flere kommuner have bestemmende indflydelse og eje mere end halvdelen af kapitalandelene i den virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlægget omfattet af § 2 b, stk. 3, så længe anlægget er i drift.«

§ 3

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021, som ændret bl.a. ved lov nr. 2605 af 12. maj 2021 og senest ved lov nr. [L37

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om afgift af elektricitet], foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »affald«: », jf. dog § 4 a«.
2. I § 4, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »§ 2, stk. 1«: », jf. dog § 4 a«.
3. I § 4, stk. 2, 2. pkt., ændres »Tilsvarende gælder for Energinet« til:
»Energinet kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som Energinet varetager eller deltager i«.
4. Efter § 4 indsættes:
»§ 4 a. En kommune må kun varetage eller deltage i virksomhed, der producerer elektricitet ved forbrænding af affald, hvis virksomheden udøves i et aktie- eller anpartsselskab, der kun driver affaldsforbrændingsanlæg. Udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab skal være gennemført senest den 31. december 2024.
Stk. 2. En kommunes vederlag i forbindelse med udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab, omfattet af stk. 1, må udelukkende bestå af aktier eller anparter i selskabet.
Stk. 3. For anlæg, der var ejet af en eller flere kommuner den 1. juli 2023, skal en eller flere kommuner have bestemmende indflydelse og eje mere end halvdelen af kapitalandelene i den virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlægget omfattet af stk. 1, så længe anlægget er i drift.
Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at et aktie- eller anpartsselskab, jf. stk. 1, i forbindelse med udskillelse og stiftelse skal overtage driften af eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg med tilhørende aktiver og passiver og indtræde i samtlige eller enkelte af anlæggets rettigheder og forpligtelser, jf. dog stk. 5, hvis kommunen samtidig stiller garanti for eksisterende lån.
Stk. 5. Stk. 4 finder ikke anvendelse for kontrakter, som kommuner har indgået om behandling af forbrændingsegnet affald.
Stk. 6. Stk. 1 finder ikke anvendelse for en kommune, hvor klima-, energi- og forsyningsministeren senest den 31. december 2024 har meddelt tilladelse til væsentlig ændring i medfør af § 11, og ændringen gennemføres senest 3 år efter tilladelsen er meddelt.
Stk. 7. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i særlige tilfælde forlænge fristerne i stk. 6.«
5. § 12 a ophæves.
6. § 48 ophæves.

7. To steder i § 51 a, stk. 2, og to steder i § 51 a, stk. 3, udgår »§ 12 a, stk. 1,«.

8. § 75, stk. 3, ophæves.
Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

9. I § 75, stk. 4, der bliver stk. 3, udgår »og 3«.

§ 4

I selskabsskatteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1241 af 22. august 2022, som ændret ved § 1 i lov nr. 905 af 21. juni 2022 og § 4 i lov nr. 1389 af 5. oktober 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, nr. 2 f, 3. pkt., ændres »varmeproduktion.« til: »varmeproduktion,« og 4. pkt., ophæves.

2. § 3, stk. 7, 2. pkt., ophæves.

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2023, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 3, nr. 5-9, og § 4 træder i kraft den 1. januar 2025.

§ 6

Stk. 1. Klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til inden for en pulje at etablere en ordning, hvorefter ministeren efter ansøgning fra en kommune kan meddele tilsagn om midler til delvis dækning af kommunens tab ved garantistillelse, hvis kommunen har garanteret for lån eller hæfter for restgælden af anlægslån i affaldsforbrændingsanlæg, omfattet af lov om varmeforsyning [§ 2b, stk. 3], eller lov om elforsyning [§ 4 a, stk. 1].

Stk. 2. Udbetaling fra puljen kan ske efter afvikling af et affaldsforbrændingsanlæg med et beløb på op til 70 pct. af et tab.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler for administrationen af ordningen, herunder blandt andet om følgende:

- 1) De nærmere kriterier for, at en kommune kan ansøge om midler.
- 2) Opdeling af puljen.
- 3) Krav til ansøgning om midler og meddelelse af tilsagn om og udbetaling af midler.

- 4) Proces for ansøgning om midler, herunder tidsfrister og form.
- 5) Betingelser og vilkår for udbetaling af midler, dokumentationskrav og oplysningspligt, herunder at bestemte oplysninger skal afgives på tro og love.
- 6) Krav om indsendelse af regnskab, revision og rapportering fra kommuner, der ansøger om midler.
- 7) Udvælgelseskriterier og prioritering af ansøgninger om midler.
- 8) Opgørelse og beregning af midler.
- 9) Offentliggørelse af tildelte midler.
- 10) Annullering, ændring og bortfald af meddelte midler.
- 11) Tilbagebetaling, herunder betaling af renter, og genanvendelse af midler.
- 12) Afskæring af klageadgang.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

- 1 Indledning
- 2 Lovforslagets baggrund
- 3 Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1 Kommuners varetagelse af affaldsforbrændingsanlæg
 - 3.1.1 Gældende ret
 - 3.1.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.1.3 Den foreslåede ordning
 - 3.2 Tvungen debitorkift og kommunal garantistillelse
 - 3.2.1 Gældende ret
 - 3.2.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.2.3 Den foreslåede ordning
 - 3.3 Udbud af forbrændingsegnet affald
 - 3.3.1 Gældende ret
 - 3.3.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.3.3 Den foreslåede ordning
 - 3.4 Monitorering af kapacitetsudvikling
 - 3.4.1 Gældende ret
 - 3.4.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.4.3 Den foreslåede ordning
 - 3.5 Forsyningstilsynets opgaver
 - 3.5.1 Gældende ret
 - 3.5.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.5.3 Den foreslåede ordning
 - 3.6 Energiklagenævnet
 - 3.6.1 Gældende ret
 - 3.6.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.6.3 Den foreslåede ordning
 - 3.7 Regnskaber for og benchmarking af forbrændings- og deponeringsanlæg
 - 3.7.1 Gældende ret
 - 3.7.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.7.3 Den foreslåede ordning

- 3.8 Skattemæssige forhold
 - 3.8.1 Gældende ret
 - 3.8.2 Skatteministeriets overvejelser
 - 3.8.3 Den foreslåede ordning
- 4. Økonomiske konsekvenser for det offentlige
- 5. Implementeringskonsekvenser for det offentlige
- 6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
- 7. Administrative konsekvenser for borgerne
- 8. Klimamæssige konsekvenser
- 9. Miljømæssige konsekvenser
- 10. Forholdet til EU-retten
- 11. Hørte myndigheder, organisationer m.v.
- 12. Sammenfattende skema

1. Indledning

Der er med bred opbakning i Folketinget sat et ambitiøst mål om at reducere de nationale drivhusgasudledninger med 70 pct. i 2030 i forhold til 1990. Den daværende regering (Socialdemokratiet), Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, (oprindeligt Enhedslisten), Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet er enige om, at affaldssektoren skal bidrage til indfrielse af dette mål, jf. aftale af 16. juni 2020 om *Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi* (herefter Klimaplanen). Moderaterne er tiltrådt aftalens afsnit, som er omfattet af forlig. Klimaplanen beskrives i afsnit 2 *Baggrund* nedenfor.

Det fremgår af Klimaplanen fra 2020, at uden initiativerne fra Klimaplanen vil affaldssektoren i 2030 udlede ca. 2,4 mio. tons CO₂e og dermed stå for ca. 5,7 pct. af de nationale CO₂-udledninger. Den væsentligste andel af udledningerne stammer fra forbrænding af affald, som uden Klimaplanen skønnes at stå for ca. 1,5 mio. tons CO₂e i 2030.

Dette lovforslag implementerer Klimaplanens initiativ V *Mindre forbrænding og mindre import af affald til forbrænding*. Lovforslaget indebærer en ny organisering af affaldsforbrændingssektoren, hvor affaldsforbrændingsanlæggene selskabsføres og skal konkurrere om affaldet, så affaldet behandles, hvor det kan gøres mest miljørigtigt, bedst og billigst.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med de øvrige initiativer i *Klimaplanen*, herunder den øgede og strømlinede affaldssortering, som for de fleste fraktioner, implementeres i kommunerne frem mod udgangen af

2023, samt de ændringer, der blev indført med lov nr. 898 af 21. juni 2022 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet (Nye rammer for kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, indsamling af erhvervsaffald, genbrug på genbrugspladser og skærpet økonomisk tilsyn). Klimaplanen skal samlet være med til at skabe en stærk grøn affaldssektor i Danmark og sikre en mere cirkulær økonomi, hvor mere affald genbruges og genanvendes i stedet for at blive forbrændt.

De nye rammevilkår kan medvirke til, at anlæg, der ikke kan klare sig i konkurrencen, reducerer deres kapacitet eller lukker, og at der fremadrettet investeres mere hensigtsmæssigt i sektoren. Det vurderes at bidrage til en mere effektiv sektor, hvor der i højere grad er ligevægt mellem forbrændingskapaciteten og de danske forbrændingsegne mængder. Det vil ligeledes tilskynde til, at mængden af importeret affald, som i dag har et højere fossilt indhold end de danske forbrændingsegne mængder, begrænses. Herigennem forventes CO₂e-udledningerne fra sektoren at nedbringes.

Med Klimaplanen blev der aftalt et kapacitetsloft svarende til udviklingen i de danske forbrændingsegne affaldsmængder, der ved aftaletidspunktet blev vurderet til 30 pct. af det forbrændte affald i 2030 ift. 2020. Med lovforslaget lægges op til, at udviklingen i kapaciteten af affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg monitoreres med henblik på at følge, om kapaciteten udvikler sig i takt med de danske mængder af forbrændingseget affald. Med dette lovforslag fastsættes rammerne for monitoringen med henblik på, at der kan følges op på udviklingen i kapaciteten. Der fastsættes ikke et lovmæssigt bestemt kapacitetsloft.

Nedbringelse af kapaciteten i affaldsforbrændingssektoren vil som hidtil skulle ske ved statslig tilladelse efter lov om elforsyning eller kommunal godkendelse efter lov om varmforsyning. Ved lukning af et affaldsforbrændingsanlæg, vil der fortsat skulle tages hensyn til forsyningssikkerhed, hvilket også omfatter økonomiske konsekvenser for varmemefbrugere.

Med lovforslaget indføres krav om, at kommunerne udbyder behandlingen af det husstandsindsamlede forbrændingsegne husholdningsaffald. Udbudspligten vil også omfatte det forbrændingsegne erhvervsaffald, som kommunerne indsamler i de tilfælde, hvor kommuner tilbyder en indsamlingsordning for erhvervsaffald. Herudover vil den nye organisering af forbrændingssektoren omfatte, at kommunernes ret til at anvise, på hvilket anlæg virksomheder skal have behandlet deres affald, bliver ophævet på bekendtgørelsesniveau. Det betyder dermed, at virksomheder fremover selv

har mulighed for at vælge på, hvilket anlæg, deres forbrændingsegneede erhvervsaffald skal behandles, og virksomheder vil ikke længere skulle følge kommunens anvisning. På denne måde vil det forbrændingsegneede erhvervsaffald indgå i anlæggenes konkurrence om det forbrændingsegneede affald.

Der indføres endvidere krav om, at de eksisterende kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg skal drives i kommunalt ejede selskaber med begrænset ansvar i form af aktieselskaber eller anpartsselskaber, hvor kommunerne fortsat har majoritetskontrol. Dette indebærer, at anlæggene herefter skal drives som kommercielle virksomheder, hvilket skal sikre, at affaldsforbrændingsanlæg kan konkurrere frit på kommercielle og lige konkurrencevilkår, og for at sikre gennemsigtighed og armslængde til kommunerne. De selskabsgjorte anlæg er underlagt selskabslovgivningen, skattelovgivning, årsregnskabsloven m.v.

Der vil blive indført mulighed for tvungen debitorskifte, så kommunale lån og kontrakter kan videreføres i de nystiftede aktie- eller anpartsselskaber. Dette har til formål at undgå, at begrænse transaktionsomkostninger ved selskabsgørelsen for anlæggene. Da formålet med den udbudsbaserede model er, at de selskabsgjorte anlæg skal konkurrere om behandlingen af det forbrændingsegneede affald, vil tvungen debitorskifte ikke gælde for affaldsforbrændingsanlæggenes eksisterende kontrakter om behandling af forbrændingsegnet affald.

Det ligger ikke inden for den politiske aftale at ændre på den økonomiske regulering af opvarmet vand eller damp fra et affaldsforbrændingsanlæg. Det betyder, at prisen på affaldsvarmen, som hidtil vil skulle fastsættes i medfør af kapitel 4 i lov om varmforsyning. Det er derimod nødvendigt at ophæve kravet i lov om elforsyning om, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, økonomisk skal hvile i sig selv, som med dette lovforslag foreslås ophævet.

Med lovforslaget fastlægges regler for en statslig pulje til kompensation af kommunerne for 70 pct. af eventuelle strandede omkostninger, som kommunerne vil kunne realisere efter afvikling af et affaldsforbrændingsanlæg. Med lovforslaget foreslås det, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om bl.a. ansøgning og uddeling af midler fra den afsatte pulje.

Endvidere fremgår det af Klimaplanen, at for at opnå, at det er de mindst miljørigtige anlæg, der som følge af konkurrenceudsættelsen lukker, skal gældende miljøkrav til forbrændingsanlæggenes strammes, så anlæg, der halter bagefter miljømæssigt enten investerer i teknologiske forbedringer

eller lukker. EU-Kommissionen har offentliggjort opdaterede nye BAT-krav den 3. december 2019. Dette betyder, at anlæggene senest fra den 3. december 2023 vil blive stillet over for nye og skærpede miljøkrav, der fastsættes i deres miljøgodkendelser. Dette reguleres ikke med indeværende lovforslag.

2. Lovforslagets baggrund

Den 16. juni 2020 blev der indgået aftale om *Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi* (herefter »Klimaplanen«) mellem daværende regering (Socialdemokratiet) og Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, (oprindeligt Enhedslisten), Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet. Moderaterne er tiltrådt aftalens afsnit omfattet af forlig.

Det fremgår af Klimaplanen fra 2020, at uden nye initiativer vil affaldssektoren i 2030 med en udledning på ca. 2,4 mio. tons CO₂e stå for 5,7 pct. af de nationale CO₂-udledninger. Udledningerne kommer fra forbrænding af affald, deponering af affald, biologisk behandling af affald og spildevandsbehandling. Den væsentligste andel af udledningerne stammer fra forbrænding af affald, som uden nye initiativer forventes at stå for udledning af ca. 1,5 mio. tons CO₂e i 2030.

I Danmark er der primo 2023 23 affaldsforbrændingsanlæg, heraf er 6 anlæg forbrugerejede eller ejet af et varmeselskab og 17 anlæg er kommunalt ejet. Hovedparten af de kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg drives i kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse. Fem drives i aktieselskaber, mens et enkelt anlæg indgår som en del af den kommunale forvaltning.

Mens forbrænding af affald historisk har været en vigtig del af Danmarks energiudnyttelse, idet affaldet har fortrængt andre fossile kilder i varme- og strømproduktionen, for eksempel kul, olie og gas, er affald nu i sig selv på vej til at blive den største fossile varme- og energikilde i 2030.

I takt med at genanvendelsen stiger, og de danske forbrændingsegne affaldsmængder falder, vil behovet for at forbrænde dansk affald blive mindre. En tilpasning af forbrændingskapaciteten kan medvirke til, at der ikke fyldes op med importeret affald, som i gennemsnit indeholder væsentligt mere plastik end dansk affald, og herved øger de danske CO₂-udledninger.

Aftalepartierne bag Klimaplanen har besluttet, at udviklingen i importen og forbrændingskapaciteten monitoreres, og partierne har aftalt et kapacitetsloft

svarende til udviklingen i de danske forbrændingsegne affaldsmængder, der ved aftaletidspunktet forventedes at blive reduceret med 30 pct. i 2030 ift. 2020.

Som forudsat i Klimaplanen anmodede aftalepartierne KL om at udarbejde en konkret plan for tilpasning af kapaciteten på affaldsforbrændingsanlæggene inden for nærmere fastsatte rammer, som er oplyst i initiativ V *Mindre forbrænding og mindre import af affald til forbrænding*. KL's tilpasningsplan blev afleveret til myndighedernes godkendelse ultimo 2020. På baggrund af myndighedernes tilbagemeldinger på de enkelte delelementer foretog Energistyrelsen en samlet og konsolideret vurdering og konkluderede, at KL's tilpasningsplan ikke kunne godkendes i henhold til de fastsatte kriterier.

Det fremgår af Klimaplanen, at hvis KL's tilpasningsplan ikke godkendes af myndighederne, iværksættes automatisk en løsning baseret på, at affaldsforbrændingsanlæggene skal konkurrere om affaldet, så det behandles, hvor det kan gøres mest miljørigtigt, bedst og billigst.

Ifølge Klimaplanen skal der derfor indføres krav til kommunerne om udbud af behandlingen af det forbrændingsegne husholdningsaffald. Samtidig skal kommuners ret til at anvise forbrændingsegnet erhvervsaffald ophæves.

Det fremgår af Klimaplanen, at kommunerne fortsat vil kunne eje og drive affaldsforbrændingsanlæg, men på lige konkurrencevilkår. De eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg skal derfor udskilles fra kommunerne og selskabsføres for at sikre gennemsigtighed og armslængde fra kommunerne. Samtidig skal kommunerne fortsat have majoritetskontrol med de eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg.

Affaldsforbrændingsanlæg med kommunale ejere skal herefter alene drives i aktieselskabsform eller anpartsselskabsform og på kommercielle vilkår. Sådanne selskaber må alene udøve affaldsforbrændingsaktiviteter. Det indebærer desuden, at selskabsloven, selskabsskatteloven, årsregnskabsloven, bogføringsloven, virksomhedsoverdragelsesloven m.v. sætter rammerne for anlæggenes videre virke.

Det er en del af Klimaplanen, at der skal indføres en undtagelse for ikke-brofaste øer, hvor kommuner fortsat kan indsamle og behandle alt forbrændingsegnet affald. Kommuner, der ejer et anlæg, der er placeret på en ø uden fast broforbindelse, er således ikke forpligtet til at selskabsføre affaldsforbrændingsanlægget, og kommunen skal heller ikke udbyde det indsamlede forbrændingsegne affald. Der eksisterer i dag et enkelt kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg på en ø uden fast broforbindelse.

I det lovforberedende arbejde er det vurderet, at det er hensigtsmæssigt, at kommuner, som har truffet beslutning om eller ved, at de vil lukke deres affaldsforbrændingsanlæg inden for en kortere årrække, skal have mulighed for at blive undtaget fra kravet om selskabsgørelse, hvis lukning af anlægget er godkendt senest den 31. december 2024, og anlægget rent faktisk lukker inden for 3 år efter godkendelsen. Endvidere er der i det lovberedende arbejde vurderet, at det er hensigtsmæssigt at erstatte det nuværende affaldsvarmeprisloft med et VE-prisloft baseret på alternative VE-teknologier. Ændringen har til formål at sikre mere tidssvarende regulering og vil samtidig beskytte varmemeforbrugere i mod for høje priser, når affaldsforbrænding konkurrenceudsættes. Ændringen forventes at ske ved bekendtgørelsesændring.

Endvidere er det hensigten ifølge Klimaplanen, at affaldsforbrændingsanlæggenes eksisterende kommunale lån i KommuneKredit skal kunne fortsætte til udløb under forudsætning af, at de lever op til gældende regler for kommunal garantistillelse, herunder betaling af en markedskonform garantistillelse. Baggrunden for at lade eksisterende kommunale lån videreføre er hensynet til at mindske de økonomiske konsekvenser ved selskabsudskillelse og etablering af ny organisering af affaldsforbrændingssektoren. I forlængelse heraf får kommunalbestyrelserne tillige mulighed for at gennemføre tvungen debitorskifte for anlæggenes øvrige lån og kontrakter. Hensigten med tvungen debitorskifte for både lån og kontrakter er at undgå, at selskabsomlægningen bliver unødigt byrdefuld for anlæggene. Da formålet med den udbudsbaseerede model er, at de selskabsgjorte anlæg skal konkurrere om behandlingen af det forbrændingsegnet affald, vil tvungen debitorskifte ikke gælde for affaldsforbrændingsanlæggenes eksisterende kontrakter om behandling af forbrændingsegnet affald.

Desuden indeholder Klimaplanen en forudsætning om, at nye lån skal optages på markedsmessige vilkår med mulighed for kommunal garantistillelse mod betaling af en markedskonform garantiprovision.

Endvidere fremgår det af Klimaplanen, at for at opnå, at det er de mindst miljørigtige anlæg, der som følge af konkurrenceudsættelsen lukker, skal gældende miljøkrav til forbrændingsanlæggene strammes, så anlæg, der halter bagefter miljømæssigt enten investerer i teknologiske forbedringer eller lukker. EU-Kommissionen har offentliggjort opdaterede nye BAT-krav den 3. december 2019. Dette betyder, at anlæggene senest fra den 3. december 2023 vil blive stillet over for nye og skærpede miljøkrav, der fastsættes i deres miljøgodkendelser. Dette implementeres ikke med indeværende lovforslag.

Endelig fremgår det af Klimaplanen, at der afsættes en pulje på 200 mio. kr. til at kompensere kommunerne for strandede omkostninger. Udbetaling fra puljen skal ske med et beløb på op til 70 pct. af et tab. Puljen skal dække strandede omkostninger i anlæg, som lukker som følge af tilpasningen i forbrændingskapaciteten i henhold til de danske affaldsmængder.

Det følger af Klimaplanen, at udviklingen i importen og forbrændingskapaciteten monitoreres og afrapporteres løbende til aftalekredsen. Dette skal bidrage til at overvåge udviklingen, når forbrændingsydelsen konkurrenceudsættes. Formålet er at afrapportere hvorvidt kapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg frem mod og i 2030 svarer til de danske mængder forbrændingsegnet affald, og herefter løbende holde øje med, om der er passende kapacitet.

Det fremgår af Klimaplanen, at hvis kapacitetsudviklingen ikke udvikler sig i takt med de nationale mængder af forbrændingsegnet affald, indføres en afgift på forbrænding, medmindre et alternativt virkemiddel viser sig at være bedre egnet, herunder eksempelvis CO₂-krav eller krav til plastikindhold i det sorterede affald til forbrænding. Der er ikke taget politisk stilling hertil og lovforslaget indeholder derfor ikke hjemmel til at indføre sådanne tiltag.

Kapacitetstilpasningen forudsættes at ske gradvist over de kommende år fra 2025 og frem. Nedbringelse af kapaciteten i affaldsforbrændingssektoren vil som hidtil skulle ske ved statslig tilladelse efter lov om elforsyning eller kommunal godkendelse efter lov om varmforsyning. Ved lukning af et affaldsforbrændingsanlæg, vil der fortsat skulle tages hensyn til forsyningsikkerhed, hvilket også omfatter økonomiske konsekvenser for varmemeforbrugerne.

Udarbejdelse af løsningsmodellen for implementering af Klimaplanens initiativ V *Mindre forbrænding og mindre import af affald til forbrænding* har været organiseret i en tværministeriel styregruppe med deltagelse af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (formand), Finansministeriet, Erhvervsministeriet, Miljøministeriet, Skatteministeriet og med inddragelse af Forsyningstilsynet. Mulige løsningsforslag er løbende blevet drøftet med interessenter, blandt andet interesseorganisationen Dansk Affaldsforening, brancheorganisationen Dansk Fjernvarme, KL, enkelte kommuner og affaldsforbrændingsanlæggene, herunder forbrugerejede anlæg.

3. Lovforslagets hovedpunkter

Begrebet affaldsforbrændingsanlæg vil blive anvendt som fællesbetegnelse for anlæg, der har affald som hovedbrændsel, og som forbrænder affald med henblik på varmeproduktion henholdsvis elproduktion godkendt efter lov om

varmeforsyning eller med tilladelse og bevilling efter lov om elforsyning. Hvor det forståelsesmæssige eller i tilknytning til øvrige beskrivelser af et område vurderes mest hensigtsmæssigt, vil den betegnelse, som fremgår af det pågældende område blive anvendt. Der er ikke med lovforslaget tiltænkt ændring af begreber eller eksisterende definitioner i gældende ret.

3.1 Kommuners varetagelse af affaldsforbrændingsanlæg

3.1.1 Gældende ret

Kommunernes hjemmel til at deltage i eller varetage aktiviteter på affaldsforbrændingsområdet findes i lov om miljøbeskyttelse, i lov om varmeforsyning og i lov om elforsyning.

Det er et kommunalretligt udgangspunkt, at kommunerne ikke uden klar lovhjemmel må udøve erhvervsvirksomhed, uanset om aktiviteten sker i kommunalt regi eller i et kommunalt ejet aktie- eller anpartsselskab.

Kommunal affaldsforbrændingsvirksomhed er i dag underlagt princippet om økonomisk at skulle hvile i sig selv. På elforsyningsområdet følger dette direkte af lov om elforsyning. Det betyder, at indtægter og omkostninger i virksomheden som helhed over en årrække skal balancere. Derudover skal affaldsvarmeprisen som udgangspunkt fastsættes efter princippet om nødvendige omkostninger i medfør af lov om varmeforsyning.

Virksomheden må således ikke optjene et overskud og må ikke drives med fortjeneste for øje. Dette gælder, uanset hvilken selskabsform virksomheden er organiseret i.

Der er ikke fastsat regler i lov om miljøbeskyttelse, lov om varmeforsyning eller i lov om elforsyning om den organisatoriske indretning af kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg. De kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg kan således være organiseret som en del af den kommunale forvaltning, i kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommuners styrelse, normalt i interessentskaber og i form af privatretlige selskaber, herunder i aktie- og anpartsselskaber. Der er således ikke i lovgivningen fastsat krav om, at affaldsforbrændingsanlæg og affaldsforbrændingsaktiviteter skal være udskilt i særskilte selskaber.

Kommunale fællesskaber er selvstændige offentlige myndigheder, der kan betragtes som specialkommuner, og som er underlagt den samme offentligretlige regulering som kommuner. I kommunale fællesskaber hæfter deltagerkommunerne normalt direkte, solidarisk og uden begrænsning for fællesskabets forpligtelser, og medlemmerne af de styrende udpeges af deltagerkommunernes kommunalbestyrelser, som har instruktionsbeføjelse i

forhold til de medlemmer, de har udpeget. De kommunale fællesskaber, der driver affaldsforbrændingsvirksomhed, er typisk organiseret som interessentskaber, hvor kommunerne er interessenter. De kommunale fællesskaber er blandt andet omfattet af de kommunale budget- og regnskabsregler, medmindre andet følger af lov eller fællesskabets vedtægter.

I aktieselskaber og anpartsselskaber er det udgangspunktet, at ejerne, som følge af det begrænsede ansvar, alene hæfter for den kapital, som ejeren har indskudt i selskabet. Ledelsen i et aktieselskab eller anpartsselskab har derimod blandt andet en pligt til at påse, at kapitalens kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde kapitalens nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder. Bestyrelsen er således til enhver tid forpligtet til at vurdere den økonomiske situation og sikre, at det tilstedeværende kapitalberedskab er forsvarligt, og at de dispositioner, som ledelsen foretager på selskabets vegne, er i selskabets interesse. Det kan medføre erstatningsansvar for ledelsen, hvis ledelsens pligter ikke overholdes.

3.1.1.1. Lov om miljøbeskyttelse

Det fremgår af lov om miljøbeskyttelse § 45, stk. 1, at kommunalbestyrelsen forestår håndteringen af affald, medmindre andet er fastsat i loven eller i regler udstedt i medfør af loven. På affaldsområdet kan kommunerne således som udgangspunkt varetage aktiviteter og deltage i selskaber, der udøver forskellige former for affaldshåndtering, eksempelvis indsamling af affald og forbrænding af affald. Med hjemmel i § 45, stk. 1, kan kommunerne således deltage i og varetage affaldsforbrændingsaktiviteter samt eje og drive affaldsforbrændingsanlæg.

Det fremgår af lov om miljøbeskyttelse § 45, stk. 2, at miljøministeren fastsætter regler om kommunale affaldsordninger, herunder om kommunalbestyrelsens pligt til at forestå indsamling og behandling af affald. Affaldsbehandlingsanlæg, herunder affaldsforbrændingsanlæg, er med hjemmel heri defineret i bekendtgørelse nr. 2512 af 10. december 2021 om affald (affaldsbekendtgørelsen). Det fremgår af affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 2, at der ved affaldsbehandlingsanlæg forstås anlæg, der nyttiggør eller bortskaffer affald, herunder anlæg, som forbereder affald forud for nyttiggørelse eller bortskaffelse.

Det fremgår af lov om miljøbeskyttelses § 7, stk. 1, nr. 2, at miljøministeren kan fastsætte regler om indregning, drift og vedligeholdelse af virksomheder, anlæg, maskiner, redskaber, fyringsanlæg og transportmidler. Med hjemmel heri er der i bekendtgørelse nr. 1271 af 21. november 2017 om anlæg, der forbrænder affald (affaldsforbrændingsbekendtgørelsen)

fastsat regler om affaldsforbrændingsanlægs indretning, drift og vedligeholdelse.

Det fremgår af affaldsforbrændingsbekendtgørelsens § 2, at bekendtgørelsen omfatter samtlige forbrændingslinjer, aflæsnings- og oplagringsanlæg, forbehandlingsanlæg på anlægsområdet, affalds-, brændsels- og lufttilførselssystemer, kedler, anlæg til behandling af røggas, anlæg på stedet til behandling eller oplagring af restprodukter og spildevand, skorstene, udstyr og systemer til kontrol med forbrændingen og til overvågning og registrering af forbrændingsbetingelserne.

I affaldsforbrændingsbekendtgørelsens § 4, nr. 2, defineres affaldsforbrændingsanlæg som enhver stationær eller mobil teknisk enhed samt udstyr, der udelukkende benyttes til varmebehandling af affald, uanset om forbrændingsvarmen genanvendes eller ej. Dette omfatter forbrænding af affald ved oxidering samt andre varmebehandlingsprocesser såsom pyrolyse, forgasning eller nedsmeltning, når produkterne af denne behandling derefter forbrændes.

Ovenstående udgør affaldsforbrændingsanlægs fysiske rammer.

Det følger af affaldsbekendtgørelsen, at kommuner blandt andet kan håndtere affald i naturlig forbindelse med varetagelse af affaldsforbrændingsydelsen, herunder eksempelvis forbehandling af forbrændingseget affald forud for selve forbrændingen af affaldet. Forbehandling af det forbrændingsegnete affald er efter affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 17, de fysiske, termiske, kemiske eller biologiske processer forud for nyttiggørelse eller bortskaffelse, herunder sortering, knusning, sammenpresning, pelletering, tørring, neddeling, konditionering, adskillelse, og forud for nyttiggørelse endvidere demontering, ompakning, blanding eller blanding, hvorved affaldets egenskaber ændres med det formål at mindske dets omfang eller farlighed eller på anden måde gøre den videre håndtering lettere.

Ovenstående udgør aktiviteter, der er forbundet med forbrænding af affald.

Ifølge affaldsforbrændingsbekendtgørelsens § 12 skal al varme, der genereres fra affaldsforbrændingsanlæg, udnyttes i den udstrækning, det er praktisk muligt.

Et affaldsforbrændingsanlæg producerer typisk såvel varme som elektricitet, ligesom der vil opstå restprodukter efter forbrændingen.

Det følger af § 50 b, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at kommunalbestyrelsen kun må godkende nye affaldsforbrændingsanlæg eller udvidelse af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg efter lov om varmforsyning eller efter regler udstedt i henhold til lov om varmforsyning, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren har godkendt, at der er det fornødne affaldsgrundlag til stede i området, hvorfra anlægget forventes at modtage affald. Beføjelsen til at træffe afgørelse er delegeret til Energistyrelsen, jf. bekendtgørelse nr. 2573 af 22. december 2021 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser (delegationsbekendtgørelsen).

3.1.1.2. Lov om varmforsyning

Affaldsforbrændingsanlæg er omfattet af og skal godkendes efter lov om varmforsyning, hvis de er kollektive varmforsyningsanlæg. Ved kollektive varmforsyningsanlæg forstås virksomhed, der driver en række anlæg, herunder affaldsforbrændingsanlæg, med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, jf. § 2 i lov om varmforsyning.

Kommuners hjemmel til at varetage varmforsyning er udtømmende reguleret i kapitel 1 a i lov om varmforsyning. Dermed kan kommuner alene varetage virksomhed på varmforsyningsområdet, hvis det fremgår eksplicit af lov om varmforsyning.

Den kommunale hjemmel er som udgangspunkt begrænset til varetagelse af varmforsyning i egen kommune. Det fremgår således af § 2 b, stk. 1, at en kommune med henblik på varmforsyning af kommunen alene eller sammen med andre kommuner eller private virksomheder kan drive kollektive varmforsyningsanlæg. Det drejer sig blandt andet om affaldsforbrændingsanlæg efter § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning.

Kommunen kan etablere eller deltage i varmforsyningsvirksomhed, der er beliggende uden for kommunegrænsen, hvis denne virksomhed også leverer varmforsyning i kommunen. Kommunen kan varetage virksomhed med henblik på varmforsyning i andre kommuner, hvis der er fysisk forbindelse mellem varmedistributionsnettene inden for og uden for kommunen, jf. § 2 b, stk. 2, i lov om varmforsyning. Det fremgår heraf, at det er muligt for en kommune at varetage virksomhed, eksempelvis ved affaldsforbrænding, med henblik på varmforsyning i andre kommuner, hvis udvidelsen af kommunens forsyningsområde er sket som følge af gennemførelse af et projekt godkendt efter § 4 i lov om varmforsyning eller som følge af overtagelse af en virksomhed, og hvis der samtidig fysisk er forbindelse mellem varmedistributionsnettene i og uden for kommunen. Hvis der er fysisk rørforbindelse over kommunegrænsen, vil kommunen i disse tilfælde kunne udøve kommunegrænseoverskridende aktivitet. Endvidere kan

kommuner samarbejde på tværs og i fællesskab eje affaldsforbrændingsanlæg, som servicerer flere kommuner, uagtet at selve varmeproduktionen ligger uden for kommunen. Hertil kommer forbrænding af affald fra de kommuner, der er medejere af et kommunalt fællesskab og eventuelt affald vundet efter udbud fra kommuner uden eget anlæg samt eventuel forbrænding af importeret affald.

Kommuner har ikke hjemmel til at deltage i virksomhed med forbrænding af affald i udlandet. Dette betyder derfor også, at kommuner ikke kan varetage varmeforsyning i udlandet. Bestemmelsen i § 2 b, stk. 2, skal forstås snævert, idet det alene er nævnt, at kommunen kan varetage virksomheden med henblik på varmeforsyning i nabokommuner, ikke nabolande.

I medfør af § 2 f, stk. 1, i lov om varmeforsyning, kan kommuner, der varetager eller deltager i virksomhed nævnt i § 2 b, varetage eller deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til hovedvirksomheden omfattet af § 2 b. I medfør af § 2 g, stk. 1, i lov om varmeforsyning, er der i bekendtgørelse nr. 795 af 2. juni 2022 om kommuners deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til virksomhed efter lov om varmeforsyning, fastsat nærmere regler om den tilknyttede virksomhed, som kommuner kan deltage i medfør af § 2 f, stk. 1. Det drejer sig blandt andet om energirådgivning i udlandet vedrørende hovedvirksomheden. Kommuner kan ikke med hjemmel i denne bestemmelse varetage selve varmeforsyningen i udlandet, men rådgive om viden om energi, som er opstået i forbindelse med varetagelsen af hovedvirksomheden.

Det fremgår af § 4, stk. 1, i lov om varmeforsyning, at kommunalbestyrelsen, som varmeplanmyndighed, skal godkende nye kollektive varmeforsyningsanlæg og ændringer i eksisterende anlæg. Ved ændringer forstås også lukning af kollektive varmeforsyningsanlæg. De nærmere regler for kommunalbestyrelsens behandling og godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg er reguleret i projektbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 818 af 4. maj 2021 om godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1417 af 26. oktober 2022.

Det følger af § 20, stk. 1, i lov om varmeforsyning, at affaldsforbrændingsanlæg i priserne for levering af opvarmet vand eller damp fra et affaldsforbrændingsanlæg alene kan indregne de nødvendige omkostninger, der fremgår af bestemmelsen i § 20, stk. 1. Dette gælder uanset, at anlægget er godkendt efter lov om varmeforsyning og har tilladelse til etablering eller væsentlige ændringer efter § 11 og elproduktionsbevilling efter § 10 i lov om elforsyning. Det er Forsyningstilsynet, der i forbindelse med sit tilsyn med varmepriserne i

medfør af § 21, stk. 4, afgør, hvilke udgifter og omkostninger, der må anses for nødvendige, og som derfor kan indregnes i priserne.

Klima-, energi- og forsyningsministeren har i § 20, stk. 3, i lov om varmforsyning, hjemmel til at fastsætte nærmere regler om fordeling af omkostningerne til levering af ydelser omfattet af § 20, stk. 1, og andre ydelser. Bemyndigelsen er på nuværende tidspunkt ikke udmøntet. Det er Forsyningstilsynet, der i medfør af § 21, stk. 4, i lov om varmforsyning og § 75, stk. 3, i lov om elforsyning, påser, at fordelingen af fællesomkostninger mellem affalds- og el/varmesiden i et affaldsforbrændingsanlæg ikke er urimelig.

For affaldsforbrændingsanlæg er desuden fastsat et prisloft, jf. § 20, stk. 4, i lov om varmforsyning, som skal understøtte en økonomisk og miljømæssig effektivisering af affaldssektoren og bidrage til at sikre, at varmemeforbrugerne alene skal bære de omkostninger, der kan henføres til varmeproduktionen. Prisloftet er relevant, når der leveres opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, produceret ved affaldsforbrænding fra et affaldsforbrændingsanlæg til et varmeproduktions- eller varmfremføringsanlæg. For affaldsforbrændingsanlæg er maksimalprisen derfor den laveste pris af prisen efter lov om varmforsyning, det vil sige den omkostningsbestemte pris, jf. § 20, stk. 1, varmekøber substitutionspris eller prisloftet. Substitutionsprisprincippet er fastslået i administrativ praksis efter § 20, stk. 1. Substitutionsprisprincippet indebærer, at der for køb af varme ikke må indregnes en højere pris end den pris, som varmekøber selv ville kunne producere den omfattede varmemængde for eller købe den for fra tredjemand.

Det følger af vejledning nr. 9083 af 26. februar 2013 om bekendtgørelse om fastsættelse af prislofter og maksimalpriser for fjernvarme fra affaldsforbrændingsanlæg- og langvarig administrativ praksis i øvrigt- at ”Energistilsynet har ikke haft indvending imod, at der ikke laves en fordeling mellem omkostninger til el- og varmeproduktion, men der skal altid laves en omkostningsfordeling mellem affald og el/varme. I så fald skal fordeling af omkostningerne mellem de tre ydelser, el, affald og varme, på affaldsforbrændingsanlæg ske ved at fratække elindtægterne fra anlæggets samlede omkostninger ud fra en formodning om, at elindtægterne dækker omkostningerne til elproduktion. De resterende omkostninger fordeles herefter i særømkostninger til affaldsbortskaffelse, særømkostninger til varmeproduktion og fællesomkostninger til affald og varme. Fællesomkostninger skal fordeles via en fordelingsnøgle.” Energistilsynet blev pr. 1. juli 2018 afløst af Forsyningstilsynet, som har videreført denne praksis.

3.1.1.3. Lov om elforsyning

Affaldsforbrændingsanlæg er tillige omfattet af lov om elforsyning. Reglerne i lov om elforsyning finder anvendelse på produktion, transport, handel og levering af elektricitet samt på aggregering og energilagring, jf. § 2, stk. 1, i lov om elforsyning. Det følger endvidere af § 2, stk. 2, i lov om elforsyning, at loven gælder på land-, og søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone. Som udgangspunkt kan loven derfor alene give kommuner hjemmel til at udøve aktiviteter inden for dette område.

I lov om elforsyning sondres der mellem en kommunens varetagelse og en kommunes deltagelse i aktiviteter. Ved varetagelse forstås, at aktiviteten varetages direkte som en del af kommunens forvaltning, hvor der ved deltagelse forstås, at kommunen alene deltager i aktiviteten ved sit ejerskab i en anden virksomhed.

Det følger af § 4, stk. 1, i lov om elforsyning, hvilke aktiviteter en kommune kan deltage i, som er omfattet af reglerne i lov om elforsyning. Det fremgår af § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning, at en kommune kan varetage produktion af elektricitet ved afbrænding af affald. Det fremgår derudover af § 4, stk. 1, 2. pkt., i lov om elforsyning, at en kommune kan deltage i selskaber med begrænset ansvar, som varetager virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1, herunder elproduktion.

Det fremgår af § 4, stk. 2, at en kommune kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som kommunen varetager eller deltager i. Tilsvarende gælder for Energinet. Sådanne virksomheder skal udøves på kommercielle vilkår i selskaber med begrænset ansvar, jf. § 4, stk. 3, i lov om elforsyning. Der er efter bemyndigelsesbestemmelse i § 4, stk. 4, i lov om elforsyning, fastsat nærmere regler i bekendtgørelse nr. 1133 af 27. november 2008 om kommuners og Energinets deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til deres hovedvirksomhed efter lov om elforsyning vedrørende virksomhed omfattet af stk. 2, herunder om de aktiviteter, der kan udøves, og om regnskabs- og forretningsmæssige forhold.

Det følger af bemærkningerne til § 4 i lov om elforsyning, at energirådgivning i udlandet kan anses for tilknyttet virksomhed til kommunens hovedvirksomhed efter § 2, stk. 1, i lov om elforsyning, jf. Folketingstidende 2007/08, 2. samling, tillæg A, side 4003. Ved energirådgivning forstås rådgivning om aktiviteter, som er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om elforsyning. En kommunalt ejet virksomhed, der f.eks. producerer elektricitet ved afbrænding af affald, vil således kunne rådgive i udlandet om erfaringerne med den anvendte teknologi, som virksomheden anvender.

Efter § 10, stk. 1, i lov om elforsyning kan elproduktion fra blandt andet affaldsforbrændingsanlæg med en effekt på over 25 MW kun udøves af virksomheder, der har opnået bevilling fra klima-, energi- og forsyningsministeren. En virksomhed med bevilling efter stk. 1 skal have den fornødne tekniske og finansielle kapacitet til varetagelsen af den bevillingspligtige aktivitet, jf. § 10, stk. 3, i lov om elforsyning. Etablering af nye elproduktionsanlæg samt væsentlige ændringer i bestående anlæg over 5 MW eller kraft-varme-anlæg over 25 MW, herunder lukning af anlæg, kan efter § 11, stk. 1, kun foretages efter forudgående tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Med lukning forstås, at et affaldsforbrændingsanlæg tages permanent ud af drift, konserveres eller skrottes. Beføjelsen til at udstede bevilling og give tilladelse er delegeret til Energistyrelsen, jf. delegationsbekendtgørelsen.

Der er ikke fastsat regler i lov om elforsyning om den organisatoriske indretning af kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg.

Det følger af § 48, stk. 1, i lov om elforsyning, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, ikke i samme virksomhed må udøve anden elproduktionsvirksomhed eller elhandelsvirksomhed. Formålet med dette udskillelseskraav er at undgå, at aktiviteter på affaldsområdet, der er underlagt princippet om økonomisk at skulle hvile i sig selv, bliver blandet sammen med konkurrenceudsatte aktiviteter på elforsyningsområdet i samme juridiske enhed. Bestemmelsen finder både anvendelse i forhold til kommunalt og privat ejede virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald. Bestemmelsen begrænser således, hvilke aktiviteter der kan udøves i en virksomhed, der varetager elproduktion ved affaldsforbrænding. Det følger af § 48, stk. 2, i lov om elforsyning, at stk. 1 ikke gælder for virksomheder, som producerer elektricitet efter § 12 a i lov om elforsyning.

Hvis kommuner derimod deltager i andre aktiviteter omfattet af lov om elforsyning end produktion af elektricitet ved affaldsforbrænding, skal aktiviteterne drives i et selskab med begrænset ansvar, jf. § 4, stk. 1, 2. pkt., i lov om elforsyning.

For så vidt angår fastsættelse af elpriserne, fremgår det af § 75, stk. 1, i lov om elforsyning, at priser og leveringsbetingelser for elproduktionsvirksomheders salg af elektricitet fastsættes ved aftale. Dette indebærer, at elproduktionsvirksomheders priser og betingelser ved salg af elektricitet som udgangspunkt beror på markedsforholdene.

For virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, følger det af § 75, stk. 3, i lov om elforsyning, at disse økonomisk skal hvile i sig selv. Bestemmelsen finder anvendelse på alle virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, og ikke kun kommunalt ejede affaldsforbrændingsvirksomheder. Dette gælder dog ikke virksomheder, som producerer elektricitet med tilladelse efter § 12 a.

§ 12 a, stk. 1, i lov om elforsyning, fastslår, at elproduktion ved afbrænding af affald på anlæg på centrale kraftværkspladser, jf. regler fastsat i medfør af § 10, stk. 6, må kun finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Efter § 12 a, stk. 2, må elproduktion ved forbrænding af kød- og benmel og lignende produkter kun finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Dog finder bestemmelsen ikke anvendelse for elektricitet produceret på anlæg, som producerer elektricitet udelukkende ved forbrænding af affald. Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

3.1.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det fremgår af Klimaplanen, at kommunerne fortsat vil kunne eje og drive affaldsforbrændingsanlæg men på lige konkurrencevilkår. De kommunale affaldsforbrændingsanlæg skal derfor udskilles fra kommunerne og selskabsføres for at sikre gennemsigtighed og armslængde fra kommunerne.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at affaldsforbrændingsanlægs organisering i kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, der typisk er oprettet som interessentskaber, ikke på tilstrækkelig vis sikrer den nødvendige armslængde til kommunerne i form af opgavemæssig, organisatorisk og økonomisk adskillelse fra kommunerne, blandt andet på grund af kommunernes direkte solidariske hæftelse. Det er derfor vurderingen, at eksisterende kommunale anlægs organisationsform i kommunale fællesskaber må ændres til en organisering i aktie- eller anpartsselskaber for at kommunerne fortsat vil kunne deltage i virksomhed med forbrænding af affald.

Ved organisering i et aktie- eller et anpartsselskab vil det kommunalt ejede aktie- eller anpartsselskab være underlagt selskabslovens regler samt øvrige regler for aktieselskaber og anpartsselskaber. Herved etableres armslængde mellem kommunen som ejer og selskabets ledelse, hvorved selskabet kan drives uafhængigt af kommunen, og ud fra hvad der tjener selskabet bedst.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet finder på denne baggrund ikke anledning til, at der bør fastsættes specifikke supplerende regler for selskabernes ledelse m.v. De kommunale selskaber vil kunne finde

inspiration til sikring af god selskabsledelse, herunder ejernes og ledelsens roller og ansvar, i blandt andet Finansministeriets publikation om *Statens Ejerskabspolitik* og i *Kodeks for god selskabsledelse i kommunale forsyningsselskaber* udarbejdet af Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA) med inddragelse af Dansk Affaldsforening og Dansk Fjernvarme.

Det fremgår af Klimaplanen, at kommunerne skal drive de udskilte affaldsforbrændingsanlæg på lige konkurrencevilkår. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at for at sikre, at de kommunale affaldsforbrændingsanlæg kan konkurrere om opgaven med behandling af det forbrændingsegnete affald på lige fod med andre aktører, skal kommunerne kunne eje og drive kommerciel affaldsforbrændingsvirksomhed. Dette vil indebære, at kommunerne skal kunne tjene penge på behandling af affaldet ved forbrænding, og affaldsforbrændingsanlæggene ikke vil skulle være underlagt princippet om økonomisk at skulle hvile i sig selv, som det følger direkte af lov om elforsyning. Kommunale affaldsforbrændingsanlæg vil således skulle kunne drives som en erhvervsvirksomhed med fortjeneste for øje.

Det er på denne baggrund Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at der i lov om varmforsyning skal indføres krav om, at kommunerne skal varetage virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, i et aktie- eller anpartsselskab på kommercielle vilkår. Det er ikke hensigten, at der med konkurrenceudsættelsen af affaldet skal ændres ved, at prisen på det opvarmede vand eller damp fra et affaldsforbrændingsanlæg vil skulle fastsættes i overensstemmelse med § 20 i lov om varmforsyning om nødvendige omkostninger og prisloft. Levering af affaldsvarme vil således fortsat skulle ske efter prisreguleringen i lov om varmforsyning om nødvendige omkostninger og et prisloft.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at en ophævelse af bestemmelsen i § 75, stk. 3, i lov om elforsyning, om, at produktion af elektricitet ved forbrænding af affald økonomisk skal hvile i sig selv, er nødvendig for at sikre, at affaldsforbrændingsanlæg vil kunne drives på kommercielle vilkår efter lov om elforsyning.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at hensigten med Klimaplanen er, at den aktivitet, der skal udskilles fra kommunen og fra de kommunale fællesskaber, og som fremover kan udøves på kommercielle vilkår, er opgaven med at drive affaldsforbrændingsvirksomhed. Der er tale om selve det fysiske affaldsforbrændingsanlæg og de aktiviteter, som er forbundet med forbrænding af affald, som et affaldsforbrændingsanlæg allerede i dag varetager, når et affaldsforbrændingsanlæg behandler forbrændingsegnet affald, jf. afsnit 3.1.1 i de almindelige bemærkninger.

Affaldsforbrændingsanlæg må som hidtil varetage produktion af varme og elektricitet ved forbrænding af affald efter lov om varmforsyning og lov om elforsyning samt processerne med håndtering, levering og afsætning af varme og elektricitet og restprodukter fra affaldsforbrændingen.

Det er med lovforslaget således heller ikke hensigten at ændre på de eksisterende regler og praksis for, hvad kommuner kan varetage af aktiviteter som tilknyttet virksomhed, efter § 4, stk. 2, i lov om elforsyning og efter § 2 f lov om varmforsyning.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har overvejet, hvorvidt det udskilte aktie- eller anpartsselskab skal kunne varetage øvrige aktiviteter relateret til affaldssiden, som eksempelvis opgaver med indsamling, omlastning og transport af affald.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer dog, at Klimaplanen, som indeholder krav om selskabsudskillelse af affaldsforbrændingsanlæggene, må forstås snævert således, at det, som skal udskilles i særskilte aktie- eller anpartsselskaber, alene er opgaven med at drive affaldsforbrændingsvirksomhed, forstået som selve det fysiske affaldsforbrændingsanlæg, aktiviteter forbundet med forbrænding af affald, restproduktsaktiviteter, som er en naturlig del af opgaven med at forbrænde affald, produktion af varme og elektricitet ved forbrænding af affald samt processerne med håndtering og afsætning af varme og elektricitet, derudover som skal udskilles i særskilte aktie- eller anpartsselskaber.

Det følger af Klimaplanen, at kommunerne fortsat skal have majoritetskontrol med de eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg. Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at kommunerne vil skulle have bestemmende indflydelse i selskabet for at opfylde kravet om majoritetskontrol i eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg. Bestemmende indflydelse foreligger, når kommunen direkte eller indirekte gennem en dattervirksomhed ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne i en virksomhed. Det er endvidere Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at en eller flere kommuner i fællesskab vil skulle eje mere end halvdelen af selskabets kapitalandele.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det er hensigten i forbindelse med, at eksisterende kommunale anlæg udskilles og aktie- eller anpartsselskaber stiftes, at der ved stiftelse af aktie- eller anpartsselskabet i så vid udstrækning som muligt skal foretages indskud af eksisterende aktiver og passiver i det nystiftede selskab mod, at kommunerne modtager vederlag i form af aktier eller anparter i det

nystiftede selskab. Det vurderes, at kommunerne alene bør kunne modtage vederlag i form af aktier eller anparter i affaldsforbrændingsanlæggene.

Det fremgår af Klimaplanen, at der skal indføres en undtagelse for ikke-brofaste øer, hvor kommuner fortsat kan indsamle og behandle alt forbrændingseget affald. Der eksisterer i dag efter det oplyste et enkelt kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg på en ø uden fast broforbindelse.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at ø-undtagelsen alene skal gælde for eksisterende affaldsforbrændingsanlæg, og at der i øvrigt ikke skal gælde særlige regler for disse anlæg, der vil kunne udøve deres virksomhed som hidtil.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at der vil være kommuner, der har truffet beslutning om eller ved, at de vil lukke deres affaldsforbrændingsanlæg inden for en kortere årrække. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet finder, at selskabsgørelse af sådanne anlæg vil medføre unødigt ressourceforbrug og omkostninger. Derfor finder Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at sådanne affaldsforbrændingsanlæg skal have mulighed for at blive undtaget fra kravet om selskabsgørelse, hvis anlægget rent faktisk lukker inden for en kortere årrække. Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt at fastsætte, at tilladelse til lukning, herunder godkendelse til nedlæggelse eller tilladelse til væsentlig ændring af anlægget, skal være meddelt senest, når selskabsgørelsen skal være gennemført. For at sikre tid til at gennemføre den egentlige lukning vurderes det desuden hensigtsmæssigt at fastsætte, at den faktiske lukning skal være gennemført 3 år efter.

For at understøtte konkurrencen på markedet vurderes det hensigtsmæssigt, at et anlæg, der er undtaget som følge af en godkendt lukning, ligesom øvrige anlæg, vil skulle konkurrere med andre anlæg om det forbrændingsegnet affald i en begrænset periode frem til lukning af anlægget. Den foreslåede undtagelse vil således alene gælde kravet om selskabsgørelse.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at når forbrændingssektoren konkurrenceudsættes, vil det fremover ikke være relevant, at ministeren som hidtil skal godkende, at der er det fornødne affaldsgrundlag til stede, før kommunalbestyrelsen må godkende nye affaldsforbrændingsanlæg eller udvidelse af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg efter lov om varmforsyning.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet forventer, at øget konkurrence i sektoren vil understøtte, at sektorens aktører selvstændigt foretager grundige

vurderinger af fordele og risici forbundet med at foretage langsigtede investeringer. På samme tid kan det lette de administrative byrder for affaldsforbrændingsanlæggene, hvis denne myndighedsgodkendelse afskaffes.

3.1.3 Den foreslåede ordning

Der foreslås indført nye bestemmelser i § 2 b, stk. 3, i lov om varmforsyning og i § 4 a, stk. 1, i lov om elforsyning, om, at kommuner kun må deltage i virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg med produktion af henholdsvis varme og elektricitet ved forbrænding af affald, hvis virksomheden udøves i et aktie- eller anpartsselskab, der udelukkende driver affaldsforbrændingsanlæg. Som konsekvens foreslås § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning, om at en kommune kan varetage produktion af elektricitet ved afbrænding af affald, ophævet.

Forslaget vil indebære, at et helt eller delvist kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg vil skulle drives i et aktie- eller anpartsselskab, og at kommunerne i øvrigt alene vil kunne deltage i opgaven med at drive affaldsforbrændingsvirksomhed, hvis aktiviteterne udøves i et selskab, der drives i aktie- eller anpartsselskabsform.

Kravet om organisering i et aktie- eller anpartsselskab betyder, at den enkelte kommune, der bliver kapitalejer, i sin egenskab af aktionær eller anpartshaver, som udgangspunkt kun vil komme til at hæfte for den kapital, som kommunen har indskudt i selskabet. Endvidere sikres en klar adskillelse mellem kommunens myndighedsopgaver og opgaver med drift af en forsyningsvirksomhed. Bestemmelsen indebærer således en klar adskillelse af opgaven med at drive affaldsforbrændingsvirksomhed, og kommunernes øvrige opgaver, organisering og økonomi, idet et aktieselskab henholdsvis et anpartsselskab er en selvstændig juridisk person og økonomisk enhed.

Ved organisering i et aktie- eller anpartsselskab vil det kommunalt ejede selskab være underlagt selskabslovens regler samt øvrige regler for aktieselskaber og anpartsselskaber. Det vil blandt andet gælde ansvars- og opgavefordelingen mellem ledelse og aktionærer eller anpartshavere.

Selskabsloven, årsregnskabsloven, selskabsskatteloven, virksomhedsoverdragelsesloven, bogføringsloven m.v. vil således sætte rammerne for selskabet, der driver affaldsforbrændingsanlægget videre. Dette vil blandt andet omfatte regler om udarbejdelse af åbningsbalance, krav til årsregnskaber, bestyrelsesansvar, håndtering af udbytte, overskud, afskrivninger, tab m.v.

Det kommunalt ejede aktie- eller anpartsselskab vil få sin egen selvstændige økonomi, der vil være adskilt fra kommunens. Selskabet vil desuden skulle betale selskabsskat i henhold til reglerne i selskabsskatteoven.

Det foreslås endvidere at slå fast i lov om varmforsyning, at virksomheden vil skulle udøves på kommercielle vilkår. Dette vil indebære, at selskabet vil skulle drives som erhvervsvirksomhed, agere på et frit marked, og at selskabet vil kunne optjene et overskud på det forbrændingsegnete affald.

Som en konsekvens af konkurrenceudsættelsen af affaldsforbrændingsanlæggene vil det eventuelle overskud, der opnås ved selve forbrænding af affald, ikke skulle indregnes i varmeprisen. For at sikre, at indtægter i forbindelse med levering af varme og el fortsat anvendes til at sænke varmeprisen eller tilføres egenkapitalen, vil der skulle ske en regnskabsmæssig adskillelse imellem de aktiviteter, der er forbundet med selve affaldsforbrændingen og aktiviteterne i forbindelse levering af varme og elektricitet. Levering af varme vil endvidere stadig skulle følge lov om varmforsynings øvrige regler, herunder prisregulering.

Den foreslåede ordning vil således medføre, at virksomheden, der driver affaldsforbrændingsanlæg, fremover ikke vil være underlagt princippet om, at anlægget i sin helhed økonomisk at skulle hvile i sig selv efter reglerne i lov om elforsyning. Det foreslås derfor at ophæve § 75, stk. 3, i lov om elforsyning.

De kommunalt ejede aktie- eller anpartsselskaber, som varetager elproduktion ved affaldsforbrænding, vil være omfattet af § 75, stk. 1, i lov om elforsyning, således at priser og betingelser ved salg af elektricitet som udgangspunkt vil bero på markedsforholdene. Selskaberne vil således både i forhold til aktiviteter forbundet med forbrænding af affald og produktion af elektricitet skulle agere på kommercielle vilkår.

Det foreslås endvidere at ophæve § 12 a i lov om elforsyning, da det ikke længere vil være relevant at fastholde særlige krav om tilladelse for elproduktion ved henholdsvis forbrænding af affald og forbrænding af kød- og benmel og lignende produkter, når bestemmelsen om, at affaldsforbrændingsvirksomhederne økonomisk skal hvile i sig selv ophæves.

Det foreslås endvidere, at § 48 i lov om elforsyning ophæves, således at der ikke længere vil være et særskilt krav om, at virksomheder, som producerer elektricitet ved affaldsforbrænding, ikke må udøve anden elproduktionsvirksomhed eller elhandelsvirksomhed i samme virksomhed. Ophævelsen af bestemmelsen vil ikke få betydning for kommunalt ejede aktie- eller anpartsselskaber, som varetager produktion af elektricitet ved

affaldsforbrænding, idet det med § 4 a, stk. 1, i lov om elforsyning, foreslås, at disse selskaber alene må drive affaldsforbrændingsvirksomhed.

Ophævelsen af § 48 i lov om elforsyning vil dog få betydning for privatejede affaldsforbrændingsvirksomheder, som ikke længere vil være begrænset i at kunne udøve elproduktionsvirksomhed og elhandelsvirksomhed i samme juridiske enhed.

Det foreslåede om, at anlægget vil skulle drives som kommerciel erhvervsvirksomhed, vil ikke ændre på, at prisen på opvarmet vand eller damp fra et affaldsforbrændingsanlæg fortsat vil være underlagt prisreguleringen i § 20, stk. 1, i lov om varmforsyning, herunder prisloftet efter § 20, stk. 4. Der vil således ikke kunne optjenes overskud på varmesalg fra et affaldsforbrændingsanlæg, uanset at affaldsforbrændingsanlæggene med dette lovforslag konkurrenceudsættes og drives kommercielt. Det er Forsyningstilsynet, der fører tilsyn med prisfastsættelsen på affaldsvarmen efter § 21, stk. 4, i lov om varmforsyning. Det er vurderingen, at den gældende indgrebsbeføjelse for Forsyningstilsynet, jf. § 21, stk. 4, udgør tilstrækkelig hjemmel til eventuelle indgreb i tilfælde af, at omkostninger fra affalds- og/eller el-siden væltes over på varmesiden.

Den foreslåede ordning vil medføre, at aktie- eller anpartsselskabet kun må drive affaldsforbrændingsvirksomhed. Der vil således ikke kunne drives anden aktivitet end aktiviteter, der naturligt og sædvanligt er forbundet med forbrænding af affald, herunder den resulterende produktion af varme og elektricitet ved forbrænding af affald samt håndtering og afsætning af varme og elektricitet og restprodukter fra affaldsforbrændingen.

Det er med lovforslaget dog ikke hensigten at ændre på de eksisterende regler og praksis for, hvad kommuner kan varetage af aktiviteter som tilknyttet virksomhed, efter § 4, stk. 2, i lov om elforsyning, eller efter § 2 f i lov om varmforsyning. Tilknyttet virksomhed, der er relateret til el- og varmeproduktion vil således fortsat kunne varetages i virksomheden, der driver affaldsforbrændingsanlæg.

De foreslåede bestemmelser i § 2 b, stk. 3, i lov om varmforsyning og § 4 a, stk. 1, i lov om elforsyning, vil indebære, at eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden ikke er udskilt fra kommunen og organiseret i et i aktie- eller anpartsselskab, der udelukkende driver affaldsforbrændingsvirksomhed, vil skulle udskille aktiviteterne og stifte et aktie- eller anpartsselskab.

Udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab fra kommunerne vil skulle godkendes af Ankestyrelsen.

Den generelle regulering af aktie- og anpartsselskaber vil sætte rammerne for såvel selve udskillelsen af de eksisterende anlæg som for stiftelse af selskabet og selskabets videre virke.

Ved udskillelsen til et aktie- eller anpartsselskab vil aktiver og passiver i affaldsforbrændingsanlægget skulle overføres fra de eksisterende kommuner eller kommunale fællesskaber til aktie- eller anpartsselskaberne.

Udskillelse til et aktie- eller anpartsselskab vil blandt andet kunne ske ved, at det eksisterende kommunale fællesskab, eksempelvis et interessentskab, etablerer et aktieselskab eller et anpartsselskab som datterselskab. De eksisterende aktiver og passiver fra affaldsforbrændingsanlægget vil herefter skulle overføres eller indskydes i aktieselskabet eller anpartsselskabet fra interessentskabet. Med organisering i et aktie- eller anpartsselskab vil der sikres begrænset hæftelse for kommunerne og tilstrækkelige armslængde og økonomisk adskillelse. Udskillelsen vil også kunne ske ved, at interessentskabet opløses, hvorefter aktiver og passiver tilbageføres eller udloddes til ejer-kommunerne. Ejer-kommunerne vil efterfølgende kunne oprette et aktie- eller anpartsselskab med samme eller andre ejere, hvorefter kapitalandele for eksempel kan tegnes mod indskud af andre værdier end kontanter, det vil sige som apportindskud i det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab.

Kravet om at udskille opgaven med at drive affaldsforbrændingsvirksomhed i et aktie- eller anpartsselskab vil ud over selve det fysiske affaldsforbrændingsanlæg, omfatte aktiviteter forbundet med forbrænding af affald og produktion af varme og elektricitet ved forbrænding af affald samt processer med håndtering og afsætning af varme og elektricitet. Dette vil omfatte selve forbrændingen af affald, samt de opgaver på affaldsforbrændingsanlægget, der er en naturlig del af opgaven med at varetage opgaven med at behandle affald. Der vil blandt andet være tale om de aktiviteter, som affaldsforbrændingsanlæggene hidtil har varetaget, som del af affaldsforbrændingsvirksomheden med hjemmel i lov om miljøbeskyttelse, lov om varmforsyning og lov om elforsyning.

Eksempler på opgaver, som kommunen hidtil har kunnet deltage i som tilknyttet virksomhed til elproduktionsvirksomhed efter § 4, stk. 2, i lov om elforsyning, er blandt andet udnyttelse, uden væsentlig bearbejdning, af overskuds- og biprodukter fra produktionen, forsknings-, udviklings- og demonstrationsvirksomhed vedrørende egen hovedvirksomhed, herunder salg m.v. af rettigheder fra udvikling og forskning, og energirådgivning i udlandet vedrørende egen hovedvirksomhed.

Ved tilknyttet virksomhed efter § 2 f, i lov om varmforsyning, forstås virksomhed, der har en naturlig og snæver sammenhæng med varmforsyningsvirksomhed nævnt i § 2 b. Den tilknyttede virksomhed skal således udspringe af varmforsyningsvirksomheden. Der skal således foretages en konkret vurdering af den anden virksomhed og dens sammenhæng med varmforsyningsvirksomhed. I denne vurdering vil primært indgå en række parametre om aktivitetens karakter, hensynet til at undgå værdispild, lovgivningskrav m.v. Der kan dog også indgå andre parametre, såsom særlig ekspertise m.m. Bestemmelsen skal fortolkes restriktivt.

Det udskilte aktie- eller anpartsselskab vil ikke kunne udøve andre aktiviteter end opgaven med at drive affaldsforbrændingsvirksomhed. Selskabet vil således ikke kunne udøve andre aktiviteter på affaldsområdet, som kommunerne er ansvarlige for, herunder eksempelvis indsamling, omlastning, transport af affald til anlægget og deponi.

Det foreslås, at kommunens vederlag i forbindelse med stiftelse af aktie- eller anpartsselskabet udelukkende må bestå af aktier eller anparter i det nystiftede selskab.

Bestemmelsen vil skulle bidrage til, at der ikke overføres penge eller værdier fra det eksisterende affaldsforbrændingsanlæg til ejerkommunerne i forbindelse med stiftelse af selskabet. I det omfang, der alligevel sker overførsel af aktiver til ejerkommunerne, vil reglerne om registrering af beløb og modregning i det kommunale bloktilskud i § 37 i lov om elforsyning og § 23 l i lov om varmforsyning finde anvendelse.

Den foreslåede ordning medfører, at kommunen eller kommunerne vil skulle have bestemmende indflydelse i affaldsforbrændingsanlæg og eje mere end halvdelen af selskabets kapitalandele, som ved lovens ikrafttræden er kommunalt ejet, så længe anlægget er i drift, jf. den foreslåede § 2 i, i lov om varmforsyning og den foreslåede § 4 a, stk. 3, i lov om elforsyning. Formålet er at sikre offentlig kontrol og ejerskab til de eksisterende affaldsforbrændingsanlæg.

Kravet om organisering i aktie- eller anpartsselskaber og kravet om, at en eller flere kommuner vil skulle have kapitalandelsmajoriteten og bestemmende indflydelse, vil ikke udelukke, at en eller flere kommuner er eneste ejere af selskaber omfattet af de foreslåede bestemmelser. Hvorvidt der tillige kommer private medejere vil blandt andet afhænge af interessen fra private investorer og af kommunernes interesse for at få private medejere med i ejerkredsen.

Den foreslåede ordning vil medføre, at hvis en kommune sælger kapitalandele af udskilte selskaber, vil de eksisterende regler om registrering og modregning i det kommunale bloktilskud kunne finde anvendelse, jf. § 23 1 i lov om varmforsyning og § 37 i lov om elforsyning. De eksisterende ejerkommuner vil skulle vurdere, om den konkrete salgssituation indebærer afståelse af ejerandele, som omfattes af de nævnte bestemmelser.

Det foreslås som en undtagelse til kravet om selskabsgørelse, at en kommune, der den 1. juli 2023 er ejer eller medejer af et affaldsforbrændingsanlæg, fortsat kan deltage i virksomhed med forbrænding af affald, selvom virksomheden ikke udøves i et aktie- eller anpartsselskab, hvis kommunalbestyrelsen senest den 31. december 2024 efter § 4 i lov om varmforsyning har godkendt et projektforslag om lukning af anlægget, eller hvis klima-, energi- og forsyningsministeren har meddelt tilladelse til lukning af anlægget efter § 11 i lov om elforsyning. Den faktiske lukning vil skulle være gennemført senest tre år efter godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Med lukning forstås, at et affaldsforbrændingsanlæg tages permanent ud af drift, konserveres eller skrottes.

Virksomheden vil dog skulle konkurrere om kommunernes affald med øvrige anlæg, og virksomheden vil kunne byde på både ejer-kommunernes og andre kommuners affald. Ejerkommunernes affald vil desuden skulle udbydes på markedet efter den foreslåede formulering af lov om miljøbeskyttelse § 45 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Det foreslås endvidere, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne bestemme, at fristen for, hvornår beslutningen skal være truffet henholdsvis tilladelse givet, samt fristen for hvornår anlægget skal lukke, kan i særlige tilfælde forlænges.

Kommuner, der gør brug af muligheden for at undlade at udskille forbrændingsaktiviteterne, vil, som de øvrige kommuner i landet, skulle udbyde deres forbrændingseggede husholdningsaffald efter den foreslåede udbudspligt i lov om miljøbeskyttelse § 45 a, jf. lovforslagets § 1. Dette betyder, at disse kommuner ikke kan anvende de generelle udbudsreglers in-house-regler, jf. afsnit 3.1 i de almindelige bemærkninger. Derudover vil anlæg, der producerer elektricitet, og som er omfattet af bestemmelsen, blive omfattet af krav om betaling af selskabsskat, jf. lovforslagets § 4 og den foreslåede bestemmelse om ophævelse af skattefritagelse for anlæg, der producere elektricitet.

Det foreslås endvidere, at der i lov om varmforsyning indsættes en ny § 2 b, stk. 3, 2. pkt., hvorefter en kommune, der pr. den 1. juli 2023 er ejer eller

medejer af et affaldsforbrændingsanlæg, fortsat vil kunne deltage i virksomhed med forbrænding af affald, selvom virksomheden ikke udøves i et aktie- eller anpartsselskab, der kun driver affaldsforbrændingsvirksomhed, hvis kommunen ejer et affaldsforbrændingsanlæg placeret på en ø uden fast broforbindelse. Der vil således ikke være krav om, at eksisterende affaldsforbrændingsanlæg, der er placeret på en ø uden fast broforbindelse, vil skulle udskilles i et aktie- eller anpartsselskab. Der vil heller ikke være krav om, at virksomheden vil skulle udøves på kommercielle vilkår, ligesom den foreslåede bestemmelse om, at kommunerne vil skulle afholde udbud over det forbrændingsegnete affald ikke vil finde anvendelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 1 og den foreslåede formulering af § 45 a, stk. 1, 2. pkt. Kommunen vil derfor kunne drive et sådant anlæg som hidtil.

Der eksisterer alene et enkelte kommunalt affaldsforbrændingsanlæg på en ø uden fast broforbindelse, som vil blive omfattet af undtagelsesbestemmelsen. Det betyder, at kommunen fortsat vil kunne såvel indsamle som behandle alt forbrændingsegnet affald, herunder forbrænde affald, som kommunen har ansvaret for.

Ophævelse af anvisningsretten vil først træde i kraft for affaldsforbrændingsanlæg på øer uden fast broforbindelse, når det kommunale affaldsforbrændingsanlæg på øen lukker eller kommunen eventuelt vælger at selskabsgøre anlægget.

Affaldsforbrændingsanlæg, der etableres på en ø uden fast broforbindelse med kommunale ejere efter den 1. juli 2023 vil være omfattet af det i § 2 b, stk. 3, 1. pkt., i lov om varmforsyning, foreslåede krav om, at virksomheden vil skulle udøves i et aktie- eller anpartsselskab.

Det foreslås endeligt at ophæve § 50 b i lov om miljøbeskyttelse, hvorefter kommunalbestyrelsen kun må godkende nye affaldsforbrændingsanlæg eller udvidelse af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg efter lov om varmforsyning eller efter regler udstedt i henhold til lov om varmforsyning, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren har godkendt, at det fornødne affaldsgrundlag er til stede i området, hvorfra anlægget forventes at modtage affald. Det vil indebære, at Energistyrelsen fremover ikke skal tage stilling til, hvorvidt der er tilstrækkeligt affald til stede i området, før det godkendes at opføre et nyt affaldsforbrændingsanlæg eller udvide et eksisterende. Opførelse af et nyt affaldsforbrændingsanlæg eller udvidelse af eksisterende vil dog fortsat skulle godkendes efter lov om varmforsyning henholdsvis bevilling og tilladelse efter lov om elforsyning.

3.2 Kommunal garantistillelse og tvungen debitorskifte

3.2.1 Gældende ret

3.2.1.1 Kommunal garantistillelse

Kommuner kan i visse tilfælde stille garanti for låneoptagelse i KommuneKredit og private kreditinstitutioner. På de områder, hvor muligheden for garantistillelse ikke er reguleret i særlovgivningen på området, vil spørgsmålet skulle afgøres efter kommunalfuldmagtsreglerne.

Lov om varmforsyning indeholder eksplicit hjemmel til, at kommuner kan stille garanti for låneoptagelse til specifikke aktiviteter. Det gælder såvel lån i KommuneKredit som i andre, herunder private, kreditinstitutioner. Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 745 af den 1. juli 2015, om ændring af lov om varmforsyning og byggeloven, jf. Folketingstidende 2014-2015, tillæg A, side 8, at lov om varmforsyning udtømmende regulerer kommuners adgang til varetagelse af kollektiv varmforsyning. Der kan således ikke stilles kommunal garanti for låneoptagelse, som ikke er dækket af § 2 d og 2 e i lov om varmforsyning.

Med bestemmelserne i § 2 d og § 2 e, kan en kommune som hovedregel kun stille garanti for virksomheder, der ikke bliver drevet på kommercielle vilkår. Kommunal garantistillelse efter lovens § 2 d, stk. 3 og 4, og § 2 e, stk. 2, indeholder nogle modifikationer til hovedreglen.

Det følger af § 2 d, stk. 1, i lov om varmforsyning, at en kommune i overensstemmelse med EU's statsstøtteregele kan stille garanti for låneoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed, der driver anlæg nævnt i § 2 b i lov om varmforsyning, herunder affaldsforbrændingsanlæg. Foretages låneoptagelsen ikke af kommunen eller en virksomhed, som kommunen ejer, er kommunens adgang til garantistillelse efter stk. 1 betinget af, at den virksomhed, der stilles garanti for, er en virksomhed nævnt i § 2 b, jf. stk. 2.

Det fremgår af § 2 d, stk. 3, i lov om varmforsyning, at kommunal garantistillelse for låneoptagelse i forbindelse med virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg, er betinget af, at der sker samproduktion af elektricitet og opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, i lov om varmforsyning, og at et eventuelt overskud på produktion og levering af elektricitet tillægges egenkapitalen eller indregnes i varmepriserne. Efter § 2d, stk. 4, kan en kommune stille en kommunal garanti for låneoptagelse i forbindelse med virksomhed til produktion af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas til andre formål end bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand er betinget af, at energiforbruget til denne produktion udgør mindre end 50 pct. af virksomhedens totale energiforbrug

til produktion af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas og at levering af ydelserne skal ske i overensstemmelse med §§ 20 og 20 b. Kommunal garantistillelse er ligeledes betinget af, at den virksomhed, der stilles garanti for, ikke efter regler i medfør af § 2, stk. 5, er undtaget fra §§ 20 og 20 b i lov om varmforsyning, jf. 2 d, stk. 5.

I § 2 e, i lov om varmforsyning findes der tilsvarende regler for kommunal garantistillelse for kraft-varme-anlæg over 25 MW. En kommunal garantistillelse for låneoptagelse til et kraft-varme-anlæg efter § 2 e, stk. 1 er betinget af at garantistillelsen kun vedrører den del af virksomhedens låneoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, og virksomhedens produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp er regnskabsmæssigt adskilt. Kommunal garantistillelse kan desuden omfatte den del af virksomhedens låneoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp til andre formål end bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, hvis energiforbruget til denne produktion udgør mindre end 50 pct. af virksomhedens totale energiforbrug til produktion af opvarmet vand eller damp og levering af ydelserne skal ske i overensstemmelse med §§ 20 og 20 b, jf. § 20 c.

Kommunerne kan endvidere stille en garanti for låneoptagelse til finansiering af erhvervelse af aktier i en virksomhed nævnt i § 2 b i lov om varmforsyning, jf. § 2 d, stk. 6, i lov om varmforsyning og § 2 e, stk. 3, i lov om varmforsyning.

Bestemmelserne i § 2 d og 2 e forudsætter ikke kommunalt ejerskab af den varmforsyningsvirksomhed, der stilles garanti for. Fordi reglerne tillader garantistillelse til både kommunale og ikke-kommunale anlæg, vil kommunen kunne stille garanti for hele virksomheden og ikke kun kommunens ejerandel i den. Hvis en kommune deltager i virksomheden sammen med andre, vil kommunen derfor kunne vælge enten at begrænse garantien til kun at vedrøre en forholdsmæssig del af låneoptagelsen, der afspejler kommunens ejerandel i virksomheden, eller at stille garanti for hele lånebeløbet.

En kommune kan ikke stille garanti for tilknyttet virksomhed omfattet af § 2 b, stk. 1, jf. § 2 f, stk. 4, i lov om varmforsyning.

Lov om elforsyning indeholder implicit hjemmel til at kommuner kan stille garanti for lån til specifikke aktiviteter. Det følger af hjemlerne i § 4, stk. 1 og 2, i lov om elforsyning, til varetagelse af og deltagelse i aktiviteter på elforsyningsområdet, at en kommune kan bruge midler, herunder indskyde midler, yde lån og stille garanti for de selskaber, som deres

elproduktionsvirksomhed drives i. Det forudsættes, at det kommunale engagement sker på markedsmæssige vilkår.

Er et selskab efter lov om elforsyning ikke 100 pct. ejet af en kommune, og ejer kommunen således alene en kapitalandel af en vis størrelse i et selskab, kan kommunen alene deltage i finansiering, herunder garantistillelse, med samme forholdsmæssige andel af den samlede ejerkreds' deltagelse i finansieringen, som kommunernes kapitalandel udgør af den samlede kapital. Der er derfor ikke hjemmel i lov om elforsyning til at en kommune kan finansiere, herunder stille garanti, over for tredjemand, som agerer på energiområdet, idet der i givet fald vil være tale om en form for uhjemlet kommunal udlåningsvirksomhed.

Kommunernes garantistillelse for låneoptagelse er betinget af, at kommunerne kræver en markedskonform garantiprovision. Garantiprovisionen skal svare til det, som en privat garant, der opererer under markedsökonomiske forhold, vil kræve under de tilsvarende betingelser. En vederlagsfri garanti ville derimod indebære, at kommunen yder et tilskud til forsyningsvirksomheden, og en sådan garanti vil betyde en forrykning af byrdefordelingen mellem kommunens borgere. Endvidere sikrer garantiprovisionen, at kommunen overholder princippet om økonomisk at hvile i sig selv, som kommunen er underlagt. Kommunerne er forpligtede til at foretage rimelige og sædvanlige bestræbelser på at konstatere, hvad et vederlag på markedsvilkår i forhold til den konkrete garanti indebærer. Dette princip er blevet fastslået i Ankestyrelsens afgørelse af 19. januar 2021, hvori Ankestyrelsen udtalte, at såfremt en kommune undlader at opkræve garantiprovision for en kommunal garanti, der stilles for et forsyningssselskabs lån, vil dette både være i strid med det kommunalretlige hvile-i-sig-selv-princip samt udgøre ulovlig statsstøtte.

For begge bestemmelser gælder, at kommunerne har ansvaret for at sikre, at garantistillelsen er forenelig med EU's statsstøtteregler. EU's statsstøttebegreb defineres i art. 107, stk. 1, i EUF-Traktaten, der indeholder en række betingelser, der alle skal være opfyldt, før der er tale om statsstøtte. Det er blandt andet en betingelse, at støtten skal begunstige visse virksomheder eller produktioner, hvilket vil sige, at støtten skal udgøre en økonomisk fordel, som ikke vil kunne opnås under normale markedsmæssige vilkår. Efter Kommissionens meddelelse af 20. juni 2008 (2008/C 155/02) om statsstøtte i form af garantier, indebærer en garanti ikke en økonomisk fordel, hvis virksomheden, der optager det lån, der garanteres for, betaler en garantiprovision, der svarer til det, som en privat garant, der opererer under markedsökonomiske forhold, vil kræve under de tilsvarende betingelser. Ydes garantien på markedsvilkår, vil den således ikke udgøre statsstøtte.

3.2.1.2 Debitorskifte

Ved kommunalt ejet anlæg, der enten er en del af den kommunale forvaltning, ejet af kommunen igennem et I/S, eller igennem et kommunalt fællesskab, er kommunen debitor for de lån, der er blevet optaget i forbrændingsanlægget. Disse kan endvidere være debitor i forbindelse med en bindende aftale, det pålægger dem en forpligtelse til at levere en bestemt vare eller ydelse. Hvis en kommune, et kommunalt ejet I/S eller et kommunalt fællesskab ønsker at overføre forpligtelser i form af lån og kontrakter til et kommunalt ejet aktie- og anpartsselskab, vil der være tale om et debitorskifte.

Efter almindelige obligationsretlige regler kræver debitorskifte bl.a. kreditors samtykke. Debitor kan således ikke overdrage sine forpligtelser til en anden debitor, uden at kreditor har samtykket hertil. Et debitorskifte vil derved kræve, at der indgås en aftale med kreditor herom.

3.2.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det fremgår af Klimaplanen, at affaldsforbrændingsanlæggenes eksisterende kommunale lån i KommuneKredit skal kunne fortsætte til udløb under forudsætning af, at de lever op til gældende regler for kommunal garantistillelse, herunder betaling af en markedskonform garantiprovision.

Det fremgår endvidere af Klimaplanen, at nye lån optages på markedsmæssige vilkår med mulighed for kommunal garantistillelse mod betaling af en markedskonform garantiprovision.

3.2.2.1 Kommunal garantistillelse

Der er på nuværende tidspunkt ikke hjemmel i lov om varmforsyning til, at kollektive varmforsyningsanlæg, herunder affaldsforbrændingsanlæg, der drives på kommercielle vilkår, kan få en kommunal garantistillelse for låneoptagelse. Sådant en hjemmel vil derfor skulle skabes for at kunne leve op til den politiske aftale.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at det skal være muligt for kommunerne efter § 2 d og § 2 e i lov om varmforsyning og efter § 4 i lov om elforsyning at garantere for de eksisterende lån, som kommunerne ønsker at overdrage i medfør af forslaget om tvunget debitorskifte, jf. afsnit 3.2.2.2 i de almindelige bemærkninger, til de aktie- eller anpartsselskaber, som vil skulle drive affaldsforbrændingsanlæggene fremadrettet, jf. de foreslåede bestemmelser i § 2 b, stk. 3 i lov om varmforsyning og § 4 a, stk. 4, i lov om elforsyning. Det forudsættes i den forbindelse, at reglerne for kommunal garantistillelse i øvrigt er opfyldt, herunder reglerne om

statsstøtte, jf. afsnit 3.2.1 i de almindelige bemærkninger, ligesom der fortsat skal betales en markedskonform garantiprovision for garantistillelsen.

3.2.2.2 Debitorskifte

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer på baggrund af den politiske aftale, at hensynet er, at det skal sikres, at anlæggene i videst mulige omfang kan drives videre som hidtil. Samtidig er det et hensyn, at transaktionsomkostningerne ved selskabsgørelsen holdes nede. Dette indebærer, at de lån, som affaldsforbrændingsanlæggene har optaget, skal kunne videreføres til aktie – eller anpartsselskabet. Ministeriet vurderer derfor, at eksisterende lån skal kunne videreføres i det stiftede aktie- eller anpartsselskab ved tvungen debitorskifte.

For at give kommunerne mulighed for at opsige lån og kontrakter i forbindelse med debitorskiftet, er det Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt, at det gøres frivilligt for kommunen at anvende muligheden for tvungen debitorskifte. Dette vil give kommunerne en frihed i forbindelse med selskabsudskillelsen til at vurdere, om det enkelte lån vil være mere fordelagtigt at indfri eller om det vil være muligt opsige en kontrakt med henblik på indgåelse af nye.

Det følger af den udbudsbase model i Klimaplanen, at når et affaldsforbrændingsanlæg er udskilt og etableret i et aktie- eller anpartsselskab, er det hensigten, at eksisterende vilkår og kontrakter om behandling af forbrændingsegnet affald med selskabsstiftelsen vil skulle ophøre, og anlægget vil derfor skulle indgå nye kontrakter om behandling af forbrændingsegnet affald.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurdering, at indførelse af tvungen debitorskifte for kontrakter for forbrændingsegnet affald vil underminere konkurrenceudsættelsen af affaldsforbrændingsanlæggene, herunder formålene med at udbyde det forbrændingsegnet affald.

Ministeriet vurderer på den baggrund, at kontrakter om behandling af forbrændingsegnet affald, som et anlæg har indgået ikke skal kunne omfattes af de tvungne debitorskifte. Disse kontrakter vil derfor skulle følge de almindelige obligationsretlige regler for debitorskifte, såfremt begge parter ønsker at fortsætte med kontrakten.

3.2.3 Den forslåede ordning

3.2.3.1 Kommunal garantistillelse

Det foreslås, at kommunerne fortsat skal have mulighed for at kunne stille lånegaranti for affaldsforbrændingsanlæggenes låneoptagelse, efter at

affaldsanlæggene er blevet udskilt til aktie- og anpartsselskab og affaldsforbrændingsanlægget drives på kommercielle vilkår. Endvidere vil det være en forudsætning for, at de eksisterende lån i KommuneKredit, kan fortsætte i KommuneKredit. Det foreslås derfor med indsættelsen af § 2 d, stk. 6, og § 2 e, stk. 3, at give kommunerne mulighed for at stille en garanti for en låneoptagelse i KommuneKredit eller en privat pengeinstitution.

Garantierne skal stilles på markedsvilkår, hvilket vil sige, at lånegarantien skal gives på vilkår som en privat kreditor, der opererer under markedsoekonomiske forhold, ville kræve af en låntager. Dette vil indebære, at kommunerne skal opkræve en markedskonform garantiprovision fra de affaldsforbrændingsanlæg, som de stiller garanti for. Reglerne om markedsvilkår for garantistillelse er en videreførelse af gældende ret. For affaldsforbrændingsanlæg, der er kraft-varme-anlæg, vil det fortsat være et krav, at overskud fra levering af elektricitet eller procesvarme skal anvendes til at nedsætte varmeprisen eller indregnes i egenkapital efter § 2 d, stk. 3 og 4.

Det foreslås i § 2 d, stk. 7 og § 2, stk. 4, at den kommunale garantistillelse for affaldsforbrændingsanlæg tilsvarende kommer til at gælde for lånoptagelse til finansiering af erhvervelse af aktier i en virksomhed. Det vil sige, at en kommune også vil kunne stille garanti for en virksomheds lånoptagelse i forbindelse med køb af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg. Formålet med forslaget er at sikre, at affaldsforbrændingsanlæg bliver ligestillet med de andre kollektive varmforsyningsanlæg omfattet af § 2 b i lov om varmforsyning.

3.2.3.2 Debtorskifte

Det foreslås i § 2 h, stk. 3, i lov om varmforsyning, og § 4 a, stk. 4, i lov om elforsyning at indføre, at de stiftede aktie- eller anpartsselskaber, vil kunne fortsætte driften af eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg. De nystiftede kommunale aktie- eller anpartsselskaber vil således i forbindelse med udskillelse og stiftelse i et aktie- eller anpartsselskab kunne overtage driften af eksisterende kommunale anlæg med tilhørende aktiver og passiver og vil kunne indtræde i samtlige anlægges rettigheder og forpligtelser. Det foreslås derfor at give kommunerne mulighed for at kunne kræve, at eksisterende lån og kontrakter overføres til det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab uden kreditors samtykke. Den foreslåede ordning vil medføre, at kommunerne vil kunne vælge at gennemføre tvungen debtorskifte for lån og kontrakter, som det kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg har henholdsvis optaget og indgået.

Kommunalbestyrelsen vil efter det foreslåede kunne lade kontrakter med eksempelvis leverandører, håndværkere m.v. videreføre, hvorved det nyetablerede aktieselskab eller anpartsselskab vil skulle indtræde i kontrakten.

Kommunalbestyrelsen vil skulle foretage en vurdering af hver enkelt kontrakt og lån og individuelt tage stilling til, om den enkelte kontrakt skal omfattes af det tvungne debitorskifte. Dette medfører, at kommunen vil kunne beslutte hvilke kontrakterne denne ønsker skal være underlagt et tvungent debitorskifte.

Hvis kommunalbestyrelsen ikke ønsker, at det nyetablerede aktieselskab eller anpartsselskab skal indtræde i en eksisterende aftale om et lån, skal kommunen overveje, hvordan lånet kan indfries. Ved kontrakter skal tage stilling til, hvorvidt kontrakten ønskes forsøgt genforhandlet eller om denne skal ophæves på baggrund af de vilkår, der fremgår af kontrakten.

Det foreslåede bestemmelse medfører således, at kommunalbestyrelsen vil kunne beslutte at videreføre eksisterende lån og kontrakter i det nyetablerede aktieselskab eller anpartsselskab. Overdragelsen vil kunne ske uden kreditors samtykke.

En videreførelse i aktie- eller anpartsselskabet vil indebære, at kontrakten kan overføres på eksisterende vilkår uden at dette kræver genforhandling af kontraktens vilkår. Lån, der måtte være ydet på tidspunktet for ikrafttrædelse af denne lov, vil tillige kunne videreføres.

Lån og kontrakter, der overføres, vil efterfølgende kunne opsiges af begge parter med det opsigelsesvarsel og på de vilkår, der måtte følge af den enkelte kontrakt.

Hvis kommunalbestyrelsen vælger at videreføre et eksisterende lån ved tvungen debitorskifte, og hvis der ikke allerede er stillet en kommunal garanti for lånet, fordi kommunen eller det kommunale fællesskab hidtil har hæftet direkte for lånet, vil kommunen samtidig skulle stille garanti for lånet i overensstemmelse med det foreslåede i § 2 d, stk. 6 om kommunal garantistillelse. Herved sikres det, at den eksisterende risikofordeling opretholdes, således at kreditor ikke samtidig tvinges til at tåle en forøget risiko. Det vil kun være i de tilfælde, hvor kommunen har hæftet direkte for lånet, at der vil blive stillet et krav om at kommunen fremover skal stille en garanti for låneoptagelsen.

Endelig foreslås det med formuleringen af § 2 h, stk. 3, i lov om varmforsyning, og § 4 a, stk. 5 i lov om elforsyning, at kontrakter, som de

kommunale affaldsforbrændingsanlæg har indgået om at aftage og brænde forbrændingseget affald, ikke vil være omfattet af tvungen debitorskifte. Dette gælder både aftaler med private virksomheder og andre kommuner om, at et anlæg skal aftage kommunens forbrændingseget affald. Kommunen kan, efter aftale med den anden kontraktspart, vælge at overføre kontrakter omkring behandlingseget affald efter de almindelige obligationsretlige regler for debitorskifte. Kommunerne vil dog efter den foreslåede § 45 a, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse blive pålagt at udbyde deres affald, samt at indgå kontrakter på baggrund af udbuddet inden d. 1. juli 2025.

Kommunens anvisningsret for det forbrændingseget erhvervsaffald vil skulle ophæves på bekendtgørelsesniveau. Ophævelsen af anvisningsretten vil medføre, at kommunerne ikke vil kunne anvise forbrændingseget erhvervsaffald til eget eller egen anlæg. Ophævelse af anvisningsretten skal sikre reel konkurrence på markedet for forbrændingseget affald.

Det foreslås, at hjemlen § 4 i lov om elforsyning, der regulerer kommuners mulighed for at varetage og deltage i aktiviteter på elforsyningsområdet videreføres. Det vil således fortsat følge af hjemlen til varetagelsen af og deltagelse i aktiviteterne, at en kommune kan bruge midler, herunder indskyde midler, yde lån og stille garanti for de selskaber, som deres elproduktionsvirksomhed drives i.

Er et selskab ikke 100 pct. ejet af en kommune, og ejer kommunen således alene en kapitalandel af en vis størrelse i et selskab, kan kommunen alene deltage i finansiering, herunder garantistillelse, med samme forholdsmæssig andel af den samlede ejerkreds' deltagelse i finansieringen, som kommunernes kapitalandel udgør af den samlede kapital.

Der vil derfor ikke være hjemmel i lov om elforsyning til, at en kommune kan finansiere, herunder stille garanti, over for tredjemand, som agerer på energiområdet, idet der i givet fald vil være tale om en form for kommunal udlåningsvirksomhed, som det ikke findes hensigtsmæssigt at tilvejebringe hjemmel til.

Når kommunale affaldsforbrændingsanlæg selskabsføres, således at kommunens deltagelse fremover vil ske i et selskab med begrænset ansvar, er der alene hjemmel i § 4 i lov om elforsyning til, at kommunen bruger midler i selskaber, såfremt det sker på markedsmæssige vilkår og alene med kommunens forholdsmæssige andel af den samlede ejerkreds' deltagelse.

3.3 Udbud af forbrændingseget affald

3.3.1 Gældende ret

Det følger af § 45, stk. 1 i lov om miljøbeskyttelse, at kommunalbestyrelsen forestår håndtering af affald, medmindre andet er fastsat i loven eller i regler udstedt i medfør heraf. Affaldshåndtering er således som udgangspunkt en kommunal opgave. Kommunalbestyrelsen kan vælge selv at varetage driften af affaldshåndtering inden for den kommunale driftsorganisation, at overlade opgaven til kommunalt ejede affaldsselskaber, eksempelvis kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, eller at udbyde opgaven til private virksomheder.

Kommunalbestyrelsen forestår ordninger for forbrændingseget affald, deponeringseget affald og farligt affald til forbrænding.

Forbrændingseget affald defineres i § 3, stk. 1, nr. 19, i affaldsbekendtgørelsen, som affald, der ikke er eget til materialenyttiggørelse, og som kan destrueres ved forbrænding, uden at forbrænding heraf giver anledning til udledning af forurenende stoffer i uacceptabelt omfang. Forbrændingseget affald omfatter ikke affald, som det efter lovgivningen er forbudt at forbrænde, eller affald, der efter lovgivningen, herunder et regulativ vedtaget af kommunalbestyrelsen, skal indsamles eller anvises til materialenyttiggørelse eller anden behandling, herunder deponering, eller som konkret anvises til materialenyttiggørelse eller anden behandling, herunder deponering. Farligt affald er defineret i affaldsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr. 16. Det er kommunerne, der efter gældende ret klassificerer, hvornår affald er forbrændingseget, jf. affaldsbekendtgørelsens § 4, stk. 2.

Forbrændingseget affald kan være affald fra husholdningerne eller affald produceret af virksomheder. Kommunerne skal etablere ordninger for affald produceret af husholdninger og virksomheder i kommunen, jf. § 8, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1536 af 16. december 2022 om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v. (affaldsaktørbekendtgørelsen). Ordningen skal enten etableres som en indsamlingsordning eller en anvisningsordning, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 8, stk. 4.

En indsamlingsordning defineres som en regulativbestemt ordning, hvor kommunen overtager ansvaret for affaldets videre håndtering ved opsamlingsstedet, jf. affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 28. En indsamlingsordning kan etableres enten som en henteordning eller en bringeordning. Der er tale om en henteordning, når affald bliver afhentet hos husholdningen eller virksomheden, hvorimod en bringeordning er kendetegnet ved, at borgeren eller virksomheden selv bringer affaldet til et opsamlingssted, eksempelvis genbrugspladsen.

En anvisningsordning defineres som en ordning, hvor kommunalbestyrelsen i et regulativ har fastlagt på hvilken måde og eventuelt på hvilket anlæg, affaldsproducenten skal sikre, at affaldet bliver håndteret, jf. affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 8. Det betyder, at den affaldsproducerende virksomhed selv skal indgå en aftale med det affaldsforbrændingsanlæg, kommunen har anvist, ligesom virksomheden selv skal indgå aftale med en transportør om afhentning af det forbrændingsegnete affald og transport til anlægget.

En anvisningsordning adskiller sig fra en indsamlingsordning ved, at affaldsproducenten beholder ansvaret for affaldets håndtering frem til behandlingsanlægget. Ved en indsamlingsordning har kommunalbestyrelsen ansvar for håndteringen af affald fra indsamlingspunktet.

Husholdninger har benyttelsespligt til kommunale affaldsordninger. Det følger således af affaldsaktørbekendtgørelsens § 11, stk. 1, at når en kommunal ordning er fastlagt i regulativet for husholdningsaffald, er borgere og grundejere forpligtet til at benytte ordningen som foreskrevet. Dette gælder også for forbrændingsegnet affald.

Som udgangspunkt har virksomheder også benyttelsespligt til de kommunale affaldsordninger, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 12, stk. 1. For så vidt angår kommunale indsamlingsordninger for forbrændingsegnet erhvervsaffald, er virksomhederne dog ikke forpligtet til at benytte en kommunal ordning, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 12, stk. 3. Det betyder, at virksomheden kan vælge, om virksomheden vil benytte den kommunale indsamlingsordning, eller om virksomheden eksempelvis vil lade en privat indsamlingsvirksomhed indsamle affaldet. Derimod er virksomhederne forpligtet til at følge en kommunal anvisningsordning for forbrændingsegnet erhvervsaffald eller følge kommunens konkrete anvisning.

Kommunerne har ansvaret for, at det forbrændingsegnete affald, som kommunerne indsamler fra husholdningerne og eventuelt fra virksomheder, herunder fra kommunens egne institutioner og virksomheder, bliver behandlet ved forbrænding på et affaldsforbrændingsanlæg.

Omkring to ud af tre kommuner er ejer eller medejer af et affaldsforbrændingsanlæg. Den tredjedel af kommunerne, der ikke ejer et affaldsforbrændingsanlæg, afholder derfor allerede i dag udbud over opgaven med behandling af det indsamlede forbrændingsegnete affald.

Kommuner, der er ejer eller medejer af et affaldsforbrændingsanlæg, kan i overensstemmelse med udbudslovens regler om ordregiverinterne aftaler og

kontrakter mellem ordregivere (de såkaldte in-house-regler) tildele en kontrakt om behandling af det forbrændingsegnete affald til det kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg, uden at denne opgave skal udbydes efter udbudslovens eller forsyningsvirksomhedsdirektivets regler, jf. nedenfor. En kommune, der ejer et anlæg som del af driftsorganisationen, kan få behandlet det forbrændingsegnete affald internt, uden at behandlingen skal udbydes.

Kommunernes indkøb af opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald vil som udgangspunkt udgøre offentlige kontrakter og vil som følge heraf være omfattet af udbudsloven og regler udstedt i medfør heraf. Dette omfatter direktiv 2014/25/EU om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (Forsyningsvirksomhedsdirektivet), der er implementeret ved bekendtgørelse nr. 1078 af 29. juni 2022 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsynings, transport samt posttjeneste (forsyningsvirksomhedsbekendtgørelsen).

Anvendelsesområdet for forsyningsvirksomhedsdirektivet er aktivitetsbestemt, og direktivet finder udelukkende anvendelse på de former for aktiviteter, der er angivet i forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 8-14. Det gælder blandt andet varetagelse af forsyning af gas, varme og elektricitet.

Ordregivere i forsyningsvirksomhedsdirektivet er betegnet som »ordregivende enheder« og omfatter blandt andet offentlige virksomheder, ordregivende myndigheder, herunder staten, regionale og kommunale myndigheder, offentligretlige organer og sammenslutninger bestående af en eller flere af disse, når denne udøver en af aktiviteterne i forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 8-14.

Det afgørende for om udbud skal ske efter udbudsloven eller forsyningsvirksomhedsdirektivet er, om virksomheden eller myndigheden udøver en af aktiviteterne i artikel 8-14 i forsyningsvirksomhedsdirektivet. Det kræver en vurdering af den enkelte virksomhed og den enkelte kontrakt for at vurdere, om virksomheden og kontrakten er omfattet af forsyningsvirksomhedsdirektivet.

Udbudslovens regler finder ikke anvendelse for opgaver, som ordregiver selv udfører (såkaldte klassiske in house-aftaler), hvor to enheder inden for samme ordregiver indgår aftaler.

Tilsvarende følger det af udbudslovens §§ 12-16, at udbudsloven blandt andet ikke gælder, når ordregivende myndigheder indgår kontrakt med en

selvstændig juridisk person, som er forskellig fra myndigheden, men som er så tæt knyttet til den ordregivende myndighed, at kontrakten svarer til en intern arbejdsdeling (den såkaldte udvidede in house-regel).

Kommunerne kan frit tilrettelægge deres udbud, udforme deres udbudsmateriale og fastlægge evalueringskriterier under iagttagelse af de generelle udbudsregler. Udgangspunktet heri er, at den enkelte ordregiver selv kan beslutte om det mest fordelagtige tilbud skal identificeres på grundlag af tildelingskriteriet pris, omkostninger eller det bedste forhold mellem pris og kvalitet.

3.3.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det følger af Klimaplanen, at der stilles krav om udbud af behandlingen af det forbrændingsegnete husholdningsaffald. Formålet er at sikre, at behandling heraf sker på markedsvilkår efter konkurrence.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at kommuners udbud vil skulle følge de generelle udbudsregler, dvs. udbudsloven og, regler udstedt i medfør heraf, herunder forsyningsvirksomhedsbekendtgørelsen, der implementerer forsyningsvirksomhedsdirektivet.

Når kommunerne skal udbyde opgaven med behandlingen af forbrændingsegnet affald på et konkurrenceudsat marked, må hensigten være, at kommunerne ikke vil skulle kunne tildele behandlingen til et anlæg, som kommunen er ejer eller medejer af, uden forudgående konkurrence om opgaven med behandlingen.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer derfor, at de generelle udbudsregler om ordregiverinterne aftaler og kontrakter mellem ordregivere og om kontrakter mellem ordregivende myndigheder (in house-reglerne) ikke vil skulle finde anvendelse for kommuners udbud.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det er hensigten med Klimaplanen, at kommunen som naturlig led i en udbudsproces skal udbyde alt forbrændingsegnet affald, der er omfattet af en kommunal indsamlingsordning og ikke kun husholdningsaffald. Kommunen vil skulle udbyde opgaven med behandling af såvel forbrændingsegnet husholdningsaffald som forbrændingsegnet erhvervsaffald, der indsamles af kommunen, herunder forbrændingsegnet affald, der indsamles fra kommunens egne virksomheder og institutioner.

Det fremgår af Klimaplanen, at kommuners ret til at anvise forbrændingsegnet erhvervsaffald skal ophæves. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at ophævelse af anvisningsretten for forbrændingsegnet

erhvervsaffald hænger sammen med den øvrige konkurrenceudsættelse af forbrændingseget affald og den udbudsbaseret model. Ministeriet vurderer, at anvisningsretten vil kunne ophæves på bekendtgørelsesniveau med hjemmel i den gældende § 45, stk. 2 i lov om miljøbeskyttelse, hvis lovforslagets forslag om kommunernes udbudspligt vedtages.

Det fremgår af Klimaplanen, at der skal indføres en undtagelse for øer uden fast broforbindelse, hvorpå kommunerne fortsat kan indsamle og behandle alt forbrændingseget affald. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at Klimaplanen skal forstås således, at der skal indsættes en undtagelse til udbudspligten for øer uden fast broforbindelse, hvorpå der på tidspunktet, hvor loven træder i kraft, er placeret et kommunalt affaldsforbrændingsanlæg. En undtagelse må alene skulle gælde, så længe det eksisterende kommunale anlæg er i drift.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at kommunerne vil skulle have passende tid til at indrette sig på udbudspligten samtidig med, at den nye organisering af affaldsforbrændingsanlæggene, jf. lovforslagets §§ 2 og 3, hurtigst muligt vil skulle have virkning således, at der i tråd med Klimaplanen hurtigt skabes de regulatoriske rammer, der understøtter en øget effektivisering af sektoren og en reduktion af forbrændingskapaciteten.

Det har været overvejet, om der skal tages højde for, hvis der ikke kommer tilbud på den udbudte opgave, eller hvis tilbuddene er urimelig høje. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at kommuner vil opbygge erfaring med udarbejdelse af udbud, herunder på baggrund af markedsdialog m.v., ligesom en række kommuner i dag allerede udbyder deres affald og derfor har erfaring. Sandsynligheden, for at kommunen ikke vil modtage tilbud på det udbudte affald, herunder efter genudbud, vurderes på denne baggrund at være lille, hvorfor det er vurderingen, at der ikke skal indføres særlige regler til håndtering heraf.

Med henblik på at understøtte effektive udbud og mindske risikoen for, at der udarbejdes tilbud ud fra strategiske hensyn, som kan risikere at påvirke konkurrencen på markedet, vurderer Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at kommunernes udbud skal understøttes.

Det er på den baggrund ministeriets vurdering, at der skal udarbejdes en vejledende skabelon, som kommuner kan bruge i forbindelse med udbud, samt vejledningsmateriale til udbudsprocessen. Hvis det viser sig at være behov herfor, kan skabelonen gøres obligatorisk at bruge, jf. den foreslåede hjemmel i § 45 a, stk. 5 i lov om miljøbeskyttelse, om at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte krav om, at kommunalbestyrelsen skal anvende skabelonen. Det foreslås, at det er Forsyningstilsynet, der

udarbejder såvel skabelon som vejledningsmateriale, se nærmere den foreslåede ordning i afsnit 3.5.3 i de almindelige bemærkninger.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt for Forsyningstilsynets tilsyn med kommunernes afholdelse af udbud, at kommuner, der ikke følger skabelonen, skal oplyse dette til Forsyningstilsynet sammen med årsagen til, at skabelonen ikke er fulgt.

3.3.3 Den foreslåede ordning

Det foreslås at indsætte en ny § 45 a i lov om miljøbeskyttelse, hvorefter kommunalbestyrelsen skal udbyde opgaven med behandling af forbrændingsegnede affald omfattet af en kommunal indsamlingsordning. Dette vil betyde, at det forbrændingsegne affald fremadrettet vil skulle behandles af det anlæg, som kommunen har indgået kontrakt med efter, at kommunen har afholdt udbud over opgaven med behandlingen af affaldet.

Med den foreslåede ordning, vil der således blive indført en udbudspligt i forhold til kommunalbestyrelsens opgaver med behandling af det forbrændingsegne affald.

Den foreslåede udbudspligt omfatter altovervejende det forbrændingsegne husholdningsaffald. Det foreslås derudover, at kommuner, der via en indsamlingsordning tillige indsamler forbrændingsegnede erhvervsaffald, også vil skulle afholde udbud over det forbrændingsegne erhvervsaffald. Tilsvarende foreslås at skulle gælde for forbrændingsegnede affald der indsamles fra kommunens egne virksomheder og institutioner.

Farligt affald, herunder klinisk risikoaffald, vil også fremover kræve en særlig tilgang med henblik på at sikre den rette behandling. Forbrænding af farligt affald vil derfor ikke være omfattet af udbudspligten.

Det følger af den foreslåede ordning, at anvisningsretten for forbrændingsegnede erhvervsaffald vil blive ophævet på bekendtgørelsesniveau med hjemmel i den gældende § 45, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, hvorefter miljøministeren fastsætter regler om kommunale affaldsordninger, herunder om borgeres, grundejeres og virksomheders pligt til at benytte kommunale affaldsordninger. Dette betyder blandt andet, at kommunerne ikke vil kunne anvise forbrændingsegnede erhvervsaffald til eget eller egne anlæg, og at kommunen ikke kan etablere en anvisningsordning for dette affald. Det vil betyde, at virksomheder ikke længere vil skulle aflevere affaldet til et anlæg, som kommunen har anvist til. Virksomheder skal herefter selv indgå kontrakt med et affaldsforbrændingsanlæg om behandling af virksomhedens forbrændingsegne affald. Alternativt kan en virksomhed indgå kontrakt med en indsamlingsvirksomhed om indsamling af det forbrændingsegne

affald, hvor det så vil være op til indsamlingsvirksomheden at indgå kontrakt med et affaldsforbrændingsanlæg, da indsamlingsvirksomheden vil overtage ansvaret for affaldet. Virksomheder vil fortsat efter ansøgning, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 12, stk. 2, kunne eksportere det forbrændingsegnete affald.

Kommunernes udbud af behandlingen af forbrændingsegnet affald vil som øvrige udbud være omfattet af udbudslovens almindelige regler for afholdelse af udbud af offentlige kontrakter eller af forsyningsvirksomhedsdirektivet, jf. afsnit 3.3.1 i de almindelige bemærkninger. Det vil blandt andet betyde, at afholdelse af udbud, krav til udbudsmateriale og evaluering af de indkomne tilbud skal følge de generelle udbudsregler, herunder krav om gennemsigtighed, saglighed og ligebehandling m.v. For en nærmere beskrivelse henvises til afsnit 3.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Den foreslåede udbudspligt vil indebære, at kommunalbestyrelsen vil skulle udbyde opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald uden, at det er muligt at undtage kontrakten fra udbudspligten gennem klassiske in house-kontrakter. Det foreslåede vil således indebære, at kommunalbestyrelsen ikke vil kunne vælge selv at behandle det forbrændingsegnete husholdningsaffald inden for den kommunale driftsorganisation gennem klassiske in house-kontrakter. Derudover vil de udvidede in house-regler i udbudslovens §§ 12-16 om ordregiverinterne aftaler og kontrakter mellem ordregivere ikke finde anvende. Kommunalbestyrelsen vil endvidere ikke kunne overlade opgaven til et kommunalt fællesskab eller til et kommunalt ejet selskab i overensstemmelse med de udvidede in house-regler.

Den enkelte kommune vil under iagttagelse af de generelle udbudsregler skulle tilrettelægge sit udbud ud fra de forhold, som kommunen ud fra en samlet vurdering finder giver den bedste, billigste og mest miljørigtige forbrænding af det kommunalt indsamlede affald.

Hvis en kommune sammen med andre kommuner har organiseret indsamling og øvrig affaldshåndtering i et kommunalt fællesskab eller interessentskab, vil et sådan kunne varetage et udbud på vegne af den enkelte kommune såvel som et samlet fælles udbud. Tilsvarende vil to eller flere kommuner sammen kunne varetage et udbud.

Det foreslås, at kommunerne skal have indgået kontrakter på baggrund af udbud efter § 45 a, stk. 1 lov om miljøbeskyttelse, med virkning senest den 1. juli 2025. Det vil betyde, at kommuner seneste den 1. juli 2025 vil skulle have udbudt og indgået en kontrakt om opgaven med behandling af det forbrændingsegnete affald. Herefter vil kommunerne løbende skulle afholde udbud og indgå kontrakter efter § 45 a, stk. 1.

Det foreslås, at udbudspligten ikke skal gælde for øer uden fast broforbindelse. Det betyder, at pligten til at udbyde behandlingen af det forbrændingsegnede husholdningsaffald ikke vil skulle gælde for forbrændingseget affald omfattet af en kommunal indsamlingsordning på øer uden fast broforbindelse, hvorpå der ved lovens ikrafttræden er et kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg, der er i drift. Sådanne kommuner vil fortsat kunne behandle forbrændingseget affald uden at udbyde opgaven, og kommunen kan som hidtil tildele affaldet til kommunens eget affaldsforbrændingsanlæg.

For at understøtte konkurrencen på markedet foreslås det, at der vil blive indført bestemmelser, der kan støtte op om udbudsprocessen. Det foreslås derfor, at der udarbejdes en skabelon, som kommuner vil kunne vælge at anvende ved tilrettelæggelse af udbud og udarbejdelse af udbudsmateriale.

Skabelonen skal følge udbudslovens regler og vil skulle fastsætte de objektive og gerne kvantificerbare parametre, som kommunerne vil kunne stille krav indenfor i et udbud. Kommunerne vil selv kunne fastsætte det konkrete niveau for disse krav, herunder blandt andet krav til miljø og økonomi.

Skabelonen vil skulle fastsætte retningslinjer for forhold, der kan have betydning for effektive udbud og risikoen for, at der vil blive udarbejdet udbud, som kun et eller enkelte anlæg kan afgive tilbud på, og så derfor vil kunne påvirke konkurrencen på markedet negativt. Indhold og omfang af skabelonen vil skulle fastsættes nærmere.

Derudover foreslås det, at der skal udarbejdes vejledningsmateriale om, hvordan kommunen vil kunne tilrettelægge et udbud med henblik på at indkøbe den bedste ydelse. Vejledningsmaterialet vil skulle indeholde råd om brug af skabelonen og om udbud, for eksempel om indregning af omkostninger til transport eller om branchespecifikke forhold. Det foreslås, at det er Forsyningstilsynet, der vil skulle udarbejde skabelon og vejledningsmateriale, se nærmere herom i afsnit 3.5.2 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om, at skabelonen vil skulle suppleres med en indberetningspligt, hvorefter kommuner vil skulle forklare årsagen til afvigelser fra brug af skabelonen. Det foreslås, at afvigelsesforklaringer vil skulle sendes til Forsyningstilsynet, der vil gennemgå disse eventuelt i dialog med den enkelte kommune, og offentliggøre eventuelle afvigelsesforklaringer på tilsynets hjemmeside. Se afsnit 3.5.2 i de almindelige bemærkninger. De nærmere regler om

indberetningspligt om afvigelser fra brug af skabelonen skal fastsættes på bekendtgørelsesniveau.

Skabelonen vil som udgangspunkt være frivillig for kommunen at benytte. Det foreslås med forslaget til § 45 a, stk. 5, i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte, at skabelonen skal være obligatorisk. Dette kan eksempelvis blive aktuelt, hvis det viser sig, at kommunernes udbud lader til at hindre en lige og fri konkurrence om affaldet.

Hvis ministeren fastsætter, at skabelonen vil skulle være obligatorisk at anvende, vil kommunalbestyrelser som følge heraf ikke skulle forklare og indberette årsager til, at de ikke anvender skabelonen.

3.4 Monitorering af kapacitetsudvikling

3.4.1 Gældende ret

Miljøministeriet foretager fremskrivninger af de nationale affaldsmængder og miljøgodkender affaldsforbrændingsanlægs kapacitet til forbrænding af affald. Fremskrivninger en prognose over, hvordan de danske affaldsmængder forventes at udvikle sig over en nærmere fastsat periode.

Miljøstyrelsen foretager i dag monitorering af udviklingen i de danske affaldsmængder samt i importen af affald, jf. bekendtgørelsen nr. 2078 af 10. november 2021 om Affaldsdatasystemet, der blandt andet er udstedt i medfør af § 46 a, stk. 1 og 2, i lov om miljøbeskyttelse.

Energistyrelsen foretager i dag benchmarking af kapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg og visse affaldsmedforbrændingsanlæg efter § 50 d i lov om miljøbeskyttelse, jf. bekendtgørelse nr. 1536 af 16. december 2022 om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v. (affaldsaktørbekendtgørelsen).

Benchmarking foretages på baggrund af affaldsforbrændingsanlæggenes oplysninger om anlæggets miljø-, service- og driftsforhold, herunder affaldsmængder, samt oplysninger om økonomiske forhold, som forbrændingsanlæggenes indberetter i medfør af § 51, stk. 1, i affaldsaktørbekendtgørelsen. Visse af disse oplysninger sammenholdes blandt andet med Miljøstyrelsens oplysninger om mængder. Der henvises til afsnit 3.7.1 i de almindelige bemærkninger.

Energistyrelsen foretager ikke en fremskrivning af mængderne.

En myndighed kan indhente oplysninger hos en anden myndighed, som denne myndighed har indsamlet, jf. forvaltningslovens § 31, hvoraf det fremgår, at i det omfang en forvaltningsmyndighed er berettiget til at videregive oplysninger, skal myndigheden på begæring af en anden myndighed, videregive oplysninger, hvis den er af betydning for myndighedens virksomhed. Oplysninger skal videregives, hvis myndigheden er berettiget til at videregive oplysningerne efter § 28 i forvaltningsloven. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren skal anmode om oplysninger til monitorering.

Det følger af § 3, stk. 1, nr. 27, i bekendtgørelse nr. 1366 af 28. september 2022 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser, at Energistyrelsen udøver de beføjelser, som klima-, energi- og forsyningsministeren er tillagt i henhold til miljøbeskyttelsesloven. Denne hjemmel kan for eksempel anvendes i det tilfælde, hvor ministeren er tillagt en opgave med monitorering, og hvor Energistyrelsen udfører opgaven på ministerens vegne.

Det følger af § 79 b, stk. 1, nr. 11, i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at der skal ske anvendelse af digital kommunikation, herunder bestemte it-systemer, særlige digitale formater, digital signatur el. lign., ved indberetning m.v. til myndigheder i medfør af kapitel 6. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes i forbindelse med, at affaldsforbrændingsanlæg skal indberette oplysninger til Energistyrelsen til brug for monitorering.

3.4.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det følger af Klimaplanen, at udviklingen i importen og forbrændingskapaciteten skal monitoreres og afrapporteres løbende til aftalekredsen. Dette skal bidrage til at overvåge udviklingen, når behandlingen af forbrændingseget affald konkurrenceudsættes. Formålet er at afrapportere, hvorvidt kapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg frem mod 2030 nedbringes til og herefter balancerer i forhold til de danske mængder af forbrændingseget ikke-farligt affald. Herefter er formålet løbende at holde øje med om, der er passende kapacitet. Kapacitetsbehovet forventes ifølge Klimaplanen at blive reduceret med 30 pct. i forhold til tidspunktet for Klimaplanens vedtagelse.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at intentionen med Klimaplanen er at monitorere udviklingen i kapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg for at følge, om kapaciteten udvikler sig i takt med de danske mængder af forbrændingseget ikke-farligt affald. Ministeriet vurderer, at monitoreringen tillige bør omfatte

affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg, der primært behandler farligt affald og slam samt, at de danske mængder af forbrændingseget ikke-farligt affald er eksklusiv haveaffald og slam, selvom det ikke direkte fremgår af ordlyden i Klimaplanen.

Ministeriet forudsætter i den forbindelse, at kapaciteten til forbrænding af affald på de danske affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg beregnes ud fra anlæggets miljøgodkendelse samt antagelser om affaldets brandværdi og antallet af driftstimer.

Det er på denne baggrund Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at monitoreringen skal have fokus blandt andet på de faktiske forbrændte (historiske og aktuelle) affaldsmængder på affaldsforbrændingsanlæggene og affaldsmedforbrændingsanlæggene. Derudover skal der være fokus på den forventede fremtidige kapacitetsudvikling, som skal baseres på oplysninger om anlæggenes investeringsplaner. Kapacitetsudviklingen skal ses i sammenhæng med udviklingen i de forventede forbrændingsegne affaldsmængder, som fremskrives af Miljøministeriet.

Det er vurderingen, at monitorering af udviklingen i kapaciteten i første omgang bør foretages ved at sammenholde den samlede danske kapacitet på anlæggene med de faktisk forbrændte mængder ikke-farligt affald i et givent år.

Det følger af Klimaplanen, at importen af forbrændingseget affald skal indgå i monitoreringen for at kunne monitorere, i hvor høj grad en eventuel overkapacitet fyldes op med importeret affald.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det kan være hensigtsmæssigt at monitorere, hvorvidt og i hvilket omfang affaldsmedforbrændingsanlæg og affaldsforbrændingsanlæg, der primært forbrænder farligt affald og slam, fremover byder på det forbrændingsegne ikke-farlige affald. Hvis disse anlæg eksempelvis begynder at aftage større mængder af sådan affald, er det relevant for en opgørelse af kapaciteten til forbrænding i Danmark.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at Miljøministeriets affaldsdatasystem, der indeholder indberettet affaldsdata om affaldsstrømme i Danmark, vil skulle bidrage til monitoreringen ved at levere data på indvejede affaldsmængder i det foregående år. Miljøministeriet vil skulle bidrage med validering af de data vedrørende faktisk forbrændte mængder og tekniske installationer, som Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vil indhente hos affaldsforbrændingsanlæg og affaldsforbrændingsanlæg.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at monitoreringen af udviklingen i sektoren skal påbegyndes inden konkurrenceudsættelsen træder i kraft. Den første monitorering forventes at ville ske i 2024 på baggrund af oplysninger fra 2023 og vil fremadrettet være en baseline for monitoreringen. Herved sikres det mest retvisende samlede billede af forbrændingskapaciteten og de deraf følgende CO₂-udledninger.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at der skal indføres hjemmel til at indhente oplysninger fra såvel affaldsforbrændingsanlæg som affaldsmedforbrændingsanlæg til brug for monitoreringen af udviklingen i kapaciteten. For at skabe indsigt i, hvordan forbrændingskapaciteten vil udvikle sig fremadrettet, er det Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt, at der bliver skabt indblik i investeringsplaner fra relevante anlæg, så det bliver muligt at sammenholde Miljøministeriets fremskrivninger med den forventede udvikling i kapaciteten. Det vurderes, at det formentligt ikke vil blive relevant at indhente oplysninger fra anlæg, der forbrænder farligt affald samt privatejede affaldsmedforbrændingsanlæg. De nærmere regler fastsættes ved udmøntningen af bestemmelsen.

Det er endvidere vurderingen, at klima-, energi- og forsyningsministeren skal kunne fastsætte, at affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg kan straffes med bøde, hvis de regler som ministeren fastsætter ikke overholdes. Det kan eksempelvis være manglende indgivelse af oplysninger, manglende berigtigelse af oplysninger eller manglende overholdelse af frister mv, jf. den foreslåede ændring af formuleringen af § 110, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 20 og bemærkningerne hertil.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det er hensigtsmæssigt, at monitoreringen af kapaciteten konkret foretages af Energistyrelsen, jf. bekendtgørelse nr. 1366 af 28. september 2022 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser Dette begrundes med, at monitoreringen ikke foretages med henblik på at føre tilsyn, men med henblik på at kunne forelægge en faglig vurdering af udviklingen i affaldsmængderne for aftalepartierne bag Klimaplanen.

3.4.3 Den foreslåede ordning

Det foreslås at indsætte en ny § 45 c i lov om miljøbeskyttelse, hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren vil skulle foretage en monitorering af udviklingen i kapaciteten på affaldsforbrændingsanlæggene og affaldsmedforbrændingsanlæggene. Monitoreringen vil også skulle omfatte anlæg, der primært forbrænder farligt affald og slam. Monitoreringen vil skulle ske på baggrund af oplysninger fra affaldsforbrændingsanlæg og

affaldsmedforbrændingsanlæg og de skal sammenholdes med blandt andet oplysninger indhentet hos Miljøministeriet om affaldsmængder og fremskrivninger heraf samt import af affald.

Klima-, energi- og forsyningsministeren vil skulle monitorere udviklingen på baggrund af oplysninger som affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg får pligt til at indberette. Derudover vil der skulle indhentes oplysninger fra Miljøstyrelsen om faktuelle indvejede affaldsmængder fra Affalddatasystemet, fremskrivninger af affaldsmængder m.v.

Det foreslås, at ministeren skulle kunne fastsætte regler for affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg om, at anlæggene vil skulle indberette oplysninger til klima-, energi- og forsyningsministeren til brug for monitoreringen.

Ministeren vil blandt andet kunne fastsætte nærmere regler om, hvilke oplysninger, anlæggene skal indberette, herunder om format og indhold i oplysningerne og i hvilken form samt oplysninger om anlæggenes investeringsplaner. Endvidere vil ministeren kunne fastsætte, at visse oplysninger alene indberettes af en bestemt type anlæg.

Ministeren vil endvidere kunne fastsætte, hvor ofte og hvornår oplysningerne vil skulle afgives, herunder om oplysningerne vil skulle afgives eksempelvis, når det endelige årsregnskab fra det forudgående år foreligger, ved regnskabsårets afslutning, inden en bestemt dato, eller at oplysningerne vil skulle afgives på en af ministeren individuelt fastsat frist.

Ministeren vil desuden kunne fastsætte, at hvis et anlæg ikke indberetter de oplysninger, som de er forpligtet til, eller hvis oplysningerne ikke indberettes rettidigt, vil anlægget kunne pålægges bødestraf.

Det foreslås, at monitoreringen som udgangspunkt også vil skulle foretages efter 2030 for at monitorere, at der også herefter er balance i mængder og kapacitet til forbrænding af ikke-farligt affald i Danmark.

3.5 Forsyningstilsynets opgaver

3.5.1 Gældende ret

Efter gældende ret varetager Forsyningstilsynet opgaver og beføjelser i medfør af lov om Forsyningstilsynet og sektorlovgivningen, herunder kapitel 6 i lov om miljøbeskyttelse, lov om elforsyning og lov om varmforsyning samt regler fastsat i medfør heraf, jf. § 3, stk. 1, i lov om Forsyningstilsynet.

Udgangspunktet er, at Forsyningstilsynets opgaver og beføjelser fastsættes i de respektive sektorlove. Forsyningstilsynet har desuden efter lov om Forsyningstilsynet til opgave at følge og vurdere reguleringen af forsyningssektorerne, herunder at orientere klima-, energi-, og forsyningsministeren, hvis reguleringen strider mod hensigten med lov om Forsyningstilsynet og sektorlovgivningen.

Med lov nr. 898 af 21. juni 2022 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet (Nye rammer for kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, indsamling af erhvervsaffald, genbrug på genbrugspladser og skærpet økonomiske tilsyn) blev der indført et økonomisk tilsyn med affaldssektoren. Det økonomiske tilsyn er forankret hos Forsyningstilsynet. Forsyningstilsynet forestår som led i det økonomiske tilsyn tilsynet med dele af lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 og regler udstedt i medfør heraf.

Det fremgår af § 48 d i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke opgaver Forsyningstilsynet skal varetage, herunder opgaver med analyser og overvågningsopgaver for at sikre en velfungerende konkurrencebaseret affaldssektor. Dette gælder både for behandlings og indsamling. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes til at fastsætte regler om, at Forsyningstilsynet skal udarbejde en analyse af konkurrencesituationen på markedet, når der med den foreslåede § 45 a, stk. 1 i lov om miljøbeskyttelse, indføres udbudspligt for opgaven med behandlingen af det indsamlede forbrændingsegnete affald, og anvisningsretten for det forbrændingsegnete erhvervsaffald ophæves.

Efter § 48 e, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, kan Forsyningstilsynet gøre klima-, energi- og forsyningsministeren opmærksom på forhold, som tilsynet mener, kan have betydning for ministeren. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes til, at Forsyningstilsynet indstiller til ministeren, at en skabelon skal gøres obligatorisk at anvende.

Ligeledes kan Forsyningstilsynet efter § 48 e, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, gøre Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen opmærksom på forhold, som, tilsynet mener, kan være i strid med konkurrencelovgivningen. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes, hvis Forsyningstilsynet opdager forhold i kommunalbestyrelsernes udbud, som vurderes ikke at være i overensstemmelse med lovgivningen.

Det fremgår af § 48 f i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet i forbindelse med sin opgavevaretagelse efter kapitel 6 i miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør heraf kan indhente nødvendige oplysninger hos

kommunalbestyrelsen og andre markedsaktører. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes til, at Forsyningstilsynet indhenter oplysninger til tilsyn med, at kommunerne overholder den foreslåede udbudspligt i § 45 a i lov om miljøbeskyttelse. Forsyningstilsynet vil eksempelvis med hjemmel heri kunne indhente oplysninger om udbud og om tildeling af kontrakt hos den enkelte kommune. Bestemmelsen kan eksempelvis også anvendes til, at indhente oplysninger til analyser af konkurrencesituationen på markedet.

I tilfælde af, at oplysninger ikke bliver indsendt rettidigt, har Forsyningstilsynet mulighed for at meddele påbud om udlevering af oplysninger.

Forsyningstilsynet er gebyrfinansieret. Det fremgår af § 48 g i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet opkræver et gebyr hos kommuner til dækning af udgifter til Forsyningstilsynets drift og opgavevaretagelse efter lovens kapitel 6 og regler udstedt i medfør heraf.

Det følger af § 47, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, at tilsynet med kommuner og kommunale fællesskaber varetages af Ankestyrelsen med Indenrigs- og Sundhedsministeriet (tidligere Indenrigs- og Boligministeriet) som overordnet tilsynsmyndighed, jf. lov om kommunernes styrelse § 53. Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne og kommunale fællesskaber overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Ankestyrelsen beslutter som kommunal tilsynsmyndighed selv, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag, jf. § 48 a i lov om kommunernes styrelse

Ankestyrelsen fører ikke tilsyn med kommunale aktie- eller anpartsselskaber, og Ankestyrelsen fører heller ikke tilsyn i det omfang, særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage stilling til den pågældende sag, jf. § 48, stk. 1 og 3, i lov om kommunernes styrelse.

Hvis Forsyningstilsynet har kompetence til at føre tilsyn med eller træffe afgørelse om kommuners eller kommunale fællesskabers varetagelse af opgaver efter reglerne i lov om miljøbeskyttelse og regler udstedt i medfør heraf, viger Ankestyrelsens tilsyn således. I det omfang Forsyningstilsynet eller andre klage- eller tilsynsmyndigheder ikke kan tage stilling til den pågældende sag, har Ankestyrelsen kompetence til at tage stilling til spørgsmålet om en kommunes eller et kommunal fællesskabs overholdelse af loven eller af regler udstedt i medfør af loven.

Klagenævnet for Udbud behandler klager over offentlige myndigheders overtrædelser af reglerne om EU-udbud af offentlige bygge- og anlægsarbejder, indkøb af varer og tjenesteydelser m.v. samt klager over offentlige myndigheders overtrædelser af tilbudsloven i den påklagede sag.

Det følger af § 6 i lov om Klagenævnet for Udbud, jf. lovbekendtgørelse nr. 593 af 2. juni 2016, at klage til Klagenævnet for Udbud blandt andet kan indgives af enhver, der har en retlig interesse heri, af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, og af de organisationer og offentlige myndigheder, som erhvervsministeren tillægger klageadgang. Disse organisationer og myndigheder fremgår af opstillingen i bilag 1 til bekendtgørelse nr. 887 af den 11. august 2011 om Klagenævnet for Udbud.

3.5.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Med henblik på at understøtte effektive udbud vurderer Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at der skal udarbejdes en vejledende skabelon, som kommuner kan bruge i forbindelse med afholdelse af udbud samt vejledningsmateriale til understøttelse af udbudsprocessen. Skabelonen skal følge udbudslovens regler. Det vil være nærliggende, at Forsyningstilsynet udarbejder såvel skabelon som vejledningsmateriale og samtidig forestår en mere konkret vejledning om brug af skabelonen og om for eksempel indregning af transportomkostninger eller branchespecifikke forhold.

Det følger af Klimaplanen, at der skal sikres et skærpet økonomisk tilsyn således, at der sikres gennemsigtighed, lige konkurrencevilkår og effektive priser i affaldssektoren. Med lov nr. 898 af 21. juni 2022 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet (Nye rammer for kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, indsamling af erhvervsaffald, genbrug på genbrugspladser og skærpet økonomisk tilsyn) blev der indført et skærpet tilsyn med dele af affaldssektoren.

På den baggrund og for at Forsyningstilsynet får mulighed for at oparbejde viden om affaldssektoren som helhed, er det Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at tilsyn, der skal indføres i forbindelse med dette lovforslag, ligeledes skal løftes af Forsyningstilsynet. Med lovforslaget vil det gældende tilsyn derfor udvides således, at tilsynet også omfatter de foreslåede bestemmelser på forbrændingsområdet.

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne og kommunale fællesskaber overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Men Ankestyrelsen fører ikke tilsyn med kommunale aktie- eller anpartsselskaber, og Ankestyrelsen fører heller ikke tilsyn i det omfang, særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage stilling til den pågældende sag. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at der ikke vil være behov for et særligt tilsyn med, at kommuner foretager udbud efter den foreslåede bestemmelse i § 45 a, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse om udbudspligt af det

forbrændingsegnete affald, med de kommunale udbud af det forbrændingsegnete affald om med, at bestemmelsen om, at in house-regler ikke finder anvendelse, bliver efterlevet.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer imidlertid, at Forsyningstilsynet bør kunne gennemgå, kommunalbestyrelsernes udbud med henblik på at sikre, at det konkrete udbud ikke er tilrettelagt på en måde, hvor det kun er et eller enkelte anlæg, herunder kommunens eget eller egne anlæg, der kan afgive tilbud. Det er vurderingen, at det vil være hensigtsmæssigt, at Forsyningstilsynet kan indbringe udbuddet for Klagenævnet for Udbud, hvis Forsyningstilsynet bliver opmærksom på, at et udbud der vurderes at være tilrettelagt så kun et eller enkelte anlæg kan afgive tilbud herpå.

Det er med Forsyningstilsynet gennemgang af kommunalbestyrelsens udbud ikke lagt op til, at der skal ske en ændring af nuværende tilsyn med udbudslovens regler. Ministeriet vurderer imidlertid, at der er behov for at sikre, at udbuddene sker i overensstemmelse med generelle principper i udbudsloven, og at de fastsætte kriterier er saglige. Dette skal sikres, fordi der kan være interessesammenfald mellem kommuner, der ejer et selskabsgjort anlæg, og anlægget.

Det er vurderingen, at det vil være for ressourcekrævende løbende at skulle gennemgå samtlige kommuners udbud. Ministeriet vurderer derfor, at det vil være hensigtsmæssigt, at Forsyningstilsynet følger kommunalbestyrelsernes udbud og foretager stikprøvekontrol eller tager sager op af egen drift.

Ministeriet finder det hensigtsmæssigt, at Forsyningstilsynet har fokus på kommuners brug af skabelonen. Kommuner, der ikke anvender den frivillige skabelon, skal indberette årsagen hertil til Forsyningstilsynet, jf. den foreslåede bestemmelse i § 45 a, stk. 4, lov om miljøbeskyttelse, og afsnit 3.3 i de almindelige bemærkninger. Det er hensigten, at Forsyningstilsynet skal gennemgå de indberettede årsager, eventuelt i dialog med kommunerne, og at Forsyningstilsynet herefter kan offentliggøre, hvilke kommuner der ikke følger skabelonen samt årsager hertil.

Det er ministeriets vurdering, at hvis ministeren fastsætter, at skabelonen skal være obligatorisk at anvende til udbud af behandlingen af forbrændingsegnet affald, skal Forsyningstilsynet føre tilsyn med, at kommunerne overholder kravet om anvendelse af skabelonen. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at kommunerne herefter ikke vil skulle indberette, hvis de ikke overholder et sådant krav, og at Forsyningstilsynet i det tilfælde ikke vil skulle gennemgå de indberettede årsager til, at skabelonen ikke er anvendt, jf. den foreslåede § 45 a, stk. 4, i lov om miljøbeskyttelse.

3.5.3 Den foreslåede ordning

For yderligere at understøtte konkurrencen på markedet foreslås det, at Forsyningstilsynet skal udarbejde vejledningsmateriale og en skabelon som kommunerne kan anvende ved afholdelse af udbud, jf. den foreslåede § 48 d, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse.

Skabelonen vil skulle følge udbudslovens regler, og den vil skulle fastsætte objektive og gerne kvantificerbare parametre, som kommunerne vil kunne stille krav inden for i et udbud. Kommunalbestyrelserne vil selv kunne fastsætte det konkrete niveau for disse krav, herunder blandt andet krav til miljø og økonomi. Forsyningstilsynet vil nærmere skulle afklare, hvad skabelonen skal indeholde. Udarbejdelse af skabelonen vil skulle ske i samarbejde med branchen og relevante myndigheder, herunder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Energistyrelsen.

Den foreslåede ordning indebærer endvidere, at Forsyningstilsynet vil skulle udarbejde vejledningsmateriale om, hvordan kommunen vil kunne tilrettelægge et udbud med henblik på at indkøbe den bedste ydelse. Vejledningen vil kunne indeholde råd om brug af skabelonen og om udbud for eksempel i forhold til, hvordan kommunen eventuelt vil kunne indregne omkostninger til transport eller inddrager branchespecifikke forhold. Udarbejdelsen vil skulle ske i samarbejde med branchen og relevante myndigheder, herunder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Energistyrelsen.

Forsyningstilsynet vil kunne vejlede kommuner om brug af skabelonen og om udbudsprocessen for eksempel i forhold til, hvordan kommunen eventuelt vil kunne indregne omkostninger til transport eller inddrage branchespecifikke forhold. Den foreslåede ordning skal dels bidrage til at sikre, at der vil kunne opnås en ensartet praksis om udbud af det forbrændingsegnede affald, og dels til at Forsyningstilsynet vil kunne få indsigt i udbuddene.

Som det følger af den foreslåede § 45 a, stk. 4, i lov om miljøbeskyttelse, vil skabelonen kunne suppleres med en indberetningspligt, hvorefter kommunalbestyrelser vil skulle indberette årsager til afvigelser fra brug af skabelonen. Der henvises til afsnit 3.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Med den foreslåede ordning i § 48 h, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, vil Forsyningstilsynet skulle føre tilsyn med, at kommunalbestyrelserne indberetter årsager om, hvorfor kommunalbestyrelsen ikke anvender den udarbejdede skabelon, jf. den foreslåede § 48 d, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse.

Den foreslåede ordning vil skulle bidrage til at sikre, at Forsyningstilsynet kan påse, at et udbud ikke tilrettelægges således, at det kun er enkelte anlæg, der kan afgive tilbud herunder, at en kommunalbestyrelses eget eller egne anlæg ikke opnår en fordel i forhold til at afgive tilbud.

Endvidere vil Forsyningstilsynet skulle føre tilsyn med, at kommunerne anvender skabelonen, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter krav om, at kommuner vil skulle anvende skabelonen, jf. den foreslåede § 45 a, stk. 5, i lov om miljøbeskyttelse.

Med den foreslåede ordning i § 48 h, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, vil Forsyningstilsynet skulle følge kommunalbestyrelsernes udbud for sikre, at disse ikke er tilrettelagt på en måde, at det kun er et eller enkelte anlæg, der kan afgive tilbud, herunder at en kommunalbestyrelses eget eller egne anlæg ikke opnår en fordel i forhold til at afgive tilbud. Vurderer Forsyningstilsynet, at der kan være tale om, at et udbud er tilrettelagt således, at det kun er et eller enkelte anlæg, der kan afgive tilbud på kommunens udbud, for eksempel fordi udbudsmaterialet er usagligt eller ikke følger proportionalitets- eller ligebehandlingsprincipper, vil Forsyningstilsynet efter den foreslåede ordning skulle kunne indbringe en sag for Klagenævnet for Udbud.

For at Forsyningstilsynet kan indbringe en sag, skal Forsyningstilsynet tillægges klageadgang. Dette forventes at skulle ske på bekendtgørelsesniveau i regi af Erhvervsministeriet ved tilføjelse af Forsyningstilsynet i oplysningen over organisationer og myndigheder i bilag 1 i bekendtgørelse om Klagenævnet for Udbud.

Forsyningstilsynets tilsyn efter § 48 h, stk. 1 og 2, i lov om miljøbeskyttelse, vil eksempelvis kunne foretages som en stikprøvekontrol eller af egen drift.

Det foreslås med § 48 h, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet på tilsynets hjemmeside vil kunne offentliggøre eventuelle årsager til, at kommunalbestyrelserne ikke har anvendt skabelonen.

3.6 Energiklagenævnet

3.6.1 Gældende ret

I lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om varmforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og lov om fremme af besparelser i energiforbruget er det fastsat, at Forsyningstilsynets afgørelser som udgangspunkt kan påklages til Energiklagenævnet. Energiklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet af Forsyningstilsynet efter lovene eller regler udstedt i henhold til lovene. Det følger af lov om

miljøbeskyttelse § 48 c, stk. 3, at Forsyningstilsynets afgørelser efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 eller efter regler udstedt i medfør heraf ikke kan påklages til anden administrativ myndighed, herunder Energiklagenævnet. Forsyningstilsynets afgørelser efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf kan dermed alene prøves ved domstolene, jf. grundlovens § 63.

3.6.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
Forsyningstilsynets afgørelser efter den øvrige sektorlovgivning kan som udgangspunkt påklages til Energiklagenævnet. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at der for at ensrette reguleringen af Forsyningstilsynet i miljøbeskyttelsesloven med reguleringen i den øvrige sektorlovgivning, bør fastsættes en tilsvarende adgang til at påklage Forsyningstilsynets afgørelser efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 og regler udstedt i medfør heraf til en anden administrativ myndighed. Det er vurderingen, at Energiklagenævnet ligeledes vil være rette klageinstans for Forsyningstilsynets afgørelser efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 og regler udstedt i medfør heraf.

3.6.3 Den foreslåede ordning
Det foreslås, at bestemmelsen i lov om miljøbeskyttelse § 48 c, stk. 3, hvorefter Forsyningstilsynets afgørelser efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf ikke kan påklages til anden administrativ myndighed, herunder Energiklagenævnet, ophæves.

Ordringen medfører, at det på linje med den øvrige sektorlovgivning indføres regler om, at Forsyningstilsynets afgørelser vil kunne påklages til Energiklagenævnet.

Derudover foreslås det, at Forsyningstilsynets afgørelser om opkrævning af gebyrer truffet i henhold til regler fastsat i medfør af lov om miljøbeskyttelse § 48 g, stk. 2, ikke vil kunne påklages til Energiklagenævnet eller anden administrativ myndighed. Dette svarer også til reguleringen i den øvrige sektorlovgivning. Forsyningstilsynets afgørelser om opkrævning af gebyrer vil dermed kunne prøves ved domstolene, ligesom alle andre myndighedsafgørelser, jf. grundlovens § 63.

3.7 Regnskaber for og benchmarking af forbrændings- og deponeringsanlæg

3.7.1 Gældende ret

Det fremgår af § 50 c, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at ejere af affaldsforbrændingsanlæg og deponeringsanlæg skal aflægge funktionsopdelte regnskaber for anlæggene. Hvis ejeren foruden affaldsforbrændings- eller

deponeringsvirksomhed driver andre aktiviteter, skal ejeren aflægge særskilte regnskaber for henholdsvis affaldsforbrændings- og deponeringsaktiviteten.

I henhold til § 50 c, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte regler om regnskabsføring og budgettering for affaldsforbrændings- og deponeringsanlæggenes aktiviteter, herunder at der skal udarbejdes årsrapporter for affaldsforbrændings- og deponeringsanlæg, som revideres og offentliggøres i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven. Bestemmelsen er ikke udmøntet.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i medfør af § 50 c, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, fastsætte regler om beregning af driftsmæssige afskrivninger, om regnskabsmæssig adskillelse mellem forskellige aktiviteter og om opgørelse af åbningsbalance, herunder værdiansættelsen af anlæggenes aktiver. Bestemmelsen er ikke udmøntet.

Det fremgår af lov om miljøbeskyttelse § 50 d, stk. 1, at der årligt skal foretages en benchmarking af forbrændings- og deponeringsanlæg på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service- og driftsforhold samt oplysninger om økonomiske forhold. Formålet med benchmarking er at måle branchens økonomiske effektivitet samt miljø- og energieffektivitet. Benchmarking anvendes til at synliggøre udviklingen i affaldssektorens kvalitet og effektivitet. Derudover er benchmarkingen et redskab til at sikre, at forbrændings- og deponeringsanlæg gennemgår en løbende effektiviseringsproces.

Krav om årlig benchmarking blev indført ved lov nr. 513 af 12. juni 2009, lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og andre love (Ny organisering af affaldssektoren). Ifølge bemærkninger, jf. Folketingstidende 2008-09, tillæg A, side 4771, skal benchmarkingen udføres af branchen og kontrolleres og offentliggøres af Miljøstyrelsen. Opgaven er flyttet til Energistyrelsen ved kongelig resolution af 28. juni 2015.

Med hjemmel i § 50 d, stk. 2-4, har klima-, energi- og forsyningsministeren blandt andet fastsat regler om benchmarkingens indhold og udformning i § 51 i bekendtgørelse nr. 1536 af 16. december 2022 om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v. (affaldsaktørbekendtgørelsen). Det fremgår heraf, at forbrændings- og deponeringsanlæg hvert år skal indberette de oplysninger, der fremgår af bilag 2 i bekendtgørelsen, til Energistyrelsen. Dette gælder for de forbrændings- og deponeringsanlæg, der fremgår af § 48, stk. 2. På baggrund af de indberettede oplysninger foretager Energistyrelsen en benchmarking, hvor styrelsen gennemgår og beskriver ligheder og forskelle i anlæggenes miljømæssige, energimæssige og

økonomiske effektivitet. Energistyrelsen kan anmode brancheorganisationer eller lignende om at forestå benchmarking. Energistyrelsen offentliggør den udarbejdede benchmarking.

3.7.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det fremgår af Klimaplanen, at kommunale affaldsforbrændingsanlæg skal udskilles fra kommunerne og selskabsføres. På den baggrund foreslås det, at en kommune kun må deltage i virksomhed, der forbrænder affald, hvis virksomheden udøves i et aktie- eller anpartsselskab, som alene driver forbrændingsvirksomhed, jf. lovforslagets §§ 2 og 3 og den foreslåede § 2 b, stk. 3, i lov om varmforsyning og den foreslåede § 4 a, stk. 1, i lov om elforsyning.

Som konsekvens af, at kommunale affaldsforbrændingsanlæg udskilles i særskilte selskaber, vurderer Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at der ikke vil være behov for bestemmelsen i lov om miljøbeskyttelse om, at ejere af affaldsforbrændingsanlæggene skal aflægge funktionsopdelte regnskaber.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer endvidere som konsekvens af, at kommunale affaldsforbrændingsanlæg udskilles i særskilte selskaber, at der ikke vil være behov for, at der fremadrettet foretages en benchmarking af affaldsforbrændingsanlæg. Det må forventes, at en indførelse af en udbudsbaseret model vil føre til en øget konkurrence om det forbrændingseget affald, og at affaldet som følge deraf, vil blive behandlet på de mest effektive anlæg. Den udbudsbaseede model forventes derfor at medføre et effektiviseringspres i affaldsforbrændingssektoren, som ikke eksisterer under den nuværende regulering, og som indtil nu har været søgt indfriet med benchmarking af affaldsforbrændingsanlæggene.

Da den udbudsbaseede model ikke berører deponeringsanlæg, er det Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at benchmarkingen af deponeringsanlæg kan fortsætte. Ministeriet vurderer imidlertid, at opgaven med at forestå benchmarkingen af deponeringsanlæg fremover mest hensigtsmæssigt varetages af Forsyningstilsynet, som et led i Forsyningstilsynets øvrige økonomiske tilsyn med affaldssektoren.

3.7.3 Den foreslåede ordning

Den foreslåede ordning indebærer, at der fremadrettet ikke vil blive stillet et særskilt krav om funktionsopdelte regnskaber for forbrændingsanlæg efter lov om miljøbeskyttelse, jf. § 50 c.

Forslaget vil ikke ændre på regler om aktie- og anpartsselskabers aflæggelse af regnskaber m.v., som eksempelvis selskabsloven og årsregnskabsloven.

Ejere af deponeringsanlæg vil som hidtil skulle aflægge funktionsopdelte regnskaber efter lov om miljøbeskyttelse § 50 c.

Det foreslås, at der ikke længere vil skulle foretages benchmarking af affaldsforbrændingsanlæg. Dette medfører, at Energistyrelsens ikke vil skulle foretages en benchmarking af affaldsforbrændings anlæg.

Det foreslåede medfører, at der udelukkende vil skulle foretages en benchmarking af deponeringsanlæg. Det foreslås, at det bliver Forsyningstilsynet, der årligt vil skulle foretage benchmarkingen. Branchen vil som hidtil kunne inddrages i fornødent omfang.

Forsyningstilsynets benchmarking vil fortsat skulle foretages på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service-, driftsforhold og økonomiske forhold.

Det foreslås, at reglerne træder i kraft den [1. juli 2023] således, at den første benchmarking af deponi, der gennemføres af Forsyningstilsynet, vil skulle foretages på baggrund af data fra [2022].

3.8 Skattemæssige forhold

3.8.1 Gældende ret

Kommuner, der driver netvirksomhed og produktion af elektricitet ved affaldsforbrænding (elneringsvirksomhed) i kommunalt regi, er skattepligtige af sådanne aktiviteter.

Udgangspunktet for kommunernes skattepligt er bestemmelsen i selskabsskattelovens § 3, stk. 7. Skattepligten efter denne bestemmelse omfatter alene indtægter fra den erhvervmæssige virksomhed, dvs. elneringsvirksomheden, og fortjeneste og tab ved afståelse m.v. af formuegoder knyttet til den erhvervmæssige virksomhed. Andre indtægter, som f.eks. renteindtægter og andre indtægter fra passiv kapitalanbringelse er ikke omfattet. Beskatningen efter selskabsskattelovens § 3, stk. 7, svarer til beskatningen af andre foreninger m.v. omfattet af skattepligtsbestemmelsen i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6.

Kommunerne kan vælge i stedet at blive beskattet efter reglerne i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f. En beskatning efter denne bestemmelse indebærer en beskatning svarende til den, der gælder i forhold til aktie- og anpartsselskaber omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1. Ud over skattepligt af indtægter fra netvirksomhed og produktion af elektricitet ved affaldsforbrænding (elneringsvirksomhed) og fortjeneste og tab ved afståelse m.v. af formuegoder knyttet til denne virksomhed omfatter

skattepligten dermed også andre indtægter som f.eks. modtagne tilskud og renteindtægter.

Uanset om skattepligten følger af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, eller selskabsskattelovens § 3, stk. 7, er det i begge bestemmelser fastsat, at kommunens skattepligt tillige omfatter indtægt fra varmeproduktion, hvor kommunen producerer elektricitet og varme i samproduktion.

Dog indeholder både selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, og selskabsskattelovens § 3, stk. 7, den undtagelse, at kommuner ikke er skattepligtige af indtægt ved produktion af elektricitet og varme, når produktionen sker ved afbrænding af affald, jf. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, 4. pkt., og selskabsskattelovens § 3, stk. 7, 2. pkt. Undtagelsen blev i 2004 godkendt af Europa-Kommissionen som lovlig statsstøtte med en tidsbegrænsning på 10 år.

Kommunale affaldsforbrændingsanlæg, der kun producerer varme, er skattefri, idet kommuner er skattefri, jf. selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 2.

Ved kommunale affaldsforbrændingsanlæg forstås i skattemæssig henseende dels anlæg, der ejes direkte af kommunen, dels anlæg, der ejes af et kommunalt interessentskab (I/S), dvs. hvor interessenterne er kommuner. Skattemæssigt anses I/S'er for transparente enheder, hvorfor skattesubjektet er den enkelte interessent (kommune).

Efter selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 4, er fjernvarmeværker skattefri. Bestemmelsen er relevant for varmeproducerende værker, der ejes af andre end kommuner. Bestemmelsen omfatter varmeproducerende værker uanset selskabsform og uanset det materiale, der anvendes til at producere varmen. Skattefriheden er dog betinget af, at værkets indtægter – bortset fra en normalforrentning af en eventuel indskudskapital – efter vedtægterne udelukkende kan anvendes til værkets formål. Det er således en betingelse, at værker økonomisk hviler i sig selv.

3.8.2 Skatteministeriets overvejelser

Det følger af Klimaplanen, at de kommunale affaldsforbrændingsanlæg skal udskilles fra kommunerne til selvstændige selskaber med begrænset ansvar (aktieselskaber eller anpartsselskaber). Kommunerne vil fortsat kunne eje og drive affaldsforbrændingsanlæg, men på lige konkurrencevilkår med andre aktører. De kommunalt ejede affaldsforbrændingsselskaber, der producerer elektricitet (og varme), vil med den foreslåede ordning få ret til at generere et overskud, der kan udloddes til den kommunale ejer (kapitalejer). Driften

af de således selskabsgjorte affaldsforbrændingsanlæg skal dermed ikke være underlagt hvile i sig selv-princippet.

Selskabsgørelsen vil betyde, at de kommunale affaldsforbrændingsanlæg, der producerer elektricitet og varme, vil blive omfattet af de almindelige regler om selskabspligt for aktieselskaber og anpartsselskaber. De gældende undtagelser i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, 4. pkt. og selskabsskattelovens § 3, stk. 7, 2. pkt. om skattefrihed for indtægter ved produktion af elektricitet og varme ved affaldsforbrænding vil som en konsekvens af selskabsgørelsen dermed blive indholdsløse.

Hertil kommer, at Europa-Kommissionens godkendelse af de to undtagelser som lovlige statsstøtte, formelt er udløbet. Det er vurderingen, at det ikke vil være muligt at opnå en ny godkendelse, henset til at retningslinjerne er ændret siden den oprindelige godkendelse. Blandt andet indgår et større fokus på genanvendelse frem for afbrænding.

På denne baggrund vurderer Skatteministeriet, at de to undtagelser bør ophæves. Samtidig ligger en ophævelse fint i tråd med, at bestemmelserne vil blive indholdsløse, når de kommunale affaldsforbrændingsanlæg, der producerer elektricitet og varme, selskabsgøres.

Samtidig med selskabsgørelsen er det foreslået, at de således selskabsgjorte affaldsforbrændingsanlæg skal drives som en kommerciel virksomhed. Endvidere vil der kunne udloddes udbytte til de kommunale kapitalejere. Disse ændringer vil indebære, at de selskabsgjorte anlæg stilles på samme måde som andre selskaber med begrænset ansvar og på samme måde som eventuelle konkurrerende private selskaber, der er skattepligtige. Det er derfor vurderingen, at der ikke er behov for at indføre en særlig skatteregulering for affaldsforbrændingsanlæg, når disse selskabsgøres

I forhold til de anlæg, der omfattes af den foreslåede mulighed for at blive undtaget fra kravet om selskabsgørelse, jf. lovforslagets § 2 og § 3, er det vurderingen, at der ikke er grundlag for at indføre en særskilt skattemæssig regulering af disse. Efter lovforslagets § 2, jf. affattelsen af den foreslåede § 2 b, stk. 5, i lov om varmforsyning, er affaldsforbrændingsanlæg undtaget fra kravet om selskabsgørelse, hvis anlægget er placeret på en ø uden fast broforbindelse. Efter den foreslåede § 2 b, stk. 4, i lov om varmforsyning, og § 4a, stk. 6, i lov om elforsyning, er affaldsforbrændingsanlæg undtaget fra kravet om selskabsgørelse, hvis der inden den 31. december 2024 er truffet beslutning om, at anlægget lukker.

Hvis anlægget både producerer elektricitet og varme, vil anlægget blive skattepligtigt, selv om der ikke sker en selskabsgørelse. Dette følger af den foreslåede ophævelse af undtagelserne i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, 4. pkt., og selskabsskattelovens § 3, stk. 7.

Hvis anlægget kun producerer varme, vil anlægget som hidtil være skattefrit, da kommuner er skattefrie, jf. selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 2. I og med at de kommunale affaldsforbrændingsanlæg, der udelukkende producerer varme, ved selskabsgørelsen vil få ret til at generere et overskud, der kan udloddes til den kommunale ejer (kapitalejeren), og dermed ikke vil være underlagt princippet om økonomisk at skulle hvile i sig selv, vil de ikke opfylde betingelsen for at kunne blive omfattet af bestemmelsen om skattefrihed for fjernvarmeværker.

Det forhold, at et sådant affaldsforbrændingsanlæg, uanset den planlagte lukning skal virke på markedsvilkår, kunne tale for indførelse af en skattepligt. Imidlertid synes det svært at se det rationelle i at indføre skattepligt for en meget kort periode, da sådanne anlæg vil skulle være lukket inden den XX]. En skattepligt vil betyde, at der både vil skulle udarbejdes en åbningsbalance og skatteopgørelser for hvert år frem til lukningen. Den samlede vurdering er derfor, at der ikke er grundlag for indførelse af en skattepligt for sådanne affaldsforbrændingsanlæg.

Der eksisterer i dag et enkelt kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg på en ø uden fast broforbindelse. Anlægget producerer udelukkende varme og er omfattet af ø-undtagelsen, jf. den foreslåede § 2 b, stk. 5, i lov om varmeforsyning. Der stilles derfor ikke krav om, at ejer-kommunen kun kan deltage i den videre drift af anlægget i et aktie- eller anpartsselskab. Anlægget kan derfor fortsat drives som del af den kommunale forvaltning. Det er vurderingen, at anlægget fortsat bør være undtaget fra skattepligt efter det sædvanlige udgangspunkt, hvorefter kommuner er skattefrie, jf. selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 2. Dette også henset til, at fjernvarmeværker, der er omfattet af princippet om økonomisk at skulle hvile i sig selv, er skattefrie.

3.8.3 Den foreslåede ordning

Det foreslås at ophæve selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, 4. pkt., og selskabsskattelovens § 3, stk. 7, 2. pkt., om skattefrihed for indtægter ved produktion af elektricitet og varme ved affaldsforbrænding.

Baggrunden for forslaget er, at de to bestemmelser vil blive indholdsløse, som følge af forslaget om, at kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg skal selskabsgøres, dvs. udskilles i et aktie- eller anpartsselskab.

Udskillelsen af kommunernes aktiviteter i form af behandling af forbrændingsegnet affald i aktie- og anpartsselskaber vil indebære, at der indtræder skattepligt for disse aktiviteter (produktion af elektricitet og varme), idet aktie- og anpartsselskaber er undergivet almindelig selskabsskattepligt.

En udskillelse af de aktiviteter, der i dag drives som en del af den kommunale driftsorganisation, og de aktiviteter, der i dag drives i regi af et kommunalt fællesskab, til et selvstændigt aktie- eller anpartsselskab betyder, at den eller de deltagende kommuner stifter et selskab eller indgår som medstifter af et selskab. Ved stiftelsen indskyder den pågældende kommune aktiverne i det nystiftede selskab – der foretages et apportindskud – og modtager til gengæld den respektive andel af aktierne eller anparterne i selskabet.

Kommunernes vederlag i forbindelse med stiftelse af et selskab med begrænset ansvar må udelukkende bestå af aktier eller anparter i det nystiftede selskab, jf. den foreslåede § 2 h, stk. 1, i lov om varmforsyning.

Der vil for den deltagende kommune være tale om en situation, som er omfattet af reglerne i ligningslovens § 2 om transaktioner mellem koncernforbundne parter. Det betyder, at der vil skulle anvendes priser og vilkår for den økonomiske transaktion mellem selskabet (den skattepligtige) og kommunen i overensstemmelse med, hvad der kunne været opnået, hvis transaktionen var afsluttet mellem uafhængige parter (armslængdeprincippet). Det vil sige, at de aktiver, der indskydes i selskabet, vil skulle værdiansættes til handelsværdien. Da selskaberne vil skulle konkurrere på kommercielle vilkår og byde på behandling af husholdningsaffaldet på lige vilkår med andre privatejede og kommunalt ejede selskaber, vil en værdiansættelse til handelsværdien skulle foretages i overensstemmelse med de værdiansættelsesmetoder, der i øvrigt anvendes i transfer pricing sager.

For så vidt angår anlæg, der ikke selskabsføres fordi de er omfattet af den foreslåede mulighed for at blive undtaget fra kravet om selskabsførelse, vil ophævelsen af de to regler betyde, at kommunale affaldsforbrændingsanlæg, herunder et I/S, der har samproduktion af elektricitet og varme, vil blive skattepligtige efter selskabsskatteovens § 3, stk. 7, med mulighed for at vælge skattepligt efter selskabsskatteovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, og at kommunale affaldsforbrændingsanlæg, herunder I/S, der alene producerer varme, som hidtil vil være skattefrie, da kommuner er skattefrie, jf. selskabsskatteovens § 3, stk. 1, nr. 2.

4. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

En konkurrenceudsættelse af det danske affald vil alt andet lige gavne det danske samfund, da det skønnes, at de nuværende vilkår ikke medfører en effektiv håndtering af affaldsforbrænding. Samtidig skønnes der ikke yderligere omkostninger for fx miljø. Det danske samfund vil således opnå en gevinst som følge af mere effektiv affaldsforbrænding og samlet set lavere affaldstakster og/eller varmepriser.

Økonomiske konsekvenser for staten

Det skønnes, at staten som følge af konkurrenceudsættelsen vil få et afledt mindreprovenu fra energi- og CO₂-afgifter grundet reduceret varme- og elproduktion fra affaldsforbrænding, som skønnes erstattet af vedvarende energi. Endvidere skønnes at være et afledt tilbageløb som følge af lavere varmepriser og affaldstakster. Samlet set skønnes det med betydeligt usikkerhed, at konkurrenceudsættelsen vil medføre et afledt mindre provenu efter tilbageløb og adfærd på ca. 150 mio. kr. i 2025 stigende til ca. 450 mio. kr. fra 2032, *jf. tabel 1*.

Tabel 1. Provenumæssige konsekvenser

Mio. kr. (2023-niveau)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Provenuvirkning efter tilbageløb og adfærd	0	0	-150	-200	-200	-350	-400	-400	-400	-450	-450	-450	-450
- Heraf afledt mindreprovenu fra afgifter	0	0	-150	-200	-250	-400	-400	-450	-450	-500	-500	-500	-450
- Heraf tilbageløb	0	0	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50

Anm.: Beløb er afrundet til 50 mio. kr. Totaler stemmer ikke nødvendigvis til summer på grund af afrundinger. Det er lagt til grund for de provenumæssige konsekvenser, at konkurrenceudsættelsen ligger før Aftale om grøn skattereform for industri mv. fra juni 2022 samt Opfølgende aftale om Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi fra august 2022, hvorfor effekterne heraf ikke er medregnet, herunder er der taget udgangspunkt i gældende afgiftssatser.

Med selskabsgørelsen vil de omfattede kommunale affaldsforbrændingsanlæg blive underlagt de almindelige regler om selskabsbeskatning. Der vil være selskaber med betydelige anlægsaktiver, som ved overgangen til skattepligt ville skulle opgøres til deres handelsværdi. I de efterfølgende år vil anlægsaktiverne kunne afskrives efter de almindelige regler i afskrivningsloven. På denne baggrund vurderes skattepligten først på sigt at medføre et øget selskabsskatteprovenu, der dog ikke umiddelbart kan kvantificeres.

Derudover vurderes, at lovforslaget vil indebære omkostninger for Klagenævnet for Udbud, Energiklagenævnet og Ankestyrelsen som finansieres af staten. Omkostninger til Klagenævnet for udbud vil følge af de sager, som Forsyningstilsynet indbringer for Klagenævnet for Udbud, såfremt Forsyningstilsynet vurderer, at en kommunes udbud ikke følger de udbudsretlige regler og principper. Omfanget af omkostninger til Energiklagenævnet vil afhænge af omfanget af Forsyningstilsynets afgørelser, som påklages til Energiklagenævnet. Derudover vil lovforslaget indebære omkostninger for Ankestyrelsen, som fører tilsyn med kommuner og kommunale fællesskaber. Når forbrændingsanlæggene skal selskabsgøres og udskilles fra et kommunalt fællesskab eller et kommunalt fællesskab skal ophæves, skal Ankestyrelsen godkende ændringer af fællesskabets vedtægter henholdsvis ophævelsen. Ankestyrelsen får derfor øgede omkostninger i forlængelse af, at anlæggene skal selskabsgøres.

Hertil vil der være omkostninger for Forsyningstilsynet som følge af, at der skal føres tilsyn med kommunernes udbudsproces mv. Forsyningstilsynet har fået bevilling på hhv. 3,9 og 4,2 mio. kr. i 2023 og 2024, som gebyrfinansieres.

Det er forventningen, at selskabsgørelse medfører visse ændringer af Forsyningstilsynets opgaveportefølje og deraf følgende omstilling. Dette ligger dog i forlængelse af tilsynsopgaven på området for affald egnet til materialenyttiggørelse, der blev indført med lov nr. 898 af 21. juni 2022 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet (Nye rammer for kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, indsamling af erhvervsaffald, genbrug på genbrugspladser og skærpet økonomisk tilsyn). Det er derfor vurderingen, at de organisatoriske og administrative omstillings- og driftskonsekvenser, som følge af nærværende lovforslag, er af mindre væsentlig betydning. Tilsynet gebyrfinansieres.

Lovforslagets del vedrørende selskabsgørelse af de kommunale affaldsforbrændingsanlæg forventes endvidere at medføre administrative udgifter for Skatteforvaltningen.

Ophævelse af krav om benchmarking af affaldsforbrændingsanlæggene forventes at medføre et reduceret ressourceforbrug i Energistyrelsen svarende til 200.000 kr. Samtidig forventes indførelse af monitorering af kapacitet og udviklingen i importeret affald samt efterfølgende afrapportering til aftalepartierne at medføre en stigning i ressourceforbruget i henholdsvis Energistyrelsen og Miljøstyrelsen. Det forventes samlet set at betyde et uændret ressourceforbrug til Energistyrelsen.

Herudover flyttes benchmarking af deponeringsanlæg fra Energistyrelsen til Forsyningstilsynet, hvilket forventes at ligge inden for rammerne af den eksisterende bevilling svarende til 200.000 kr.

Det bemærkes desuden, at der ifm. med Klimaplanen blev afsat en pulje på i alt 200 mio. kr. til delvist at kompensere kommunerne for strandede omkostninger. Puljen afsættes i perioden 2026 til 2030.

Lovforslaget indeholder ikke bestemmelser, der retter sig mod administration og offentlig opgaveløsning. Det vurderes, at lovforslaget ikke forhindrer en digital og effektiv offentlig opgaveløsning. Lovforslaget er ikke borgerrettet. Udnyttelse af hjemlen til fastsættelse af regler om, at affaldsforbrændingsanlæg skal indberette visse nærmere angivne oplysninger til brug for monitorering, vil blive udformet under iagttagelse af hensynet til, at en digital administration og indberetning kan understøttes med henblik på en effektiv offentlig opgaveløsning.

Økonomiske konsekvenser for regionerne

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for regionerne.

Økonomiske konsekvenser for kommunerne

Lovforslaget medfører en række økonomiske konsekvenser for de 68 kommuner, der i dag ejer eller medejer et af de eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg. I Danmark er der primo 2023 i alt 23 affaldsforbrændingsanlæg, heraf er seks anlæg forbrugerejede eller ejet af et varmeselskab, og 17 anlæg er kommunalt ejet. Ud af de 17 kommunalt ejede anlæg er 11 af dem organiserede i kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse. Fem drives i aktieselskaber, mens et enkelt anlæg (omfattet af ø-undtagelsen) indgår som en del af den kommunale forvaltning.

Affaldsforbrændingsanlæggenes individuelle forhold og deres konkurrencesituation skønnes at medføre at effektive anlæg vil øge deres takster, mens mindre effektive anlæg vil lukke eller reducere deres takster til markedsprisen. Det kan medføre en betydelig omfordeling mellem kommuner. Evt. overskud, der udloddes til de kommunale ejere, vil skulle registreres og modregnes i kommunens bloktilskud efter de eksisterende regler.

Der forventes en kapacitetstilpasning for anlæg med løbende omkostninger, som overstiger deres indtægter. Det vil fx kunne ske, når anlæggene står over for en større reinvestering, hvilket medfører en gradvis reduktion af

kapaciteten. Reduktionen i den danske kapacitet kan medføre strandede omkostninger for kommuner, hvis anlæg udkonkurreres, såfremt anlægget har restgæld. Det skønnes med betydelig usikkerhed, at kommunernes samlede omkostninger fra strandede omkostninger og løbende nettounderskud er godt 750 mio. kr. i 2025 og 300 mio. i 2030, *jf. tabel 2.*

Tabel 2. Økonomiske konsekvenser for kommuner

Mio. kr. 2023-priser	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Effekt på kommunale kasser	-750	-450	-450	-550	-350	-300	-350	-350	-350	-350	-300
- heraf løbende nettounderskud fra affaldsforbrændingsanlæg	-400	-350	-400	-350	-300	-250	-350	-300	-350	-300	-300
- heraf strandede omkostninger	-350	-100	-50	-200	-50	-50	0	-50	0	0	0

Med Klimaplanen er der afsat en pulje på i alt 200 mio. kr. til at kompensere kommunerne for strandede omkostninger, når anlæg forventes at lukke som følge af konkurrenceudsættelsen. Det bemærkes hertil, at kommunerne løbende skal opkræve en markedskonform garantiprovision fra de forbrændingsanlæg, som de garanterer for. Kommunen kan anvende sådanne midler til at afbøde mod evt. tab.

Det forventes endvidere, at lovforslaget medfører engangsomkostninger for kommunerne, når de kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg fremover skal selskabsgøres og drives i selvstændige aktieselskaber eller anpartsselskaber. Der forventes at være ca. 11 anlæg, som skal selskabsgøres. Herudover forventes, at de 68 kommuner, som er ejer eller medejer af et affaldsforbrændingsanlæg vil have udgifter til administration, som imidlertid i en vis grad kan forventes at indgå i deres eksisterende administration som ejere af anlæggene.

Omkostninger til rådgiverbistand og revisorassistance forventes at blive afholdt af anlægget og forventes at svare til ca. 11 mio. kr. fordelt på 2023 og 2024. Omkostningerne hertil forventes at lade indgå i forbrændingstaksten. Dertil kommer eventuelle kommunale myndighedsopgaver, som afholdes af kommunen.

Herudover vil kommunerne have en række løbende og varige omkostninger til administration, bl.a. til udarbejdelse af udbud som forventes at spænde mellem 0 til 10 mio. kr. årligt.

Kommunernes omkostninger til administration dækkes over affaldsgebyret. Dertil kommer eventuelle kommunale myndighedsopgaver, som vil skulle afholdes af kommunen.

Med den forholdsvis lange implementeringsperiode, jf. lovforslagets § 2, [nr. xx] og § 3, [nr. yy] er det søgt at tage hensyn til, at de eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg kan udskilles fra kommunerne, og kommunerne kan stifte de nødvendige kapitalselskaber. Udskillelsen i selskaberne vil fx kunne omfatte flytning af opgaver, medarbejdere, håndtering af kontrakter og lån, tilpasnings af it-systemer, nedsættelse af bestyrelse, udarbejdelse af vedtægter, indretning af åbningsbalance regnskaber m.v. Samtidig skal den foreslåede implementeringsperiode give kommunerne tilstrækkelig tid til at indrette sig på og forberede udbud af det indsamlede forbrændingsegnete affald frem mod 1. juli 2025.

Endvidere forventes mindre administrative omkostninger for anlæggene til at afgive oplysninger til Energistyrelsen til brug for monitorering af kapaciteten og markedsmonitorering samt til tilsyn, der imidlertid har til hensigt at understøtte en effektiv konkurrence på markedet for forbrændingsegnet affald. Desuden forventes et mindre ressourceforbrug forbundet med kommunernes indberetning af oplysninger til Forsyningstilsynet i forbindelse med Forsyningstilsynets tilsyn med kommunernes udbud.

Det vurderes, at lovforslaget, i det begrænsede omfang det er relevant, efterlever principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

Lovforslaget vurderes ikke at være omfattet af DUT-krav.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Med lovforslaget lægges der op til, at kommunernes anvisningsret ophæves på bekendtgørelsesniveau for det forbrændingsegnete erhvervsaffald. Det medfører, at erhvervsvirksomheder fremover ikke længere får anvist deres affald til et bestemt anlæg, men herefter frit kan indgå kontrakter om forbrænding af virksomhedens forbrændingsegnete affald. Det vurderes, at reducere erhvervslivets udgifter til affaldshåndtering. Hertil vil erhvervet kunne opnå lavere varmeudgifter

Kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg med en aktiemajoritet på over 50 pct. er ifølge Erhvervsstyrelsen ikke at betragte som erhvervsvirksomheder i denne henseende. Der forventes dog at være konsekvenser for ikke-kommunale affaldsforbrændingsanlæg (de fem forbrugerejede anlæg).

Anlæggenes individuelle forhold og deres konkurrencesituation, skønnes at medføre at effektive anlæg vil øge deres takster, mens mindre effektive anlæg enten vil reducere deres kapacitet eller reducere deres takster til markedsprisen. Såfremt de ikke-kommunale anlæg klarer sig i konkurrencen, kan det medføre gevinster for de ikke-kommunale anlæg. Hvorimod det kan medføre omkostninger, såfremt de ikke-kommunale anlæg ikke klarer sig i konkurrencen.

Samlet set skønnes erhvervslivet med betydelig usikkerhed at få reducerede omkostninger med ca. 350 mio. kr. i hhv. 2025 og 2030, hvilket dog afhænger af det endelige niveau af det kommende VE-prisloft, som vil erstatte det nuværende affaldsvarmeprisloft.

Alle affaldsforbrændingsanlæg, herunder de ikke-kommunalt ejede, vil skulle indberette visse oplysninger til brug for monitorering af konkurrencemarkedet og tilsyn hos Forsyningstilsynet henholdsvis monitorering af kapacitetsudviklingen m.v. hos Energistyrelsen.

Indførelse af tvungen debitorskifte vil kunne få økonomiske konsekvenser for de erhvervsvirksomheder, som har indgået kontrakt med et kommunalt affaldsforbrændingsanlæg, hvis kommunalbestyrelsen vælger at gøre brug af muligheden for at videreføre kontrakterne i det nyetablerede selskab. Dette skyldes, at det nyetablerede selskab alt andet lige kommer til at operere på et mere risikofyldt marked. En erhvervsvirksomhed, som evt. ikke ønsker at fortsætte kontrakten med det nystiftede selskab på samme vilkår vil dog fortsat have mulighed for at gøre brug af de almindelige opsigelsesbestemmelser i den pågældende kontrakt.

Hvis kommunalbestyrelsen vil anvende muligheden for tvungen debitorskifte i forhold til eksisterende låneforpligtelser, herunder i KommuneKredit, vil kommunerne i forbindelse med selskabsudskillelsen skulle stille garanti for eksisterende lån, hvor sådanne garantier ikke allerede er stillet. Dermed opretholdes den eksisterende risikofordeling mellem långiver og kommunerne, der hidtil typisk har hæftet direkte for lånene.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Det vurderes, at lovforslaget ikke har administrative konsekvenser for borgere.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes, at fastlægge rammer, der gør, at affaldsforbrændingssektoren via konkurrencen på markedet på sigt bidrager til at nedbringe CO₂-udledningen fra sektoren ved, at forbrændingskapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg reduceres.

Med initiativerne i Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi blev det skønnet, at Klimaplanen vil reducere CO₂-udledningerne til 0,65 mio. tons i 2030. Beregningsgrundlaget er siden indgåelsen af aftalen blevet konsolideret. Det skønnes på nuværende baggrund med betydelig usikkerhed, at konkurrenceudsættelsen realiserer den forventede reduktion fra Klimaplanen. De samlede CO₂e-udledninger fra affaldsforbrænding skønnes således at være 0,65 mio. ton i 2030. Der forventes desuden med betydelig usikkerhed en yderligere reduktion på 0,3 mio. ton CO₂e i 2025.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes, at fastlægge rammer, der gør, at affaldsforbrændingssektoren via konkurrencen på markedet på sigt bidrager til at nedbringe lokal luftforurening fra sektoren ved, at mindre affald forbrændes lokalt i Danmark. Dertil kommer partikelforurening ved ændret fragt af affaldet, hvor to modsatrettede effekter spiller ind. Den reducerede mængde importeret affald vurderes at reducere affaldstransporten. Omvendt vurderes udbudsmodellen at øge affaldstransporten af dansk affald. Det skyldes, at der med udbudsmodellen ikke længere er garanti for at kunne afsætte sit affald til nærmeste anlæg. Effekterne vurderes dog små og er derfor ikke kvantificeret nærmere.

9. Forholdet til EU-retten

Det er en forudsætning, at kommuners opgavevaretagelse er i overensstemmelse med EU-retten, herunder EU's statsstøttere regler og de EU-retlige udbudsregler.

Det vurderes, at begrænsninger i hvilke aktiviteter et affaldsforbrændingsanlæg med private medejere kan udøve, vil skulle vurderes i forhold til EUF-traktatens bestemmelser om fri bevægelighed. Det er vurderingen, at regler om, at kommunalt ejede anlæg ikke kan udøve eller deltage i aktiviteter, som ikke er del af den udskilte forbrændingsaktivitet, kan retfærdiggøres og begrundes.

Det vurderes, at lovforslaget ikke indeholder statsstøtte.

Der vurderes ikke at være statsstøtte forbundet med puljen til strandede omkostninger.

Eventuelle kommunale garantier for nye lån, som de kommunale affaldsforbrændingsanlæg i selskabsform måtte optage, skal modsvares af betaling af en markedskonform garantiprovision. Derfor vurderes sådanne garantier ikke at udgøre statsstøtte.

10. Hørte myndigheder, organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 14. februar 2023 til den 14. marts 2023 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen nævneværdige	Samlet mindreprovenu til staten på 150 mio. kr. i 2025 og 400 mio. kr. i 2030 fra energi og CO ₂ -afgifter efter tilbageløb (2023-niveau). Økonomiske konsekvenser for kommuner på 750 mio. kr. i 2025 og 300 mio. kr. i 2030 fra netto-underskud og strandede omkostninger (2023-priser).
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner		
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Erhvervslivet skønnes samlet set reducerede udgifter til affaldshåndtering og fjernvarme. Samlet set skønnes erhvervets omkostninger reduceret med	Ikke-kommunale affaldsforbrændingsanlæg skønnes at have en løbende omkostninger fra konkurrenceudsættelsen.

	ca. 350 mio. kr. i hhv. 2025 og 2030 (2023-priser) inkl. udgifter fra ikke-kommunale affaldsforbrændingsanlæg.	Omkostningerne indgår i netto-skøn.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet		
Administrative konsekvenser for borgerne		
Klimamæssige konsekvenser	Med initiativerne i <i>Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi</i> var der ved aftaleindgåelse en forventning om en samlet CO ₂ -reduktion på 0,7 mio. tons i 2030 sammenlignet med basisfremskrivning 2020. Det vurderes pba. af effektueringen af konkurrenceudsættelsen, at der vil være samme udledninger fra affaldsforbrænding i 2030, som med Klimaplanen. Der forventes desuden en reduktion på 0,3 mio. ton CO ₂ e i 2025, sammenlignet med effekten indregnet i <i>Klimastatus og Fremskrivning 2022</i> .	
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Reduktionen i lokal loftforurening fra mindre afbrændt affald, og mindre transport af importeret affald. Effekter er ikke kvantificeret nærmere	Øget lokal luftforurening fra fragt af dansk affald. Effekten er ikke kvantificeret nærmere.

Forholdet til EU-retten	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja Nej

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1 (lov om miljøbeskyttelse)

Til nr. 1

Der er i dag ikke regler om, at kommunalbestyrelserne skal udbyde behandling af forbrændingsegnet affald, der er omfattet af en kommunal indsamlingsordning.

Den foreslåede bestemmelse i § 45 a i lov om miljøbeskyttelse er ny.

Det fremgår af § 45, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at kommunalbestyrelsen forestår håndteringen af affald, medmindre andet er fastsat i loven eller i regler udstedt i medfør af loven. Affaldshåndtering, herunder behandling af forbrændingsegnet affald, er således som udgangspunkt en kommunal opgave.

Kommunalbestyrelsen etablerer affaldsordninger for blandt andet forbrændingsegnet affald, og kommunalbestyrelsen har en kapacitetsforpligtelse i forhold til at sikre, at affaldet kan blive behandlet på et forbrændingsanlæg. Kommunen kan vælge selv at indsamle det forbrændingsegne husholdningsaffald, alternativt kan affaldet blive indsamlet af en tredjepart, som kommunen har indgået kontrakt med. Husholdningsaffaldet køres til behandling på det affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen har indgået kontrakt med, alternativt til det anlæg, som kommunen selv er (med)ejers af.

Kommunens indkøb af ydelsen med behandling af affald vil som udgangspunkt udgøre offentlige kontrakter og vil som følge heraf være omfattet af de udbudsretlige regler. Det vil sige, at kommunalbestyrelsen skal følge udbudslovens regler og regler udstedt i medfør heraf, blandt andet forsyningsvirksomhedsbekendtgørelsen, der implementerer forsyningsvirksomhedsdirektivet.

De udbudsretlige regler finder ikke anvendelse for opgaver, som kommunalbestyrelsen som ordregiver selv udfører (såkaldte klassiske in-house-aftaler), hvor to enheder inden for samme ordregiver indgår aftaler. Dette omfatter blandt andet en situation, hvor kommunalbestyrelsen uden udbud vælger selv at behandle det forbrændingsegne affald på et af kommunen ejet anlæg, det vil sige inden for driftsorganisationen.

Det fremgår ligeledes af udbudslovens regler om ordregiverinterne aftaler og kontrakter mellem ordregivere, at udbudsloven ikke finder anvendelse, når ordregivende myndigheder indgår kontrakt med en selvstændig juridisk person, som er forskellig fra myndigheden, men som er så tæt knyttet til den ordregivende myndighed, at kontrakten svarer til en intern arbejdsdeling (den såkaldte udvidede in house-regel). Dette betyder, at kommunalbestyrelsen eksempelvis kan vælge at lade affaldet behandle på et affaldsforbrændingsanlæg, der er ejet af kommunens affaldsselskab, uden at udbyde kontrakten, hvis betingelserne i udbudslovens §§ 12-16 er opfyldt. Dette gælder også, hvis kommunalbestyrelsen lader affaldet behandle på et affaldsforbrændingsanlæg ejet af et kommunalt fællesskab, som kommunen deltager i.

Det fremgår af udbudsloven, at kommunalbestyrelsen ved evaluering af indkomne tilbud kan lægge vægt på pris, omkostninger eller det bedste forhold mellem pris og kvalitet.

For affaldshåndtering på øer uden fast broforbindelse gælder de samme regler, som for resten af landet.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til afsnit 3.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Med den foreslåede formulering af § 45 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om miljøbeskyttelse, fastsættes, at kommunalbestyrelsen skal udbyde opgaven med behandling af forbrændingseget affald, der ikke er farligt affald, omfattet af en kommunal indsamlingsordning efter udbudsloven og regler udstedt i medfør heraf.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at der indføres en pligt for kommunalbestyrelsen til at afholde udbud over opgaven med behandling af det forbrændingsegnete affald. Kommunalbestyrelsens afholdelse af udbud vil, ligesom offentlige myndigheders afholdelse af andre udbud, skulle følge udbudslovens regler for tildeling af offentlige kontrakter, herunder regler udstedt i medfør af udbudsloven, som eksempelvis forsyningsvirksomhedsbekendtgørelsen, der implementerer forsyningsvirksomhedsdirektivet.

Det foreslåede betyder blandt andet, at afholdelse af udbud, krav til udbudsmateriale og evaluering af de indkomne tilbud skal følge udbudslovgivningen, herunder krav om gennemsigtighed, saglighed, ligebehandling m.v. Det betyder desuden, at forsyningsvirksomhedsdirektivets regler, jf. forsyningsvirksomhedsbekendtgørelsen, vil skulle iagttages.

Det foreslåede udgangspunkt er, at det vil være ordregiveren selv, som vurderer, om en given kontrakt er omfattet af udbudsloven eller af

forsyningsvirksomhedsdirektivet, da ordregiveren har informationer om, hvad der skal købes. Det vil eksempelvis være nødvendigt at vide om forbrændingen af affaldet sker med henblik på at producere varme eller elektricitet, da sådanne aktiviteter kan være omfattet forsyningsvirksomhedsdirektivet.

En kommune, der ikke ejer eller ikke er medejer af et forbrændingsanlæg, vil ligeledes og som hidtil skulle udbyde opgaven med behandling af det forbrændingsegnete affald efter udbudslovens regler. Det forbrændingsegnete affald, der efter det foreslåede vil skulle udbydes, skal være affald, der er omfattet af den pågældende kommunes kommunale indsamlingsordning.

Dette vil overvejende omfatte forbrændingsegnet husholdningsaffald, men vil også omfatte forbrændingsegnet erhvervsaffald i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen har etableret en indsamlingsordning for forbrændingsegnet erhvervsaffald. Det betyder, at i de tilfælde, hvor forbrændingsegnet erhvervsaffald vil kunne omfattes af en kommunal indsamlingsordning, vil udbudspligten også finde anvendelse for erhvervsaffaldet.

Den foreslåede udbudspligt vil ikke skulle omfatte farligt affald, der kan behandles ved forbrænding, og det vil således fortsat være kommunalbestyrelserne, der har ansvaret for at sikre kapacitet til forbrænding af farligt affald, herunder klinisk risikoaffald.

Kommunalbestyrelser har organiseret indsamling og øvrig håndtering af affald på forskellig vis. Kommuner, der eksempelvis har organiseret affaldshåndtering i kommunale fællesskaber, kan lade disse varetage udbuddet på vegne af kommunalbestyrelsen, herunder afholde fælles samlet udbud for ejerkommunerne. Kommuner kan ligeledes afholde fælles samlet udbud over opgaven med at behandle kommunernes forbrændingsegnete affald.

Kommunalbestyrelsens udgifter til udbud vil skulle finansieres over affaldsgebyret i henhold til § 48, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.

Det foreslås med formuleringen af § 45 a, stk. 1, 2. pkt., i lov om miljøbeskyttelse, at regler om ordregiverinterne aftaler og kontrakter mellem ordregivere og om kontrakter mellem ordregivende myndigheder i udbudsloven og i regler udstedt i medfør heraf finder ikke anvendelse ved udbud efter 1. pkt.

Det foreslåede indebærer, at udbudslovens regler om ordregiverinterne aftaler og kontrakter mellem ordregivere, som fremgår af udbudslovens §§

12-16, samt forsyningsvirksomhedsdirektivets regler om kontrakter mellem ordregivende myndigheder, jf. forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 28-31, ikke vil skulle finde anvendelse, når kommunerne afholder udbud over opgaven med behandling af forbrændingseget affald.

Dette vil indebære, at kommunalbestyrelsen ikke vil kunne vælge selv at behandle det forbrændingsegnete husholdningsaffald inden for den kommunale driftsorganisation gennem klassiske in house-kontrakter. En kommune vil således efter det foreslåede ikke længere kunne forbrænde det forbrændingsegnete affald, som kommunen har indsamlet – eventuelt via et privat selskab – på et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer eller er medejer af, uden der forud har været afholdt et udbud.

Det indebærer endvidere, at kommunalbestyrelsen heller ikke vil kunne vælge at overlade opgaven til et kommunalt fællesskab eller kommunalt ejet selskab efter de udvidede in house-regler.

Det foreslås med formuleringen af § 45 a, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, at kommunalbestyrelsen skal senest med virkning fra den 1. juli 2025 og herefter løbende indgå kontraktforhold på baggrund af udbud efter stk. 1, 1. pkt.

Bestemmelsen medfører, at kommunalbestyrelsen vil skulle gennemføre udbud og vil skulle have indgået kontrakter med vinderen af udbuddet, så kontrakten kan have virkning senest den 1. juli 2025.

Bestemmelsen forpligter kommunalbestyrelsen til at afholde deres udbud tids nok til, at opgaven med behandling af det forbrændingsegnete affald på forbrændingsanlægget ifølge de indgåede kontrakter vil kunne påbegyndes pr. den 1. juli 2025.

Kommunerne vil kunne vælge at afholde udbud og indgå kontrakter om opgaven med behandling af det forbrændingsegnete affald tidligere end den 1. juli 2025.

Bestemmelsen skal sikre, at alle kommuner, der ikke er omfattet af undtagelsen i § 45 a, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, pr. den 1. juli 2025 har afholdt og har indgået kontrakter om opgaven med behandling af alt kommunens forbrændingsegnete affald, og at disse kontrakter har virkning fra den 1. juli 2025.

Det understreges direkte i bestemmelsen med ordene ”og herefter løbende”, at kontraktforhold også efter den 1. juli 2025 vil skulle indgås på baggrund af udbud efter stk. 1, 1. pkt.

Det foreslås med § 45 a, *stk. 3*, i lov om miljøbeskyttelse, at kommunalbestyrelsen ikke skal udbyde forbrændingseget affald omfattet af en kommunal indsamlingsordning på øer uden fast broforbindelse, hvorpå der den 1. juli 2023 er etableret et kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg, så længe anlægget er i drift.

Det foreslåede medfører, at udbudspligten i *stk. 1* ikke vil skulle gælde for forbrændingseget affald omfattet af en kommunal indsamlingsordning på øer uden fast broforbindelse, hvorpå der ved lovens ikrafttræden er etableret et kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg, der er i drift.

Et anlæg anses for at være i drift, selvom der er midlertidige afbrud i behandlingen af forbrændingseget affald for eksempel i forbindelse med reparation, revision eller som følge manglende affald i en periode m.v.

Der er tale om en undtagelse til udgangspunktet om kommunernes udbudspligt i den foreslåede § 45 a, *stk. 1*, i lov om miljøbeskyttelse. Den foreslåede undtagelse vil betyde, at kommunalbestyrelsen fortsat vil kunne behandle forbrændingseget affald på øer uden fast broforbindelse uden at udbyde opgaven, hvis der ved lovens ikrafttræden er etableret et kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg på øen. Kommunalbestyrelsen vil således også fremover kunne få behandlet det forbrændingsegnete husholdningsaffald på kommunes eget anlæg.

Den foreslåede undtagelse vil skulle gælde så længe anlægget er i drift. Hvis anlægget lukker, vil kommunen ikke længere være omfattet af undtagelsen, og kommunen vil herefter skulle udbyde opgaven med behandling af det forbrændingseget affald efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*.

Det foreslås med § 45 a, *stk. 4*, i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal indberette til Forsyningstilsynet, hvis kommunalbestyrelsen ved afholdelse af udbud efter *stk. 1* ikke følger en skabelon, som Forsyningstilsynet har udarbejdet i medfør af § 48 d, *stk. 2*, i lov om miljøbeskyttelse, og årsagen til, at skabelonen ikke følges.

Klima-, energi- og forsyningsministeren vil eksempelvis kunne fastsætte, at kommunalbestyrelsen vil skulle indberette, hvis der er punkter i skabelonen, som ikke er blevet fulgt ved afholdelse af udbud, eller hvis skabelonen ikke er blevet anvendt. Samtidig foreslås det, at ministeren vil kunne fastsætte, at kommunalbestyrelsen i sin indberetning til Forsyningstilsynet vil skulle oplyse årsagen til, at skabelonen ikke er blevet fulgt eller anvendt.

Det foreslås med § 45 a, *stk. 5*, i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal anvende en skabelon, som Forsyningstilsynet har udarbejdet i medfør af § 48 d, *stk. 2*, i lov om miljøbeskyttelse, og om at kommunalbestyrelsen ikke skal foretage indberetning efter *stk. 4*.

Det forventes at blive udgangspunktet, at den skabelon, som Forsyningstilsynet måtte udarbejde i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 48 d, *stk. 2*, i lov om miljøbeskyttelse, vil blive frivillig for kommunerne at anvende.

Ved fastsættelse af regler om, at der skal indføres krav om, at kommunerne vil skulle anvende en skabelon, vil den frivillige skabelon, eventuelt efter justering, kunne gøres obligatorisk. Udarbejdelse af den obligatoriske skabelon vil kunne ske med input fra branchen og relevante myndigheder.

Hvis ministeren i medfør af bestemmelsen fastsætter en pligt for kommunalbestyrelserne til at skulle anvende skabelonen, vil Forsyningstilsynet i medfør af § 48 h, *stk. 1*, i lov om miljøbeskyttelse, skulle føre tilsyn med, at kommunalbestyrelserne anvender skabelonen.

Til nr. 2

Miljøministeriet foretager i dag fremskrivninger af de nationale affaldsmængder. Fremskrivningen er en prognose over, hvordan de danske affaldsmængder, herunder det forbrændingsegnete affald, forventes at udvikle sig over en nærmere fastsat periode.

Miljøstyrelsen indhenter og fører register over de danske affaldsmængder samt importen af affald. Dette sker med hjemmel i § 46 a, *stk. 1 og 2*, i lov om miljøbeskyttelse, som er udmøntet i bekendtgørelse nr. 2078 af 10. november 2021, bekendtgørelse om Affaldsdatasystemet.

Derudover foretager Energistyrelsen en benchmarking af kapacitet på affaldsforbrændingsanlæg og visse affaldsmedforbrændingsanlæg i medfør af § 50 d i lov om miljøbeskyttelse, som er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1536 af 16. december 2022 om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v. (affaldsaktørbekendtgørelsen). Benchmarkingen foretages på baggrund af indberettede oplysninger om blandt andet mængder, om miljø-, service- og driftsforhold samt økonomiforhold. Der foretages en måling og sammenligning af med det formål at sammenligne affaldsforbrændingsanlæggenes effektivitet og derved måle branchens samlede effektivitet. Der henvises til afsnit 3.7.1 i de almindelige bemærkninger.

Monitoreringen henholdsvis benchmarking sker med det sigte at udarbejde en affaldsstatistik, til benchmarking af forbrændingsanlæggene, til affaldsplanlægning og klimafremskrivning m.v.

Det fremgår af bekendtgørelse om Affaldsdatasystemet at virksomheder, der tager ansvar for behandling af affald, er forpligtet til at indberette oplysninger til Affaldsdatasystemet. Der er tale om oplysninger om, hvor de har modtaget affald fra, hvilke affald der er tale om, og hvordan affaldet skal behandles.

Det fremgår af § 51, stk. 1, i affaldsaktørbekendtgørelsen, at affaldsforbrændingsanlæg og deponeringsanlæg er forpligtet til at indberette oplysninger til brug for Energistyrelsens benchmarking. Oplysningerne fremgår af bilag 2 til affaldsaktørbekendtgørelsen.

Der er i dag ikke regler om, at der skal foretages en monitorering af udviklingen af forbrændingskapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg. For at der vil kunne foretage en særskilt monitorering af udviklingen, vil der skulle indføres hjemmel til at forpligte affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg til at indberette oplysninger hertil.

Den foreslåede bestemmelse i § 45 c i lov om miljøbeskyttelse er ny.

Det foreslås med § 45 c, stk. 1, 1. pkt., i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren monitorerer udviklingen i forbrændingskapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg.

Det foreslås, at ministeren vil skulle foretage en systematisk overvågning (monitorering) af, om den foreslåede nye organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af det forbrændingsegnete affald medfører, at kapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg frem mod 2030 udvikler sig i takt med de danske mængder af forbrændingsegnet ikke-farlig affald.

Det er forudsat i Klimaplanen, at aftalepartierne løbende orienteres om resultatet af monitoreringen. Forventningen er, at monitoreringen foretages årligt frem mod 2030. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter drøftelse med aftalepartierne beslutte, at monitorering og afrapportering kan ske mindre hyppigt, ligesom aftalepartierne kan beslutte, at de ikke længere skal orienteres om resultatet.

Det er hensigten, at den første monitorering vil skulle foretages i 2024 på baggrund af oplysninger fra 2023.

Monitoreringen vil skulle ske på baggrund af Miljøministeriets fremskrivninger af affaldsmængderne som fra 2023 foretages årligt, og på baggrund af oplysninger, som affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg vil skulle indberette i medfør af regler fastsat i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 2.

For at få et retvisende billede af affald produceret i Danmark er det hensigten også at lade Miljøministeriets oplysninger om eksport af forbrændingseget affald indgå i monitoreringen, da eksport kan have indvirkning på ligevægten mellem de producerede og faktisk forbrændte affaldsmængder.

For at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne monitorere, i hvor høj grad overkapacitet fyldes op med importeret affald, vil de forbrændte mængder skulle opdeles på dansk affald, forstået som affald produceret i Danmark, og importeret affald. Oplysningerne skal bl.a. indhentes fra Miljøministeriets affaldsdatasystem og fra anlæggene.

For at kunne sammenholde fremskrivningerne af de forventede forbrændingsegne affaldsmængder med den forventede udvikling i kapaciteten på anlæggene, vil monitoreringen skulle have fokus både på den aktuelle kapacitet og den forventede fremtidige kapacitetsudvikling.

Den aktuelle kapacitet er den samlede årlige kapacitet til forbrænding af affald på affaldsforbrændingsanlæggene og affaldsmedforbrændingsanlæggene sammenholdt med de faktiske forbrændte affaldsmængder et givent år. Den årlige kapacitet til forbrænding af affald vil blive beregnet ud fra anlæggets miljøgodkendelse samt antagelser om affaldets brandværdi og antallet af driftstimer.

Den forventede fremtidige kapacitetsudvikling vil skulle baseres på oplysninger fra de enkelte anlæg.

Forbrænding af farligt affald indgår særskilt i Miljøministeriets fremskrivning. Da visse typer farligt affald forbrændes på affaldsforbrændingsanlæggene og på affaldsmedforbrændingsanlæg, vil forbrænding af farligt affald ligeledes skulle monitoreres.

For at give et så retvisende og brugbart billede af udviklingen som muligt, foreslås det, at monitoreringen vil skulle omfatte forbrændingskapaciteten på

samtligge affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg i Danmark uanset ejerskab, herunder anlæg, der forbrænder farligt affald.

Monitoreringen foretages med henblik på afrapportering til aftalepartierne bag Klimaplanen. Det foreslås med § 45 c, stk. 1. 2. pkt., i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan offentliggøre resultatet af monitoreringen. I det omfang, der er tale om virksomhedsfølsomme oplysninger, vil resultatet af monitoreringen skulle ske i aggregeret eller anonymiseret form, jf. forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 2.

Monitoreringen vil konkret blive foretaget af Energistyrelsen, der i henhold til bekendtgørelse nr. 1366 af 28. september 2022 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser, jf. § 3, stk. 1, nr. 27, udøver beføjelser, som ministeren er tillagt samt modtager underretning og materiale på vegne af ministeren.

Med formuleringen af § 45 c, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse foreslås det, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, indberetning til brug for monitorering efter stk. 1, herunder at affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg skal indberette oplysninger. Ministeren fastsætter, hvilke oplysninger, der skal indberettes, hvordan oplysningerne skal afgives, og frister for indberetning. Det er forventningen, at det vil blive fastsat, at indberetningen vil skulle foretages årligt. Ministeren vil eksempelvis kunne fastsætte en bestemt dato for, hvornår oplysningerne senest skal være indberettet. Fastsættelse af en bestemt dato vil kunne ske under hensyntagen til, hvornår forbrændingsanlæggene har aflagt årsregnskaber.

Ministeren vil med hjemmel i bestemmelsen endvidere kunne fastsætte, at der eksempelvis vil skulle indberettes oplysninger om den årlige kapacitet til forbrænding af affald, den nominelle kapacitet for hver ovn, årlige driftstimer pr. ovn, forventet restlevetid for hver ovn henholdsvis øvrige installationer uden yderligere større reinvesteringer samt forventning om levetidsforlængende investeringer i den enkelte ovn henholdsvis øvrige installationer, herunder forventet tidspunkt for investering og forventet levetidsforlængelse som følge af investeringen m.v.

Det vil desuden kunne være oplysninger om eksempelvis indgåede kontrakter om affald, herunder importerede mængder af forbrændingsegnet affald, økonomiske oplysninger eller oplysninger om anlæggenes forretnings- og investeringsplaner.

Med hjemmel i bestemmelsen vil ministeren endvidere kunne fastsætte, at nogle oplysninger skal indberettes af alle typer affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg. Det kan for eksempel være forbrændte affaldsmængder i et givent år. Ligeledes vil ministeren kunne fastsætte, at nogle oplysninger alene skal indberettes af en bestemt type anlæg.

Ministeren vil med hjemmel i bestemmelsen desuden kunne fastsætte eventuelle frister for, hvornår manglende eller mangelfulde oplysninger skal være indberettet eller berigtigede.

Endeligt foreslås det, at klima-, energi og forsyningsministeren vil kunne fastsætte straf af bøde for overtrædelse af de regler, som ministeren måtte udstede i medfør af § 45 c, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse. Der henvises til den foreslåede ændring af formuleringen af § 110, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 20.

Ministeren vil eksempelvis kunne fastsættes, at et affaldsforbrændingsanlæg eller affaldsmedforbrændingsanlægs manglende indberetning, berigtigelse eller overholdelse af tidsfrister vil kunne straffes med bøde.

Til nr. 3

Det fremgår af § 48 c, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynets afgørelser efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 eller regler udstedt i medfør af kapitel 6, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Med lovforslagets § 1, nr. [3], foreslås det, at bestemmelsen i § 48 c, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse ophæves.

Forslaget vil indebære, at Forsyningstilsynets afgørelser efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 eller regler udstedt i medfør af dette kapitel ikke vil være afskåret fra at blive påklaget til anden administrativ myndighed. Forslaget skal ses i sammenhæng med, at det med lovforslagets § 1, nr. [18], jf. den foreslåede formulering af § 100 b i, foreslås, at Energiklagenævnet skal kunne behandle klager over afgørelser truffet af Forsyningstilsynet efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf.

Til nr. 4

Efter § 48 d i lov om miljøbeskyttelse kan Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte nærmere regler om, hvilke opgaver Forsyningstilsynet skal varetage. Ministeren kan eksempelvis fastsætte, at Forsyningstilsynet skal foretage analyser og overvågningsopgaver for at sikre en velfungerende konkurrencebaseret affaldssektor

I § 48 d i lov om miljøbeskyttelse, indsættes et nyt stykke.

Det foreslås med bestemmelsen i § 48 d, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet udarbejder vejledningsmateriale og en skabelon til brug for afholdelse af udbud efter § 45 a, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.

Efter det foreslåede vil Forsyningstilsynet skulle udarbejde en skabelon, som kommunerne kan vælge at anvende ved kommunens tilrettelæggelse af udbud. Skabelonen vil som udgangspunkt skulle være frivillig for kommunen at benytte.

Skabelonens format og indhold er endnu ikke fastlagt, og Forsyningstilsynet vil skulle afklare nærmere, hvad skabelonen skal indeholde samt formatet. Forsyningstilsynet vil med den foreslåede bestemmelse ikke kunne fastsætte obligatoriske punkter i skabelonen, eller et krav om, at kommunerne skal anvende skabelonen. Udarbejdelse af skabelonen vil skulle ske i samarbejde med branchen og relevante myndigheder, herunder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Energistyrelsen.

Skabelonen vil skulle følge de udbudsretlige regler og vil skulle fastsætte de objektive og gerne kvantificerbare parametre, som kommuner vil kunne stille krav indenfor i et udbud. Det vil være kommunerne selv, der vil kunne fastsætte det konkrete niveau for disse krav, herunder blandt andet krav til miljø og økonomi, CO₂-udledninger m.v.

Hvis klima-, energi- og forsyningsministeren på baggrund af udviklingen på markedet for den konkurrenceudsatte opgave med behandling af det forbrændingsegnede affald finder, at der er behov for en mere ensartet fastlæggelse af kommunernes udbud, vil ministeren i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 45 a, stk. 4, i lov om miljøbeskyttelse, kunne fastsætte en pligt for kommunerne til at anvende skabelonen, jf. lovforslagets § 45 a, stk. 4, og bemærkningerne hertil.

Med hjemmel i den foreslåede § 48 d, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, vil Forsyningstilsynet endvidere skulle udarbejde konkret vejledningsmateriale, for at understøtte Forsyningstilsynet i at kunne vejlede kommunerne om

udbud af opgaven med behandling af forbrændingseget affald og om brug af skabelon. Forsyningstilsynet vil eksempelvis kunne vejlede om, hvordan transport indregnes eller om branchespecifikke forhold.

Bestemmelsen indebærer, at Forsyningstilsynet herefter vil skulle udarbejde vejledningsmateriale, som kommuner vil kunne bruge i deres udbudsproces. Vejledningsmaterialet vil kunne omhandle, hvordan kommunen vil kunne tilrettelægge et udbud med henblik på at indkøbe den bedste ydelse. Det er endvidere hensigten, at vejledningen vil skulle indeholde råd om udbud og brug af skabelonen.

Forsyningstilsynet vil skulle udarbejde det specifikke indhold af vejledningsmateriale i dialog med branchen, kommuner, relevante myndigheder, herunder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Energistyrelsen.

Til nr. 5

Det fremgår af § 48 g, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet opkræver et gebyr hos kommunerne til dækning af udgifter til Forsyningstilsynets drift og opgavevaretagelse efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør af kapitlet.

Gebyret omfatter Forsyningstilsynets opgavevaretagelse på affaldsområdet og den daglige drift af Forsyningstilsynet.

Det foreslås, at der i § 48 g, stk. 1, efter »regler udstedt i medfør heraf« indsættes: »jf. dog stk. 2«.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 6, jf. den foreslåede affattelse af § 48 g, stk. 2, hvorefter stk. 1 ikke vil gælde for Forsyningstilsynets opgavevaretagelse i henhold til § 50 d i lov om miljøbeskyttelse.

Til nr. 6

Det fremgår af § 48 g, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet opkræver et gebyr hos kommunerne til dækning af udgifter til Forsyningstilsynets drift og opgavevaretagelse efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør af kapitlet.

Gebyret omfatter Forsyningstilsynets opgavevaretagelse på affaldsområdet og den daglige drift af Forsyningstilsynet.

Ifølge § 50 d, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse skal forbrændings- og deponeringsanlæg årligt benchmarkes på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service-, driftsforhold og økonomiske forhold. Opgaven varetages af Energistyrelsen og er skattefinansieret.

Med lovforslagets § 1, nr. 12 og den foreslåede ændring af § 50 d, stk. 1, foreslås det, at opgaven med at forestå benchmarking af deponeringsanlæg vil blive varetaget af Forsyningstilsynet som et led i Forsyningstilsynets økonomiske tilsyn med affaldssektoren.

Det foreslås, at der indsættes et nyt stykke som § 48 g, stk. 2, hvorefter stk. 1 ikke gælder for Forsyningstilsynets opgavevaretagelse i henhold til § 50 d. Som konsekvens heraf bliver stk. 2 herefter stk. 3.

Forslaget vil indebære, at Forsyningstilsynets opgave med benchmarking af deponeringsanlæg, jf. § 50 d i lov om miljøbeskyttelse, ikke vil være omfattet af Forsyningstilsynets gebyrfinansierede område. Opgaven vil som hidtil fortsat skulle være skattefinansieret.

Til nr. 7

Det fremgår af den gældende bestemmelse i § 48 g, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, der bliver til stk. 3, at Forsyningstilsynet fastsætter nærmere regler om betaling og opkrævning af gebyr til dækning af udgifter til Forsyningstilsynets drift og opgavevaretagelse efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf. Med hjemmel i denne bestemmelse har Forsyningstilsynet i bekendtgørelse nr. 1104 af 30. juni 2022 om betaling for myndighedsbehandling i Forsyningstilsynet efter lov om miljøbeskyttelse fastsat nærmere regler.

Det foreslås med bestemmelsen i § 48 g, stk. 4, i lov om miljøbeskyttelse, at afgørelser truffet i henhold til regler udstedt i medfør af den gældende bestemmelse i § 48 g, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed. Den foreslåede bestemmelse i § 48 g, stk. 4, fraviger dermed den foreslåede bestemmelse i § 100 b om, at Forsyningstilsynets afgørelser efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf kan påklages til Energiklagenævnet. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 18.

Afgørelser om opkrævning vil ofte have form af fakturaer, som er udstedt på baggrund af reglerne fastsat efter bekendtgørelse om betaling for myndighedsbehandling i Forsyningstilsynet efter lov om miljøbeskyttelse kombineret med en opgørelse over medgåede timer til behandling af

afgørelser eller en opgørelse over affaldsmængder. Spørgsmålet om afgørelsens lovlighed og rigtighed vil derfor typisk være et spørgsmål om, hvorvidt beregningen, der ligger til grund for opgørelsen af det opkrævede beløb, er korrekt. Sådanne spørgsmål ligger ikke oplagt inden for Energiklagenævnets særlige kompetenceområde som prøveinstans.

Forsyningstilsynets afgørelser om opkrævning vil kunne prøves ved domstolene ligesom alle andre myndighedsafgørelser, jf. grundlovens § 63.

Til nr. 8

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder gældende ret. Ankestyrelsen fører ikke tilsyn med overholdelsen af udbudslovens regler og regler udstedt i medfør heraf.

Det fremgår af § 6, stk. 1, nr. 3, i lov om Klagenævnet for Udbud, at klage til Klagenævnet for Udbud kan indgives af de organisationer og offentlige myndigheder, som erhvervsministeren tillægger klageadgang, jf. bilaget til bekendtgørelse om Klagenævn for Udbud. Forsyningstilsynet vil således skulle tillægges klageadgang på bekendtgørelsesniveau i regi af Erhvervsministeriet.

Som udgangspunkt er det konkurrenterne på det pågældende marked, der holder øje med, om udbudslovens regler og regler udstedt i medfør heraf bliver overholdt. Hvis der er mistanke om en overtrædelse heraf, vil konkurrenterne kunne indbringe en klage til Klagenævnet for Udbud.

Den foreslåede bestemmelse i § 48 h i lov om miljøbeskyttelse er ny.

Det foreslås i § 48 h, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet følger kommunalbestyrelsernes udbud efter § 45 a, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, for til at sikre, at et konkret udbud ikke er tilrettelagt på en måde, hvor det kun er et eller enkelte anlæg, der kan afgive tilbud.

Med den foreslåede ordning, vil Forsyningstilsynet ved gennemlæsning af kommunalbestyrelsernes udbudsmateriale skulle følge, hvordan kommunerne afvikler deres udbud for at sikre, at et udbud ikke er tilrettelagt således, at det kun er enkelte anlæg, der kan afgive tilbud på kommunes udbud, herunder at kommunens eget eller egne anlæg ikke opnår en fordel i forhold til at afgive tilbud. Dette betyder, at Forsyningstilsynet vil skulle vurdere, at kommunernes udbud følger udbudsloven og regler udstedt i medfør heraf i forhold til, at kriterier til tilbudsgiver og evalueringskriterier bliver fastsat i

overensstemmelse med proportionalitets-, ligebehandlings og gennemsigtighedsprincipper, jf. den foreslåede § 45 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om miljøbeskyttelse. Det er ikke hensigten, at Forsyningstilsynet skal føre tilsyn med kommunernes generelle overholdelse af udbudsretlige regler.

Det er heller ikke hensigten, at der skal ændres i den nuværende fremgangsmåde, hvor der ikke føres et sådant tilsyn med overholdelsen af de generelle udbudsregler. Konkurrenterne på det pågældende marked vil som hidtil kunne indbringe en klage til Klagenævnet for Udbud.

Derudover kan en række myndigheder og organisationer indbringe en sag for Klagenævnet for Udbud, såfremt de vurderer, at sagerne ikke indbringes af konkurrenterne på markedet.

Med den foreslåede ordning, foreslås den nuværende fremgangsmåde suppleret med, at Forsyningstilsynet kan følge kommunalbestyrelsernes udbud for at vurdere, om et udbud er tilrettelagt på en måde, at det udelukkende er et eller enkelte anlæg, herunder kommunens eget eller egne anlæg, der vil kunne afgive tilbud på opgaven. På denne baggrund vil Forsyningstilsynet skulle kunne indbringe en sag for Klagenævnet for Udbud

Det er op til Forsyningstilsynet selv at udvælge udbud til gennemgangen. Udvælgelsen vil eksempelvis kunne foretages ved stikprøve eller af egen drift således, at tilsynet udelukkende gennemgår et vist antal udbud pr. år. Udvælgelsen af udbud vil ligeledes kunne foretages på baggrund af kommunens indberetning efter den foreslåede § 45 a, stk. 4, i lov om miljøbeskyttelse.

Når Forsyningstilsynet følger kommunalbestyrelsernes udbud vil dette skulle ske ved, at Forsyningstilsynet indhenter udbudsmateriale, herunder den anvendte skabelon, fra udvalgte kommuner. Forsyningstilsynet vil kunne indhente udbudsmateriale hos kommuner med hjemmel i § 48 f, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.

Det foreslås, at Forsyningstilsynet vil skulle føre tilsyn med, at kommunalbestyrelsen overholder kravet i den foreslåede § 45 a, stk. 4, i lov om miljøbeskyttelse. om, at kommunalbestyrelsen skal indberette til Forsyningstilsynet, hvis kommunalbestyrelsen ikke følger skabelonen og årsagen hertil.

Det foreslås endvidere, at Forsyningstilsynet vil skulle føre tilsyn med, at kommunalbestyrelsen overholder de regler, som ministeren måtte fastsætte i medfør af den foreslåede stk. 5. Det betyder, at Forsyningstilsynet vil skulle føre tilsyn med kommunernes brug af skabelonen i det tilfælde, at ministeren fastsætter regler om, at brugen heraf skal være obligatorisk.

Forsyningstilsynet vil eventuelt i dialog med den enkelte kommune kunne gennemgå de indberettede årsager til, at en kommune har afvejet fra skabelonen eller ikke anvendt skabelonen.

Det foreslås med § 48 h, *stk. 3*, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet kan offentliggøre kommunalbestyrelsernes indberetninger efter regler udstedt i medfør af § 45 a, *stk. 4*, i lov om miljøbeskyttelse.

Det betyder, at Forsyningstilsynet vil kunne offentliggøre kommunernes indberetning om, at kommunen ikke har anvendt skabelonen og kommunens forklaring på, hvorfor kommunen ikke har anvendt skabelonen.

Vurderer Forsyningstilsynet på baggrund af deres erfaringer med kommunernes udbud, at skabelonen bør gøres obligatorisk, kan Forsyningstilsynet gøre klima-, energi- og forsyningsministeren opmærksom herpå. Dette vil Forsyningstilsynet kunne foreslå, hvis eksempelvis Forsyningstilsynet vurderer, at skabelonen ikke understøtter udbudsprocessen, eller der er behov for at ensarte kommuners udbud. Forsyningstilsynet vil kunne gøre ministeren opmærksom på dette med hjemmel i § 48 e, *stk. 1*, i lov om miljøbeskyttelse.

Med hjemmel i § 48 g, *stk. 1*, i lov om miljøbeskyttelse, vil Forsyningstilsynet kunne opkræve gebyr hos kommunerne for tilsynet med, at kommuner overholder den foreslåede udbudspligt i § 45 a i lov om miljøbeskyttelse.

Til nr. 9

Det følger af § 4, *stk. 1*, i lov om varmforsyning, at kommunalbestyrelsen godkender projekter for etablering af nye kollektive varmforsyningsanlæg eller udførelsen af større ændringer i eksisterende anlæg.

Det fremgår endvidere af § 50 b, *stk. 1*, i lov om miljøbeskyttelse, at kommunalbestyrelsen kun må godkende nye affaldsforbrændingsanlæg eller udvidelse af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg efter lov om varmforsyning eller efter regler udstedt i henhold til lov om varmforsyning, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren har godkendt, at det fornødne affaldsgrundlag er til stede i området, hvorfra anlægget forventes at modtage affald. Beføjelsen til at træffe afgørelse er delegeret til Energistyrelsen i henhold til § 3, *stk. 1*, nr. 27, i bekendtgørelse nr. 1366 af 28. september 2022 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser.

Dette betyder, at før en kommunalbestyrelse kan godkende et nyt anlæg eller udvidelse af et eksisterende anlæg efter lov om varmforsyning, skal klima-, energi- og forsyningsministeren godkende projektet i forhold til, at det fornødne affaldsgrundlag er til stede i det område, hvor anlægget forventes at modtage affald fra. Hensynet er at sikre, at der er tilstrækkeligt affald til stede i området, før det godkendes at opføre et nyt affaldsforbrændingsanlæg eller udvide et eksisterende.

Det fremgår af § 50 b, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler for behandlingen af klima-, energi- og forsyningsministerens godkendelser efter stk. 1, herunder nærmere krav til ansøgningen om godkendelse i henhold til lov om varmforsyning. Klima-, energi- og forsyningsministeren har ikke fastsat regler i henhold til § 50 b, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse.

Det foreslås at ophæve § 50 b i lov om miljøbeskyttelse.

Det foreslåede vil indebære, at klima- energi- og forsyningsministeren ikke længere vil skulle godkende projekter i forhold til, at det fornødne affaldsgrundlag er tilstede i det område, hvor anlægget forventes at modtage affald fra.

[Ophævelsen af bestemmelsen vil ikke ændre på, at projekter som allerede måtte være godkendt i forhold til, at det fornødne affaldsgrundlag er tilstede, kan fortsætte, hvis kommunalbestyrelsen på baggrund heraf har godkendt et nyt anlæg eller udvidelse af et eksisterende.]

Ophævelsen af bestemmelsen vil ikke ændre på, at projekter for etablering af nye kollektive varmforsyningsanlæg eller udførelsen af større ændringer i eksisterende anlæg skal godkendes af kommunalbestyrelsen efter § 4, stk. 1, i lov om varmforsyning.

Til nr. 10

Det fremgår af kapitel 6 i lov om miljøbeskyttelse, at overskriften til §§ 50 c og 50 d er »Regnskaber for og benchmarking af forbrænding- og deponeringsanlæg«.

Det foreslås, at *overskriften* til §§ 50 c og 50 d i lov om miljøbeskyttelse affattes således: »Regnskaber for og benchmarking af deponeringsanlæg«.

Det den foreslåede ændring vil indebære, at ordet forbrændingsanlæg udgår af overskriften.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den foreslåede ændring af §§ 50 c og 50 d i lov om miljøbeskyttelse, hvorefter forbrændingsanlæg ikke længere vil være omfattet af kravet om funktionsopdelte regnskaber i henhold til § 50 c i lov om miljøbeskyttelse, og at der ikke længere skal foretages benchmarking af forbrændingsanlæg i henhold til § 50 d i lov om miljøbeskyttelse. Formålet med ændringen er således alene at gøre overskriften til §§ 50 c og 50 d retvisende i forhold til indholdet af bestemmelserne.

Til nr. 11

Det fremgår af § 50 c, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at ejere af affaldsforbrændingsanlæg og deponeringsanlæg skal aflægge funktionsopdelte regnskaber for anlæggene. Hvis ejeren foruden affaldsforbrændings- eller deponeringsvirksomhed driver andre aktiviteter, skal ejeren aflægge særskilte regnskaber for henholdsvis affaldsforbrændings- og deponeringsaktiviteten.

Kravet om regnskabsmæssig adskillelse har til formål at skabe økonomisk gennemsigtighed i anlæggenes økonomi.

Det foreslås, at »affaldsforbrændingsanlæg og«, »affaldsforbrændings- eller« og »henholdsvis affaldsforbrændings- og« udgår af § 50 c, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.

Forslaget indebærer, at affaldsforbrændingsanlæg ikke vil skulle aflægge funktionsopdelte regnskaber. Deponeringsanlæg vil fortsat skulle aflægge funktionsopdelte regnskaber i henhold til reglerne i § 50 c i lov om miljøbeskyttelse.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at det med lovforslagets §§ 2 og 3 foreslås, at en kommune kun må deltag i virksomhed, der forbrænder affald, hvis virksomheden udøves i aktie- eller anpartsselskaber, der kun driver affaldsforbrændingsvirksomhed. Affaldsforbrændingsanlæg organiseret i et aktie- eller anpartsselskab vil være omfattet af selskabsloven, årsregnskabsloven, bogføringsloven m.v. Der vil således ikke være behov for at opretholde en regnskabsmæssig adskillelse i medfør af miljøbeskyttelsesloven for at skabe økonomisk gennemsigtighed i anlæggenes økonomi.

Til nr. 12

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i henhold til § 50 c, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse fastsætte regler om regnskabsføring og budgettering for

affaldsforbrændings- og deponeringsanlæggenes aktiviteter, herunder at der skal udarbejdes årsrapporter for affaldsforbrændings- og deponeringsanlæg, som revideres og offentliggøres i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven.

Det foreslås, at »affaldsforbrændings- og« udgår to steder i § 50 c, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at det med lovforslagets § 1, nr. 11 foreslås, at affaldsforbrændingsanlæg fremadrettet ikke vil skulle aflægge funktionsopdelte regnskaber i henhold til § 50 c, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.

Til nr. 13

Der skal ifølge § 50 d, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, årligt foretages en benchmarking af forbrændings- og deponeringsanlæg på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service- og driftsforhold samt oplysninger om økonomiske forhold. Formålet med benchmarking er at måle branchens økonomiske effektivitet samt miljø- og energieffektivitet. Benchmarking anvendes til at synliggøre udviklingen i affaldssektorens kvalitet og effektivitet. Derudover er benchmarkingen et redskab til at sikre, at forbrændings- og deponeringsanlæg gennemgår en løbende effektiviseringsproces.

Der er i medfør af § 50 d, stk. 2-4, i lov om miljøbeskyttelse fastsat nærmere regler om benchmarkingens indhold og udformning i bekendtgørelse nr. 1536 af 16. december 2022 om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v. (affaldsaktørbekendtgørelsen).

Det fremgår heraf, at forbrændings- og deponeringsanlæggene, årligt indberetter oplysninger til Energistyrelsen. Det er Energistyrelsen, der foretager en benchmarking af forbrændings- og deponeringsanlæg, og når Energistyrelsen anmoder herom, vil repræsentanter, f.eks. i form af brancheorganisationer eller lignende, for indberetningspligtige anlæg, gennemgå og beskrive ligheder og forskelle i anlæggenes miljømæssige, energimæssige og økonomiske effektivitet. Se også afsnit 3.7.1 i de almindelige bemærkninger.

Med den foreslåede ændring af § 50 d, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse foreslås det, at Forsyningstilsynet årligt gennemfører benchmarking af deponeringsanlæg på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service- og driftsforhold samt økonomiske forhold.

Forbrændingsanlæg udgår således af bestemmelsen.

Forslaget vil medføre, at forbrændingsanlæg udgår af bestemmelsen, hvorved der fremover ikke længere vil skulle foretages en benchmarking af forbrændingsanlæg. Det foreslåede er en følge af den foreslåede ordning, hvorefter der indføres en udbudsbaseret model for det forbrændingsegnete affald, der forventes at øge konkurrencen om affaldet, som vil blive behandlet på de mest effektive anlæg. Det forventes, at den udbudsbaserede model vil medføre et effektiviseringspres, som ikke eksisterer under den nuværende regulering, og som var baggrunden for, at der blev indført en benchmarking af forbrændingsanlæggene.

Lovforslaget forventes at træde i kraft 1. juli 2023. Dette medfører, at benchmarking af forbrændings- og deponeringsanlæg vil skulle foretages af Energistyrelsen sidste gang i 2023 på baggrund af tal for 2022.

Det foreslås, at der herefter kun vil skulle foretaget en benchmarking af deponeringsanlæg. Det foreslås, at det fremadrettet vil være Forsyningstilsynet, der årligt vil skulle foretage en benchmarking af deponeringsanlæg. Dette vil skulle ske som et led i Forsyningstilsynets økonomiske tilsyn med affaldssektoren.

Det er ikke hensigten med det foreslåede, at der vil skulle ske en ændring i indholdet i benchmarkingen. Benchmarking af deponeringsanlæg vil som hidtil skulle foretages på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service-, driftsforhold og økonomiske forhold.

Da den foreslåede ændring af § 50 d, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, foreslås at skulle træde i kraft 1. juli 2023, foreslås det, at Forsyningstilsynet vil skulle foretage den første benchmarking af deponeringsanlæggene i 2024 på baggrund af oplysninger for 2023.

Som følge af ændringen af § 50 d, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, vil der skulle ske en ændring af affaldsaktørbekendtgørelsen. Ligeledes vil der i bekendtgørelsesform skulle fastsættes regler om offentliggørelse af benchmarkingen, jf. § 50 d, stk. 4, i lov om miljøbeskyttelse.

Til nr. 14

Der skal ifølge § 50 d, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, årligt foretages en benchmarking af forbrændings- og deponeringsanlæg på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service- og driftsforhold samt oplysninger om økonomiske forhold. Formålet med benchmarking er at måle branchens økonomiske effektivitet samt miljø- og energieffektivitet. Benchmarking anvendes til at synliggøre udviklingen i affaldssektorens kvalitet og

effektivitet. Derudover er benchmarkingen et redskab til at sikre, at forbrændings- og deponeringsanlæg gennemgår en løbende effektiviseringsproces.

Det fremgår af § 50 d, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om benchmarkingens indhold og udformning, herunder om, hvilke oplysninger der skal registreres, om opgørelses- og målemetoder og om pligt for ejere af forbrændings- og deponeringsanlæg til at afgive oplysninger samt frister for indberetning.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan endvidere fastsætte regler om indhentning af oplysninger til brug for benchmarking.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter § 50 d, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse beslutte, at indberetning skal ske ved brug af særlige skemaer eller formularer, og ministeren kan i medfør af § 50 d, stk. 4 i lov om miljøbeskyttelse, fastsætte regler om offentliggørelse af resultaterne af benchmarking.

Det foreslås, i § 50 d, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, at »forbrændings- og« udgår, og at det efter »afgive oplysninger« indsættes: » til Forsyningstilsynet«.

Det foreslås, at § 50, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, affattes således, at de oplysninger, der skal afgives, skal afgives til Forsyningstilsynet.

Ændringen er en konsekvens af den foreslåede ændring af § 50 d, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, hvorefter det foreslås, at Forsyningstilsynet årligt gennemfører benchmarking af deponeringsanlæg på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service- og driftsforhold samt økonomiske forhold. Forslaget vil medføre, at forbrændingsanlæg udgår af bestemmelsen, hvorved der fremover ikke længere vil skulle foretages en benchmarking af forbrændingsanlæg.

Til nr. 15

Det følger af den gældende miljøbeskyttelseslovs § 89 a, stk. 4, at afgørelser med hjemmel i forordninger eller regler, der er udstedt efter 89 a, stk. 1, finder de i kapitel 11 fastsatte bestemmelser anvendelse, for så vidt angår klageadgang og søgsmål.

Det foreslås, at indsætte » og kapitel 11 b« efter »kapitel 11«.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at det med lovforslagets § 1, nr. 18, foreslås, at bestemmelsen i § 101 om søgsmål flyttes fra lov om miljøbeskyttelse kapitel 11 til et nyt kapitel 11 b.

Ændringen vil ikke medføre materielle ændringer og bemærkninger og praksis hidtil foreslås videreført.

Til nr. 16

Det følger af overskriften til den gældende miljøbeskyttelseslovs kapitel 11, at kapitlet vedrører »Klage og søgsmål«.

Det foreslås, at ændre *overskriften* til kapitel 11 fra »Klage og søgsmål« til »Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

Forslaget vil medføre, at det i kapiteloverskriften vil blive klart, at kapitel 11 vedrører klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og at kapitel ikke længere vil omfatte regler om søgsmål. Forslaget vil ikke medføre materielle ændringer af lov om miljøbeskyttelse gældende regler om klage og søgsmål.

Baggrunden for forslaget er, at det med lovforslagets § 1, nr. 18, foreslås, at der indføres et kapitel 11 a om klage til Energiklagenævnet og et kapitel 11 b om søgsmål. For overskuelighedens skyld, og fordi reglerne for Energiklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet ikke vil være ens, foreslås det, at det af overskriften til kapitel 11 vil fremgå, at dette kapitel handler om klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Det foreslås, at den gældende bestemmelse i lov om miljøbeskyttelse § 101 om søgsmål udskilles i et selvstændigt kapitel med overskriften »søgsmål« jf. lovforslagets § 1, nr. 18 og bemærkningerne hertil.

Til nr. 17

Det følger af de gældende bestemmelser i lov om miljøbeskyttelse kapitel 11, at der i det i §§ 91-100 fastlagte omfang er klageadgang til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Det foreslås i § 90 a i miljøbeskyttelsesloven, at reglerne i kapitel 11 gælder for afgørelser efter loven eller regler udstedt i medfør heraf, der kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Forslaget vil indebære, at det vil blive tydeligt, at reglerne i lov om miljøbeskyttelse §§ 91-100 gælder for afgørelser, der kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Dermed vil det også blive tydeligt, at §§ 91-100

ikke vil gælde for afgørelser, der kan påklages til Energiklagenævnet, jf. lovforslagets § 1, nr. 18 og bemærkningerne hertil.

Til nr. 18

Det følger § 48 c, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse at Forsyningstilsynets afgørelser efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 eller regler udstedt i medfør af kapitel 6, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Der er således i dag ikke klageadgang til Energiklagenævnet inden for lov om miljøbeskyttelses område og Forsyningstilsynets afgørelser kan alene prøves ved domstolene.

Det foreslås, at der i miljøbeskyttelsesloven efter § 100 indsættes et nyt *kapitel 11 a om klage til Energiklagenævnet*.

Det foreslås, at kapital 11 a indeholder §§ 100 a og 100 b.

Forslaget vil indebære, at det vil blive tydeligt, at bestemmelserne i kapitlet alene vil gælde for afgørelser, der kan påklages til Energiklagenævnet. Det vil dermed tilsvarende blive tydeligt, at bestemmelserne i kapitlet ikke vil gælde for afgørelser, der kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Det foreslås i § 100 a i af lov om miljøbeskyttelse, at reglerne i kapitel 11 a gælder for afgørelser efter loven, der kan påklages til Energiklagenævnet.

Forslaget vil indebære, at det vil blive tydeligt, at bestemmelserne i kapitlet alene vil gælde for afgørelser, der kan påklages til Energiklagenævnet. Det vil dermed tilsvarende blive tydeligt, at bestemmelserne i kapitlet ikke vil gælde for afgørelser, der kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Det foreslås i § 100 b, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynets afgørelser efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf kan påklages til Energiklagenævnet af afgørelsens adressat og af enhver, der må antages at have individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, jf. dog § 48 g, stk. 4, i lov om miljøbeskyttelse.

Forslaget vil, sammen med lovforslaget § 1, nr. 3, indebære, at en kommunalbestyrelse, der er adressat for afgørelsen, og enhver der har, væsentlig interesse i sagens udfald, vil kunne indbringe afgørelsen for Energiklagenævnet.

Som beskrevet i lovforslagets § 1, nr. 7, foreslås det, at Forsyningstilsynets afgørelser truffet i henhold til regler fastsat i medfør af den gældende bestemmelse i § 48 g, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, der bliver til stk. 3,

ikke kan påklages til anden administrativ myndighed. Der henvises til bemærkningerne herom i lovforslagets § 1, nr. 7.

Konsekvensen af forslaget vil være, at kommunalbestyrelsen, vil få mulighed for en administrativ afklaring af eventuelle uenigheder vedrørende Forsyningstilsynets afgørelser om f.eks. fastsættelse af markedspriser for indsamling af forbrændingseget erhvervsaffald, jf. § 48 a i lov om miljøbeskyttelse.

Denne klageadgang i forhold til Forsyningstilsynets afgørelser vil blive tilnærmet til, at forsyningsselskaber på el- og varmeområdet kan indbringe Forsyningstilsynets afgørelser om selskabernes tariffer for en administrativ klagemyndighed (Energiklagenævnet).

I henhold til almindelige forvaltningsretlige regler er det i dag udgangspunktet, at en klage ikke tillægges opsættende virkning. Efter en konkret vurdering og efter anmodning fra en part kan Energiklagenævnet i dag dog træffe beslutning om at tillægge en klage opsættende virkning. Hensynet til, at borgere og virksomheder kan få sit affald håndteret, kan efter omstændighederne være begrundelse for, at klage tillægges opsættende virkning.

Det foreslås i § 100 b, *stk. 2*, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynets afgørelser efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed end Energiklagenævnet.

Forslaget vil indebære, at Forsyningstilsynets afgørelser truffet i henhold til regler i lovens kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf alene vil kunne påklages til Energiklagenævnet.

Det foreslås med § 100 b, *stk. 3, 1. pkt.*, i lov om miljøbeskyttelse at klage skal være indgivet skriftligt inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Forslaget vil indebære, at klage vil skulle indgives til Energiklagenævnet, og ikke til Forsyningstilsynet, hvis afgørelse påklages. Den foreslåede bestemmelse vil svare til § 26, *stk. 3*, i lov om varmforsyning.

Klagen skal være kommet frem til Energiklagenævnet inden fristens udløb. Klagefristen udløber den samme ugedag, som meddelelsen er kommet frem, fire uger senere.

Det foreslås i § 100 b, *stk. 3, 2. pkt.*, i lov om miljøbeskyttelse at udløber klagefristen på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Forslaget vil indebære, at klagefristen vil blive udskudt til først kommende hverdag, hvis den ellers ville udløbe på en lørdag eller helligdag. Den foreslåede bestemmelse vil svare til § 93, *stk. 2*, i lov om

miljøbeskyttelse. Det foreslås i § 100 c, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at Energiklagenævnets formand efter nærmere aftale med nævnet kan træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, der behandles efter denne lov eller regler fastsat i medfør af loven.

Forslaget vil indebære, at Energiklagenævnets formand vil kunne træffe afgørelse på nævnets vegne. Forslaget svarer til de tilsvarende bestemmelser i bl.a. lov om elforsyning og lov om varmforsyning. Adgangen udnyttes typisk inden for sagsområder, hvor sagerne er af mindre kompleks karakter og hvor sagerne ligner hinanden.

Det foreslås i § 100 c, stk. 2, lov om miljøbeskyttelse, at Erhvervsministeren kan fastsætte regler om Energiklagenævnets sammensætning ved nævnets behandling af afgørelser efter denne lov eller efter regler udstedt i medfør af loven.

Forslaget vil indebære, at erhvervsministeren vil kunne fastsætte regler om sammensætningen af Energiklagenævnet på en måde, der anses for hensigtsmæssig i forbindelse med klager efter miljøbeskyttelsesloven. Ved afgørelser efter denne lov kan det være hensigtsmæssigt, at der udpeges medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for affaldssektoren.

Den foreslåede bemyndigelse skal ses i sammenhæng med, at Energiklagenævnet oprindeligt er sammensat med henblik på behandling af sager indenfor andre områder, f.eks. el- og varmforsyning.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *kapitel 11 b* om søgsmål.

Forslaget vil indebære, at det i kapiteloverskriften bliver klart, at kapitel 11 b handler om søgsmål.

Baggrunden for forslaget er, at der indføres et nyt kapitel 11 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 18 og bemærkningerne hertil.

Forslaget vil indebære, at den gældende § 101, der fortsat vil gælde alle søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller regler udstedt i medfør heraf, gives en ny overskrift, så bestemmelsen vil gælde uanset, om det er en afgørelse truffet af Miljø- og Fødevareklagenævnet eller af Energiklagenævnet.

Til nr. 19

Det følger af § 48 c, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynets afgørelser efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 eller regler udstedt i

medfør af kapitel 6, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed. Der er således i dag ikke klageadgang til Energiklagenævnet inden for lov om miljøbeskyttelses område og Forsyningstilsynets afgørelser kan alene prøves ved domstolene.

Det foreslås i § 101, *stk. 3*, i lov om miljøbeskyttelse, at afgørelser, der kan prøves af Energiklagenævnet efter kapitel 11 a, kan ikke indbringes for domstolene, før Energiklagenavnets afgørelse foreligger.

Forslaget vil indebære, at Forsyningstilsynets afgørelser truffet i henhold til regler i lovens kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf, der kan prøves af Energiklagenævnet, ikke kan indbringes for domstolene inden den administrative rekurs er udtømt. Den foreslåede bestemmelse svarer til § 26, *stk. 2, 2. pkt.*, i lov om varmforsyning.

Til nr. 20

Det fremgår af § 110, *stk. 1*, i lov om miljøbeskyttelse, at medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, kan den der overtræder konkrete bestemmelser i loven, undlader at efterkomme forbud eller påbud, tilsidesætter vilkår mv. straffes med bøde.

Straffen kan efter § 110, *stk. 2*, i lov om miljøbeskyttelse stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare derfor eller opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Det fremgår af § 110, *stk. 3*, i lov om miljøbeskyttelse, at i regler og forskrifter, der udstedes i medfør af en række konkrete bestemmelser i lov om miljøbeskyttelse, kan der fastsættes straf af bøde. Det kan endvidere fastsættes, at straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år under tilsvarende omstændigheder som anført i *stk. 2*.

Det foreslås i § 110, *stk. 3*, i lov om miljøbeskyttelse, at indføje en henvisning til § 45 c, *stk. 2*.

Med det foreslåede vil klima-, energi og forsyningsministeren få hjemmel til at kunne fastsætte straf af bøde for overtrædelse af de regler, som ministeren måtte udstede i medfør af § 45 c, *stk. 2*, i lov om miljøbeskyttelse.

Ministeren vil eksempelvis kunne fastsættes, at et affaldsforbrændingsanlæg eller medforbrændingsanlægs manglende indberetning, berigtigelse eller

overholdelse af tidsfrister til klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne straffes med bøde.

Til § 2 (lov om varmforsyning)

Til nr. 1

Kommuners adgang til at varetage varmforsyningsvirksomhed er reguleret i § 2 b i lov om varmforsyning. En kommune kan i egen kommune i medfør af § 2 b, stk. 1, varetage virksomhed, der driver kollektive varmforsyningsanlæg som defineret i § 2, i lov om varmforsyning, jf. § 2 b, stk. 1, nr. 1. Ved kollektive varmforsyningsanlæg forstås blandt andet virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, jf. § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning. Bestemmelsen i § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning regulerer varmeproduktionsanlæggene.

Derudover kan en kommune i medfør af § 2 b, stk. 2, varetage varmforsyning i andre kommuner, hvis der er fysisk rørforbindelse hen over kommunegrænsen. Kommunalt ejede anlæg placeret på øer uden fast broforbindelse er i dag omfattet af samme regulering som øvrige kommunale anlæg.

Bestemmelsen i § 2 b i lov om varmforsyning fastsætter ikke krav om en særlig organiseringsform for kommunal virksomhed vedrørende varmforsyning. Der er således på nuværende tidspunkt ikke regler i lov om varmforsyning om, hvilken organisationsform, kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg skal være organiseret i.

Det foreslås i § 2 b, stk. 1, nr. 1, i lov om varmforsyning, at der efter § 2, stk. 1, indsættes jf. dog stk. 3.

Den foreslåede ændring i § 2 b, stk. 1, nr. 1, er en konsekvens af den foreslåede indsættelse af en ny bestemmelse i § 2 b, stk. 3, i lov om varmforsyning, om, at kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil skulle udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab.

Formålet med den foreslåede ændring er således at sikre henvisning til den nye bestemmelse i § 2 b, stk. 3, i lov om varmforsyning.

Til nr. 2

Kommuners adgang til at varetage varmforsyningsvirksomhed er reguleret i § 2 b i lov om varmforsyning. En kommune kan i egen kommune i medfør af § 2 b, stk. 1, varetage virksomhed, der driver kollektive varmforsyningsanlæg som defineret i § 2, i lov om varmforsyning, jf. § 2 b, stk. 1, nr. 1. Ved kollektive varmforsyningsanlæg forstås blandt andet virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, jf. § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning. Bestemmelsen i § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning regulerer varmeproduktionsanlæggene.

Derudover kan en kommune i medfør af § 2 b, stk. 2, varetage varmforsyning i andre kommuner, hvis der er fysisk rørforbindelse hen over kommunegrænsen. Kommunalt ejede anlæg placeret på øer uden fast broforbindelse er i dag omfattet af samme regulering som øvrige kommunale anlæg.

Bestemmelsen i § 2 b i lov om varmforsyning fastsætter ikke krav om en særlig organiseringsform for kommunal virksomhed vedrørende varmforsyning. Der er således på nuværende tidspunkt ikke regler i lov om varmforsyning om, hvilken organisationsform, kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg skal være organiseret i.

Affaldsforbrændingsanlæg er kollektive varmforsyningsanlæg, der er omfattet af og skal godkendes efter § 4, stk. 1, i lov om varmforsyning. Det er kommunalbestyrelserne, der som varmeplanmyndighed skal godkende projekter for nye kollektive varmforsyningsanlæg og ændringer i eksisterende anlæg. Ved ændringer forstås også lukning af kollektive varmforsyningsanlæg.

Det foreslås, at der i § 2 b i lov om varmforsyning indsættes stk. 3-6.

Formålet med den foreslåede indsættelse i lov om varmforsyning er at indføre krav om, at kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vi skulle udskilles i et aktie- eller anpartsselskab og undtagelser til udskillelseskravet.

Det foreslås i § 2 b, *stk.* 3, i lov om varmforsyning, at en kommune kun må varetage virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, hvis virksomheden udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab, der alene driver affaldsforbrænding, jf. dog stk. 4-6 og §§ 2 h og 2 i.

Formålet med den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 3, er at indføre krav om, at en kommune som udgangspunkt kun må varetage affaldsforbrændingsvirksomhed, hvis det sker på kommercielle vilkår i et

aktie- eller anpartsselskab. Herved sikres det, at kommunernes hæftelse vil blive begrænset til den hæftelse, som kommunen via sin fremtidige ejerandel indgår med, i aktie- eller anpartsselskabet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommuner, der ved lovens ikrafttræden 1. juli 2023 ejer et af de eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg, der ikke allerede er organiseret i aktie- eller anpartsselskab, vil skulle gennemføre en udskillelse af anlægget og forbrændingsaktiviteterne fra kommunernes øvrige aktiviteter i et aktie- eller anpartsselskab til brug for den videre drift.

Den foreslåede bestemmelse vil finde anvendelse for både fremtidige affaldsforbrændingsanlæg med kommunale ejere, og eksisterende kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg, der er i drift på tidspunktet, hvor loven træder i kraft.

En kommune vil som hidtil kunne varetage varmforsyning ved forbrænding af affald som ene-ejer af et affaldsforbrændingsanlæg. En kommune vil endvidere kunne varetage varmforsyning ved forbrænding af affald på et anlæg ejet sammen med andre kommuner samt med private medejere. Det vil med den foreslåede bestemmelse som noget nyt være en forudsætning, at virksomheden vil skulle drives enten i et aktieselskab eller et anpartsselskab.

Udskillelsen vil eksempelvis kunne ske ved, at aktiviteterne ved forbrænding af affald udskilles i et aktie- eller anpartsselskab, som ejes af et eksisterende kommunalt fællesskab, som vil kunne bestå som ejer af aktie- eller anpartsselskabet. Udskillelsen og stiftelsen vil skulle være gennemført senest den 31. december 2024. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 9, og bemærkningerne hertil.

Et helt eller delvist kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg vil herefter være omfattet af blandt andet selskabsloven, selskabsskatteoven, årsregnskabsloven, bogføringsloven m.v. på samme måde som andre kommercielle erhvervsvirksomheder organiseret som aktieselskab eller anpartsselskaber.

Med henvisningen til affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning, slås det fast, at de affaldsforbrændingsaktiviteter, der vil blive omfattet af bestemmelsen, og som efter den foreslåede § 2 b, stk. 3, i lov om varmforsyning, herefter vil kunne udøves i det stiftede aktieselskab eller anpartsselskab, er de affaldsforbrændingsaktiviteter, der udføres på sådanne affaldsforbrændingsanlæg.

Det vil alene være kommunale opgaver, som i forvejen varetages som del af affaldsforbrændingsaktiviteten, der vil skulle udskilles, og som fremadrettet vil skulle udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab. Det drejer sig om den type af virksomhed, der naturligt ligger i at forbrænde affald, og som fremgår af regler fastsat i medfør af lov om miljøbeskyttelse.

Det selskabsgjorte affaldsforbrændingsanlæg vil således kunne udøve de opgaver, der er nødvendige for at drive et affaldsforbrændingsanlæg, herunder varetage opgaver med selve forbrænding af affald og opgaver, der er en naturlig del af opgaven med at forbrænde affald. Aktiviteter, som en kommune ikke må deltage i, herunder eksempelvis aktiviteter vedrørende materialenyttiggørelse efter lov om miljøbeskyttelse § 49 b, stk. 1, vil ikke kunne udøves i det aktie- eller anpartsselskab, der forbrænder affald, da disse aktiviteter ikke er en del af affaldsforbrændingsydelsen. Andre aktiviteter på affaldsområdet, som kommunerne er ansvarlig for, herunder eksempelvis indsamling, omlastning, transport af affald til anlægget og deponi, vil ligeledes ikke kunne udøves i det aktie- eller anpartsselskab, der forbrænder affald, da disse aktiviteter ikke er en del af affaldsforbrændingsaktiviteten og derfor vil skulle varetages uden for affaldsforbrændingsvirksomheden.

Kommunen vil som hidtil kunne udbyde opgaver med eksempelvis indsamling og transport af affald til private aktører.

Ved kommercielle vilkår forstås, at kommunerne vil kunne optjene et overskud i de virksomheder, der foreslås omfattet af kravet om, at virksomheden skal udøves i et aktie- eller anpartsselskab. Det vil indebære, at kommunernes deltagelse i affaldsforbrændingsvirksomhed ikke vil være omfattet af princippet om, at virksomheden i sin helhed skal hvile i sig selv. Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 8, og bemærkningerne hertil, hvor det foreslås at ophæve § 75, stk. 3, i lov om elforsyning om, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, økonomisk skal hvile i sig selv. Fastsættelsen af prisen på den varme, der produceres ved forbrænding af affald, vil fortsat skulle ske i overensstemmelse med prisreguleringen i § 20 i lov om varmforsyning, jf. nedenfor.

Med de foreslåede henvisninger til de foreslåede nye bestemmelser i §§ 2 h og 2 i fastslås blandt andet, at en kommunes vederlag i forbindelse med stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 3, udelukkende må bestå af aktier eller anparter i selskabet, ligesom kommuner vil skulle have bestemmende indflydelse og eje mere end halvdelen af kapitalandelene i affaldsforbrændingsvirksomheden, så længe anlægget er i drift. Med

bestemmende indflydelse forstås at kommunen har over halvdelen af stemmerettighederne. Derudover vil det være et krav at kommunen ejer over halvdelen af selskabets kapitalandele. Der henvises til de foreslåede bestemmelser i §§ 2 h og 2 i, jf. lovforslagets § 1, nr. 4 og bemærkningerne hertil.

Det foreslås i § 2 b, *stk. 4*, at *stk. 3* ikke finder anvendelse for en kommune, hvor kommunalbestyrelsen senest den 31. december 2024 har godkendt et projektforslag for lukning af affaldsforbrændingsanlæg i medfør af § 4, og lukningen gennemføres senest tre år efter godkendelsen.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er § 2 b, *stk. 4*, er at indføre en undtagelse til kravet om, at kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil skulle udskilles i et selskab med begrænset ansvar.

Formålet med bestemmelsen er dels at tage højde for, at der er kommuner, som allerede har planlagt at lukke deres affaldsforbrændingsanlæg inden for en overskuelig årrække. Dels er formålet at medvirke som en tilskyndelse til, at kommuner, der overvejer, hvorvidt det kan betale sig at påbegynde selskabsgørelsen, at træffe beslutning om at lukke. Der kan være kommuner, der vurderer, at deres anlæg inden for en kortere årrække alligevel vil skulle lukke og der kan være kommuner, der vurderer, at deres anlæg af forskellige årsager, ikke vil kunne klare konkurrencen på markedet. Med bestemmelsen vil kommunerne således få et incitament til at lukke anlægget.

Bestemmelsen har således til hensigt at modvirke, at kommunerne vil få unødige og omfattende omkostninger samt ressourceforbrug ved at skulle igangsætte en selskabsgørelse af et anlæg, hvis kommunen har truffet beslutning om, at anlægget vil skulle lukkes.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en kommune vil kunne deltage i virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, selvom virksomheden ikke udøves i et aktie- eller anpartsselskab, hvis kommunalbestyrelsen efter § 4 i lov om varmforsyning har godkendt et projektforslag om lukning af anlægget.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen vil skulle have godkendt et projektforslag for nedlæggelse af affaldsforbrændingsanlægget senest den 31. december 2024 med krav om lukning af anlægget inden 3 år efter godkendelsen. Bestemmelsen vil således alene finde anvendelse, hvis kommunalbestyrelsen har godkendt projektforslag for lukning inden den fastsatte dato. Det vil som hidtil være kommunernes ansvar at sikre, at kommunale godkendelse af projekter gennemføres i overensstemmelse med godkendelsen.

Den foreslåede bestemmelse medfører således, at den eller de kommuner, der ejer et affaldsforbrændingsanlæg, der er besluttet lukket, ikke vil være forpligtet til at igangsætte en udskillelse af anlægget, og at affaldsforbrændingsanlægget ikke vil skulle udøves i et aktie- eller anpartsselskab. I perioden frem til lukning vil kommunen kunne fortsætte med at udøve virksomhed med forbrænding af affald i den organisationsform, som anlægget hidtil har været udøvet i.

Et affaldsforbrændingsanlæg, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse, vil dog skulle byde på det forbrændingsegnete affald og dermed konkurrere med øvrige aktører på markedet om behandling af kommunernes affald ved affaldsforbrænding efter udbud efter udbudslovens regler m.v. Det indebærer blandt andet, at kommunen ikke vil være omfattet af udbudslovens §§ 12-16 og den såkaldte udvidede in-house-regel. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Det er forventningen, at den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 4, i lov om varmforsyning, vil blive anvendt i et meget begrænset omfang.

Det foreslås i § 2 b, *stk. 5*, at *stk. 3* ikke finder anvendelse for en kommune, der den 1. juli 2023 ejer et affaldsforbrændingsanlæg placeret på en ø uden fast broforbindelse.

Formålet med den foreslåede bestemmelse i § 2 b, *stk. 5*, er at indføre en undtagelse til kravet om, at kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil skulle udskilles i et aktie- eller anpartsselskab med henblik på at sikre, at en kommune, der den 1. juli 2023 ejer et affaldsforbrændingsanlæg, placeret på en ø uden fast broforbindelse, vil kunne deltage i affaldsforbrænding som hidtil.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at en kommune, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden ejer et affaldsforbrændingsanlæg, der er placeret på en ø uden fast broforbindelse, fortsat vil kunne deltage i denne virksomhed, der forbrænder affald, omfattet af § 2, *stk. 1*, nr. 3, selvom virksomheden ikke udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab. Det betyder, at den eksisterende organisering af et sådant anlæg vil kunne bibeholdes.

Den foreslåede undtagelse skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, hvorefter kommunalbestyrelsen på øer uden fast broforbindelse, hvorpå der den 1. juli 2023 er etableret et kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg, vil være undtaget fra det foreslåede krav om at skulle udbyde opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald.

Kommunen vil efter den foreslåede ordning fortsat kunne forbrænde det affald, som kommunen har ansvaret for på eget kommunale anlæg. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 5, i lov om varmforsyning, vil alene finde anvendelse for eksisterende affaldsforbrændingsanlæg, som er kommunalt ejet på tidspunktet for lovens ikrafttræden. Hvis en kommune på et senere tidspunkt vælger at etablere eller deltage i virksomhed, der varetager affaldsforbrændingsanlæg, omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning, på en ø uden fast broforbindelse, vil kommunen være omfattet af kravet om, at affaldsvirksomheden vil skulle udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab, jf. § 2 b, stk. 3.

Det er ikke hensigten med lovforslaget at ændre på prisfastsættelsen på opvarmet vand eller damp fra et affaldsforbrændingsanlæg. Prisreguleringen for fastsættelse af varmepriser i medfør af § 20 i lov om varmforsyning vil således fortsat finde anvendelse. Prisreguleringen indebærer, at et affaldsforbrændingsanlæg, der leverer opvarmet vand eller damp, maksimalt kan kræve den laveste af prisen fastsat i medfør af § 20, stk. 1, om nødvendige omkostninger eller prisloftet efter § 20, stk. 4. Prisreguleringen indebærer således, at et affaldsforbrændingsanlæg ikke vil kunne opnå et overskud på salg af det opvarmede vand eller damp, selvom affaldsforbrændingsanlæg udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab.

Reglerne om modregning i § 23 i lov om varmforsyning vil fortsat finde anvendelse for affaldsforbrændingsanlæg, som vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 3, uanset at det med bestemmelsen foreslås, at virksomheden vil skulle drives på kommercielle vilkår. Det indebærer, at en kommune fortsat vil kunne blive modregnet i det såkaldte kommunale bloktilskud, hvis kommunen modtager uddelinger eller vederlag ved afståelse af ejerandele fra virksomheden, der driver affaldsforbrændingsanlæg.

Det foreslås i § 2 b, *stk. 6*, at klima-, energi- og forsyningsministeren i særlige tilfælde kan forlænge fristerne i *stk. 4*.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at give klima-, energi- og forsyningsministeren hjemmel til at kunne forlænge de frister, der er foreslået fastsat, hvis der foreligger særlige tilfælde.

Klima-, energi- og forsyningsministeren vil således, når særlige forhold tilsiger det, kunne forlænge fristerne for, hvornår projektforslag for lukning af et affaldsforbrændingsanlæg vil skulle være godkendt. Tilsvarende vil

ministeren i særlige tilfælde kunne forlænge fristen på tre år for den faktiske lukning fra projektets godkendelse.

Bestemmelsen medfører, at der vil kunne tages højde for forhold, som anlægget ikke har indflydelse på, eller at anlægget ikke alligevel vil kunne blive endeligt lukket inden for den i projektet fastsatte frist.

Det vil eksempelvis kunne være, hvor udefrakommende omstændigheder gør, at kommunen under arbejdet med lukning af anlægget forsinkes, eksempelvis fordi det tager længere tid teknisk at lukke anlægget end forventet, eller fordi den alternative varmeproduktion til erstatning af det lukkede affaldsforbrændingsanlæg forsinkes på grund af tekniske vanskeligheder, leveringssvigt eller lignende.

Det er hensigten og forventningen, at bestemmelsen alene vil anvendt i ganske særlige situationer og navnlig med henblik på, at affaldsforbrændingsanlægget vil kunne fortsætte driften i en kortere periode.

Til nr. 3

Det følger af § 2 d, stk. 1, i lov om varmforsyning, at en kommune i overensstemmelse med EU's statsstøtteregele kan stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed, der driver varmeproduktionsanlæg, herunder affaldsforbrændingsanlæg.

Bestemmelserne i § 2 d, stk. 2-6, indeholder nærmere vilkår for den kommunale garantistillelse. Det følger af stk. 3, at kommunal garantistillelse for lånoptagelse i forbindelse med virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg, er betinget af, at der sker samproduktion af elektricitet og opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, og af, at et eventuelt overskud på produktion og levering af elektricitet tillægges egenkapitalen eller indregnes i varmepriserne. Kommunen kan dog uanset 1. pkt. stille garanti for den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1.

Der kan som udgangspunkt kun stilles kommunal garanti for lånoptagelse for kollektive varmforsyningsanlæg, der ikke udøves på kommercielle vilkår. Kommunerne har selv ansvar for at sikre, at en garantistillelse er forenelig med statsstøtteregele.

Lov om varmforsyning indeholder på nuværende tidspunkt ikke hjemmel for kommuner til at kunne stille en garanti for lånoptagelse for affaldsforbrændingsanlæg, der drives på kommercielle vilkår.

Det foreslås i § 2 d, stk. 1, at jf. dog stk. 2-6 ændres til jf. dog stk. 2-7.

Den foreslåede ændring i § 2 d, stk. 1, er en konsekvens af den foreslåede indsættelse af en ny bestemmelse i § 2 d, stk. 6, i lov om varmforsyning, hvorefter stk. 6 bliver stk. 7.

Formålet med den foreslåede ændring er således at sikre korrekt henvisning som følge af indsættelse af den nye bestemmelse i § 2 d, stk. 6.

Til nr. 4

Det følger af § 2 d, stk. 1, i lov om varmforsyning, at en kommune i overensstemmelse med EU's statsstøtteregele kan stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed, der driver varmeproduktionsanlæg, herunder affaldsforbrændingsanlæg.

Bestemmelserne i § 2 d, stk. 2-6, indeholder nærmere vilkår for den kommunale garantistillelse. Det følger af stk. 3, at kommunal garantistillelse for lånoptagelse i forbindelse med virksomhed, der driver kraft-varmeanlæg, er betinget af, at der sker samproduktion af elektricitet og opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, og af, at et eventuelt overskud på produktion og levering af elektricitet tillægges egenkapitalen eller indregnes i varmepriserne. Kommunen kan dog uanset 1. pkt. stille garanti for den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1.

Der kan som udgangspunkt kun stilles kommunal garanti for lånoptagelse for kollektive varmforsyningsanlæg, der ikke udøves på kommercielle vilkår. Kommunerne har selv ansvar for at sikre, at en garantistillelse er forenelig med statsstøtteregele.

Lov om varmforsyning indeholder på nuværende tidspunkt ikke hjemmel for kommuner til at kunne stille en garanti for lånoptagelse for affaldsforbrændingsanlæg, der drives på kommercielle vilkår.

Det foreslås, at der § 2 d efter stk. 5 som nyt stk. 6, indsættes, at kommunal garantistillelse efter stk. 1, for affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2 b, stk. 3, er betinget af, at den gives på markedsvilkår.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at give kommunerne mulighed for at stille en kommunal garanti for lånoptagelse til affaldsforbrændingsanlæg, der med lovforslagets § 2 b, stk. 3, foreslås

udøvet på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2, og bemærkninger hertil.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at kommunal garantistillelse vil skulle gives på markedsvilkår. Det indebærer, at kommunen vil skulle stille garanti på samme vilkår, som var garantien stillet af en privat aktør. Kommunen vil derfor også skulle opkræve en markedskonform garantiprovision for garantistillelsen.

Den foreslåede bestemmelse har ikke til hensigt at ændre på de vilkår, der allerede følger af lov om varmforsyning for kommunal garantistillelse.

Det er ikke hensigten herudover at ændre i kommunernes mulighed for at stille garanti efter § 2 d i lov om varmforsyning. Det indebærer blandt andet, at bestemmelsen i § 2 d, stk. 3, fortsat vil finde anvendelse for de affaldsforbrændingsanlæg, der kan anses som værende et kraft-varme-anlæg.

Den foreslåede bestemmelse medfører ikke, at eventuelle overskud på forbrænding af affald, dvs. betalingen for behandlingen af affaldet, som anvendes som brændsel, som følge af udbud tilsvarende vil skulle indregnes i varmeprisen eller tillægges ejerkapitalen, hvis kommunen skal kunne garantere for hele lånoptagelsen.

Det følger endvidere af den foreslåede ændring i § 2 d, i lov om varmforsyning, at stk. 6 herefter bliver stk. 7. Den foreslåede ændring er en konsekvens af den foreslåede indsættelse af et nyt stk. 6 i § 2 d. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3, og bemærkninger hertil.

Til nr. 5

Det følger af § 2 d, stk. 6, i lov om varmforsyning, at stk. 1-5 tilsvarende gælder for kommunal garantistillelse for lånoptagelse til finansiering af erhvervelse af aktier i en virksomhed nævnt i § 2 b. Foretages lånoptagelsen ikke af kommunen eller en virksomhed, som kommunen ejer, er kommunens adgang til garantistillelse betinget af, at den virksomhed, der stilles garanti for, er en virksomhed nævnt i § 2 b eller en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning.

Det foreslås i § 2 d, stk. 6, i lov om varmforsyning, der bliver stk. 7, at stk. 1-5 ændres til stk. 1-6.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af den foreslåede indsættelse af et nyt stk. 6 i § 2 d, jf. lovforslagets § 2, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Ændringen medfører, at bestemmelserne i § 2 d tilsvarende vil finde anvendelse for kommunal garantistillelse for lånoptagelse til finansiering af erhvervelse af aktier i et kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg, der med lovforslaget foreslås udøvet på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab.

Til nr. 6

Kommuners mulighed for at stille garanti for lånoptagelse for virksomheder, der driver anlæg, omfattet af godkendelseskrav efter lov om elforsyning er reguleret i § 2 e i lov om varmforsyning.

Det følger af § 2 e, stk. 1, i lov om varmforsyning, at en kommune i overensstemmelse med EU's statsstøtteregele kan stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning, hvis garantistillelsen vedrører den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, og virksomhedens produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp er regnskabsmæssigt adskilt. Ved regnskabsmæssig adskillelse forstås, at virksomheden skal føre konsoliderede regnskaber for produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp, som den ville skulle gøre, såfremt de pågældende aktiviteter blev udført af særskilte selskaber.

Kommunerne har selv ansvar for at sikre, at den garanti, som kommunerne har stillet, er lovlig og i overensstemmelse med reglerne.

Det foreslås i § 2 e, stk. 1, 2. pkt., at der efter selskaber indsættes, jf. stk. 3.

Den foreslåede ændring i § 2 e, stk. 1, 2. pkt., er en konsekvens af den foreslåede indsættelse af en ny bestemmelse i § 2 e, stk. 3, i lov om varmforsyning, hvorefter stk. 3 bliver stk. 4.

Formålet med den foreslåede ændring er således at sikre korrekt henvisning som følge af indsættelse af den nye bestemmelse i § 2 e, stk. 3.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 7 og 8, og bemærkninger hertil.

Til nr. 7

Kommuners mulighed for at stille garanti for lånoptagelse for virksomheder, der driver anlæg, omfattet af godkendelseskrav efter lov om elforsyning er reguleret i § 2 e, i lov om varmforsyning.

Det følger af § 2 e, stk. 1, i lov om varmforsyning, at en kommune i overensstemmelse med EU's statsstøtteregele kan stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en effekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning, hvis garantistillelsen vedrører den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, og virksomhedens produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp er regnskabsmæssigt adskilt. Ved regnskabsmæssig adskillelse forstås, at virksomheden skal føre konsoliderede regnskaber for produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp, som den ville skulle gøre, såfremt de pågældende aktiviteter blev udført af særskilte selskaber.

Kommunerne har selv ansvar for at sikre, at den garanti, som kommunerne har stillet, er lovlig og i overensstemmelse med reglerne.

Lov om varmforsyning indeholder på nuværende tidspunkt ikke en eksplicit hjemmel for kommunal garantistillelse til en virksomhed, som varetager produktion af elektricitet ved forbrænding af affald i et aktie- eller anpartsselskab, som er omfattet af lov om elforsyning.

Det foreslås, at der i § 2 e efter stk. 2 som nyt stk. 3, indsættes, at stk. 1 tilsvarende finder anvendelse for kommunal garantistillelse til en virksomhed, som varetager produktion af elektricitet ved forbrænding af affald i et aktie- eller anpartsselskab, omfattet af lov om elforsyning, hvis garantien stilles på markedsvilkår.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at tydeliggøre, at en kommunal garantistillelse til affaldsforbrændingsanlæg vil skulle ske på markedsvilkår.

Den foreslåede bestemmelse vil således indebære, at kommunen vil skulle stille garanti på samme vilkår, som var garantien stillet af en privat aktør. Kommunen vil derfor også skulle opkræve en markedskonform garantiprovision for garantistillelsen.

Bestemmelsen vil finde anvendelse på affaldsforbrændingsvirksomhed, der er omfattet af lov om elforsyning. Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 6, og bemærkninger hertil.

Den foreslåede bestemmelse har ikke til hensigt at ændre på, at kommuner alene vil kunne stille garanti for den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, i lov om varmforsyning. Det vil som hidtil således

også være en forudsætning, at virksomhedens produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp er regnskabsmæssigt adskilt.

Det følger endvidere af den foreslåede ændring i § 2 e, at stk. 3 herefter bliver stk. 4. Den foreslåede ændring er en konsekvens af den foreslåede indsættelse af et nyt stk. 3 i § 2 e.

Til nr. 8

Kommuners mulighed for at stille garanti for lånoptagelse for virksomheder, der driver anlæg, omfattet af godkendelseskrav efter lov om elforsyning, er reguleret i § 2 e, i lov om varmforsyning.

Det følger af § 2 e, stk. 1, i lov om varmforsyning, at en kommune i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler kan stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning, hvis garantistillelsen vedrører den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, og virksomhedens produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp er regnskabsmæssigt adskilt. Ved regnskabsmæssig adskillelse forstås, at virksomheden skal føre konsoliderede regnskaber for produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp, som den ville skulle gøre, såfremt de pågældende aktiviteter blev udført af særskilte selskaber.

Det følger af § 2 e, stk. 3, at bestemmelserne i § 2 e, stk. 1 og 2, tilsvarende gælder for kommunal garantistillelse for lånoptagelse til finansiering af erhvervelse af aktier i en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning. Hvis lånoptagelsen ikke foretages af kommunen eller en virksomhed, som kommunen ejer, er kommunens adgang til garantistillelse betinget af, at den virksomhed, der stilles garanti for, er en virksomhed nævnt i § 2 b eller en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning.

Det foreslås i § 2 e, stk. 3, der bliver stk. 4, at stk. 1 og 2 ændres stk. 1-3.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af den foreslåede indsættelse af et nyt stk. 4 i § 2 e, jf. lovforslagets § 2, nr. 7. Ændringen vil medføre, at bestemmelserne i § 2 e, stk. 1-3, tilsvarende vil finde anvendelse for kommunal garantistillelse for lånoptagelse til finansiering af erhvervelse af aktier i en den virksomhed, som varetager produktion af elektricitet ved forbrænding af affald i et aktie- eller anpartsselskab, omfattet af lov om

elforsyning, for den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, i lov om varmforsyning.

Til nr. 9

Den foreslåede bestemmelse er ny. Lov om varmforsyning regulerer ikke hvilken selskabsform et en varmforsyningsvirksomhed skal drives i. Der skal i lov om varmforsyning derfor indføres et krav om, at de kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg skal drives som et aktie- eller anpartsselskab.

Det foreslås i § 2 h, stk. 1, at en kommunes udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab omfattet af § 2 b, stk. 3, skal være gennemført senest den 31. december 2024.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at indføre en frist for, hvornår en eksisterende kommunalt ejet virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, vil skulle udøves end aktie- eller anpartsselskab.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre en pligt for kommunerne til inden for den fastsatte frist at igangsætte den nødvendige proces, således at driften af et eksisterende affaldsforbrændingsanlæg herefter udøves i et aktie- eller anpartsselskab. En kommunes udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab vil være omfattet af den gældende selskabsretlige regulering herfor, jf. afsnit 3.1 i de almindelige bemærkninger.

Eventuelle nye affaldsforbrændingsanlæg, der måtte blive godkendt i medfør af § 4, i lov om varmforsyning, efter lovens ikrafttræden, vil skulle udskilles og stiftes som et aktie- eller anpartsselskab. Den foreslåede frist finder således ikke anvendelse på nye anlæg. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2, og bemærkninger hertil.

Lov om varmforsyning indeholder på nuværende tidspunkt ikke regler, der regulerer kommuners vederlag og drift i forbindelse med udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab for affaldsforbrændingsanlæg omfattet af den foreslåede § 2 b, stk. 3, i lov om varmforsyning.

Det foreslås i § 2 h, stk. 2, at en kommunes vederlag i forbindelse med udskillelse og stiftelse af aktie- eller anpartsselskabet udelukkende må bestå af aktier eller anparter i selskabet.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at der ikke overføres penge eller værdier fra det eksisterende affaldsforbrændingsanlæg til ejerkommunerne i forbindelse med udskillelse og stiftelse af selskabet. Stiftelsen af det nye aktieselskab eller anpartsselskab vil skulle ske ved at indskyde anlæg og aktiver fra det eksisterende anlæg efter selskabslovens bestemmelser mod udstedelse af aktier eller anparter til den eller de kommuner, der stifter selskabet. Dette vil skulle gælde uanset, om aktie- eller anpartsselskabet stiftes direkte under en kommune eller under et eventuelt allerede eksisterende kommunalt fællesskab.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunerne i forbindelse med udskillelsen og stiftelse af det aktieselskab eller anpartsselskab, der skal drive affaldsforbrændingsanlægget videre, udelukkende vil kunne modtage vederlag i form af udstedte aktier eller anparter i aktie- eller anpartsselskabet. Den foreslåede bestemmelse vil finde anvendelse uanset om udskillelsen sker af et anlæg, der er blevet etableret som en del af forvaltningen, i et kommunalt ejet I/S, eller som ejes af flere kommuner som en del af et kommunalt fællesskab.

Det vil eksempelvis ikke være muligt for kommunerne at udbetale vederlag, udlodde overskud, at erhverve bygninger, materiel eller lignende i forbindelse med udskillelse af affaldsforbrændingsanlægget og udskillelsen til et aktie- eller anpartsselskab.

Det er forventningen, at værdifastsættelsen, vurdering og indgangsværdier m.v. fastsættes og behandles efter almindelige regnskabspraksis, herunder selskabslovens bestemmelser om indskud af selskabskapital i andre værdier end kontanter m.v.

I det omfang, der i forbindelse med stiftelsen eller på et senere tidspunkt optages nye ejere i det kommunalt ejede aktie- eller anpartsselskab, der driver affaldsforbrændingsvirksomhed, – og der derfor overdrages aktier eller anparter til nye ejere – vil de nuværende ejerkommuner skulle sikre overholdelse af § 23 l i lov om varmforsyning, som kan medføre krav om modregning for vederlaget i bloktilskuddet.

Det foreslås i § 2 h, *stk. 3*, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aktie- eller anpartsselskabet skal overtage driften af eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg med tilhørende aktiver og passiver og indtræde i samtlige eller enkelte af anlæggets rettigheder og forpligtelser, jf. dog *stk. 2*, hvis kommunen samtidig stiller garanti for eksisterende lån, jf. § 2 d, *stk. 6* og § 2 e, *stk. 3*.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er, at sikre den fortsatte drift af affaldsforbrændingsanlæggene efter udskillelsen til anpart- eller aktieselskab. Samtidig vil transaktionsomkostningerne ved selskabsgørelsen kunne holdes nede.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunerne vil kunne vælge at gennemføre tvungen debitorskifte for lån og kontrakter, som det kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg har henholdsvis optaget eller indgået.

Med bestemmelsen foreslås det at indføre mulighed for at kommunalbestyrelser får mulighed for at beslutte, at der skal ske tvungen debitorskifte i forbindelse med stiftelsen af selskaber omfattet af den foreslåede § 2 h, stk. 2, i lov om varmforsyning. Dette vil medføre, at kommunalbestyrelsen vil kunne beslutte at videreføre lån og kontrakter, selvom det ikke længere er kommunen eller interessentskabet der, via den solidariske hæftelse, hæfter for de indgåede kontrakter, men derimod det nyetablerede aktieselskab eller anpartsselskab med begrænset ansvar.

Det indebærer, at det enkelte affaldsforbrændingsanlæg efter kommunalbestyrelsens beslutning vil kunne overtage samtlige kommunens eller kommunernes, aktiver og passiver og indtræde i samtlige rettigheder og pligter.

Kommunalbestyrelsen vil med bestemmelsen kunne foretage en vurdering af hver enkelt kontrakt og lån og individuelt tage stilling til, om den enkelte kontrakt ønskes overført og dermed omfattet af tvungen debitorskifte.

Hvis kommunen vælger ikke at lade det nyetablerede aktieselskab eller anpartsselskab, der forbrænder affald, indtræde i en eksisterende aftale om et lån eller en kontrakt, vil kommunen fortsat være forpligtet af aftalen, og kommunens mulighed for at indfri, opsiges eller ophæves aftalen vil afhænge af eventuelle vilkår herom i aftalen.

Bestemmelsen vil medføre, at i tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen beslutter at benytte sig af muligheden for tvunget debitorskifte, vil kreditorerne i affaldsforbrændingsanlægget skulle acceptere et debitorskifte uden mulighed for at afslå dette. Den foreslåede bestemmelse er således en afvigelse af det generelle udgangspunkt om, at kreditor kan afvise debitorskifte.

En videreførelse i aktie- eller anpartsselskabet vil indebære, at kontrakten skal overføres på eksisterende vilkår uden mulighed for genforhandling af risikofordelingen eller andre økonomiske vilkår. Lån der måtte være ydet på tidspunktet for ikrafttrædelse af denne lov, vil tillige kunne videreføres under forudsætning af, at det alene er den del af lånet, der vedrører affaldsforbrænding, der overføres.

Det foreslåede betyder, at hvis kommunalbestyrelsen vælger at videreføre et eksisterende lån ved tvungen debitorskifte, og hvis der ikke allerede er stillet en kommunal garanti for lånet for anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, fordi kommunen hidtil har hæftet direkte for lånet, så vil kommunen samtidig skulle stille garanti for lånet i overensstemmelse med det foreslåede i § 2 d, stk. 6 og § 2 e, stk. 3, om kommunal garantistillelse. Herved sikres det, at den eksisterende risikofordeling opretholdes, således at kreditor ikke samtidig tvinges til at tåle en unødigt forøget risiko. Det vil kun være i de tilfælde, hvor kommunen har hæftet direkte for lånet, at det efter bestemmelserne vil blive stillet et krav om at kommunen fremover skal stille en garanti for låneoptagelsen. Det nyetablerede aktieselskab eller anpartsselskab vil herefter skulle betale en markedskonform garantiprovision til de eller de kommuner, der garanterer for lånet.

Kommunernes mulighed for at stille garanti for lån foreslås samtidig ændret med lovforslagets § 2, nr. 3, hvor det foreslås at kravet om at opkræve garantiprovision fastsættes direkte i loven, jf. § 2 d, stk. 3, i lov om varmforsyning. Se hertil bemærkningerne til § 1, nr. 3 og 4.

Kommunen vil med den foreslåede bestemmelse ligeledes kunne lade kontrakter med eksempelvis leverandører, håndværkere m.v. videreføre, hvorved det nyetablerede aktieselskab eller anpartsselskab vil indtræde i kontrakten i stedet for den nuværende kommunale ejer.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 2 h, *stk. 4*, at stk. 3 ikke finder anvendelse for kontrakter, som kommunalbestyrelsen har indgået om behandling af forbrændingsegnet affald.

Den foreslåede bestemmelse vil sikre, at de kontrakter, som de kommunale affaldsforbrændingsanlæg har indgået om at aftage forbrændingsegnet affald, inden affaldsforbrændingsanlægget blev udskilt og stiftet i et aktie- eller anpartsselskab, ikke vil kunne omfattes af den i stk. 3 foreslåede bestemmelse om tvungen debitorskifte.

Bestemmelsen vil både omfatte de kontrakter, som de eksisterende kommunale ejer af affaldsforbrændingsanlæg har indgået med private erhvervsvirksomheder eller med andre kommuner om behandling af virksomhedens forbrændingsegne erhvervsaffald. Kontrakterne vil derved være underlagt de almindelige obligationsretlige regler om debitorskifte. Kontrakterne kan desuden indeholde særlige bestemmelser om overdragelse, som vil skulle iagttages.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at kontrakter for forbrændingseget affald bliver undtaget den foreslåede § 2 h, stk. 3, således at kommunerne ikke vil kunne foretage et tvungen debitorskifte for kontrakter for forbrændingseget affald.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med § 45 a, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, der forpligter kommunerne til at udbyde deres affald, og indgå en kontrakt på baggrund af udbuddet inden den 1. juli 2025. Den foreslåede bestemmelse forhindrer ikke kommunerne i at indgå en aftale med kreditor omkring et frivilligt debitorskifte for kontrakter for forbrændingseget affald. Kommunerne vil dog efter den foreslåede § 45 a, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse blive pålagt at udbyde deres affald, samt at indgå kontrakter på baggrund af udbuddet inden d. 1. juli 2025.

Det foreslås i § 2 i i lov om varmforsyning, at for anlæg, der var ejet af en eller flere kommuner den 1. juli 2023, skal en eller flere kommuner have bestemmende indflydelse og eje mere end halvdelen af kapitalandelene i den virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlægget omfattet af § 2 b, stk. 3, så længe anlægget er i drift.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at en eller flere kommuner fortsat har kontrol og ejerskab over de eksisterende affaldsforbrændingsanlæg, så længe anlægget er i drift.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en virksomhed, der forbrænder affald, som den 1. juli 2023 var ejet af en eller flere kommuner i fællesskab, og som vil skulle udskilles i et aktie- eller anpartsselskab efter den foreslåede § 2 b, stk. 3, vil skulle være ejet af en eller flere kommuner, der tilsammen har bestemmende indflydelse i selskabet, i resten af anlæggets levetid, samt eje enten direkte eller indirekte vil skulle eje mere end halvdelen af kapitalandelene i selskabet. Den foreslåede bestemmelse i § 2 i i lov om varmforsyning, vil kun finde anvendelse for anlæg, der den 1. juli 2023 var ejet af en eller flere kommuner.

Bestemmende indflydelse efter § 2 i skal forstås således, at en eller flere kommuner i fællesskab skal råde over mere end halvdelen af stemmerne. Derudover foreslås det at indsættes et krav at en eller flere kommuner direkte eller indirekte vil skulle eje mere end halvdelen af kapitalandelene i selskabet.

Det vil efter den foreslåede bestemmelse ikke være et krav, at den kommunale ejerkreds vil skulle forblive den samme. Eksempelvis kan der være kommuner, der i dag ikke ejer et affaldsforbrændingsanlæg, som ønsker at være medejere af det nye selskab, der forbrænder affald. I

forbindelse med eventuel overdragelse af aktie- eller anparter i et affaldsforbrændingsanlæg vil der dog skulle tages højde for krav om eventuel modregning i bloktilskuddet for vederlag ved afståelse, jf. den gældende § 23 1, i lov om varmforsyning.

Hvis en kommune, der i dag er ejer eller medejer af et eksisterende affaldsforbrændingsanlæg, derimod ikke længere ønsker at eje eller være medejer af det selskabsgjorte affaldsforbrændingsanlæg, vil ejerkredsen og den eksisterende bestyrelse, skulle tage stilling til, hvordan den kommunale majoritetskontrol vil kunne sikres med en eventuel ny ejer-struktur.

Det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab vil også fremover og i resten af affaldsforbrændingsanlæggets levetid skulle have kommunal majoritetskontrol. Det vil eksempelvis kunne indføjes i aktie- eller anpartsselskabets vedtægter, at der til enhver tid skal være kommunal majoritetskontrol med virksomheden, som ejer affaldsforbrændingsanlægget.

Kravet om, at en eller flere kommuner skal have bestemmende indflydelse og ejerskab af mere end halvdelen af kapitalandelene, foreslås at gælde, så længe det affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen eller kommunerne ejer, er i drift.

Kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg, der producerer varme og elektricitet, vil være omfattet af bestemmelsen, uanset om et anlæg eller et anlægs ovne for en kortere periode er lukket eller ude af drift, eksempelvis på grund af nedbrud, reparation eller omlægning, manglende affald eller manglende efterspørgsel på elektricitet eller varme m.v. Den kommunale bestemmende indflydelse samt kommunens ejerskab af mere end halvdelen af kapitalandelene skal således opretholdes i hele anlæggets levetid og indtil, der er truffet afgørelse om lukning enten af kommunalbestyrelsen efter lov om varmforsyning eller af Energistyrelsen efter lov om elforsyning.

Til § 3 (lov om elforsyning)

Til nr. 1

Den kommunale hjemmel til at deltage i eller varetage aktiviteter på elforsyningsområdet fremgår af § 4 i lov om elforsyning.

Det fremgår af § 4, stk. 1, 1. pkt., at en kommune kan varetage produktion af elektricitet ved afbrænding af affald. Kommunen kan således i dag varetage

elproduktion ved forbrænding af affald i selve forvaltningen og i selskaber, herunder fælleskommunale virksomheder, jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 5893. § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning, fastsætter ikke krav om særlig organiseringsform for kommunal virksomhed vedrørende elproduktion ved affaldsforbrænding.

Det foreslås, at § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning, ændres således, at der efter »affald« indsættes », jf. dog § 4 a«.

Den foreslåede ændring er begrundet i, at kommuners varetagelse af produktion af elektricitet ved afbrænding af affald efter det foreslåede i § 4 a, stk. 1, fremover vil skulle ske ved deltagelse i aktie- eller anpartsselskaber. Derfor foreslås det at ændre § 4, stk. 1, 1. pkt., således, at kommunens varetagelse af produktion af elektricitet ved afbrænding af affald vil skulle ske i overensstemmelse med den foreslåede § 4 a.

Der fastsættes i den foreslåede § 4 a yderligere krav til kommuners deltagelse i virksomheder, der producerer elektricitet ved forbrænding af affald. For en nærmere beskrivelse heraf henvises til lovforslagets § 3, nr. 4, og bemærkningerne hertil, der indeholder den foreslåede § 4 a.

Den foreslåede ændring vil medføre, at kommuner alene vil kunne varetage elproduktion ved afbrænding af affald i overensstemmelse med den foreslåede § 4 a. Den foreslåede ændring vil betyde, at en kommune ikke længere direkte vil kunne varetage elproduktion ved affaldsforbrænding som en del af den kommunale forvaltning eller i et kommunalt fællesskab efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, men at kommunens deltagelse fremover vil skulle ske ved deltagelse i aktie- eller anpartsselskaber.

Kommuner, som omfattes af den foreslåede § 4 a, stk. 6, og som dermed ikke vil skulle selskabsudskille affaldsforbrændingsanlægget i et aktie- eller anpartsselskab, vil fortsat kunne varetage elproduktion ved afbrænding af affald som en del af den kommunale forvaltning eller i en fælleskommunal virksomhed efter § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning.

Til nr. 2

Den kommunale hjemmel til at deltage i eller varetage aktiviteter på elforsyningsområdet fremgår af § 4 i lov om elforsyning.

Det fremgår af § 4, stk. 1, 1. pkt., at en kommune kan varetage produktion af elektricitet ved afbrænding af affald. Kommunen kan således i dag varetage elproduktion ved forbrænding af affald i selve forvaltningen og i selskaber,

herunder fælleskommunale virksomheder, jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 5893. § 4, stk. 1, 1. pkt., fastsætter ikke krav om særlig organiseringsform for kommunal virksomhed vedrørende elproduktion ved affaldsforbrænding.

Det fremgår derudover af § 4, stk. 1, 2. pkt., at en kommune kan deltage i selskaber med begrænset ansvar, som varetager virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1, herunder elproduktion. Bestemmelsen medfører, at kommunen alene kan varetage virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1, hvis deltagelsen sker i selskaber med begrænset ansvar. Bestemmelsen indebærer således, at kommuner alene kan varetage andre aktiviteter på elforsyningsområdet i selskaber med begrænset ansvar. Der er ikke i bestemmelsens forarbejder taget nærmere stilling til, hvad der skal forstås ved et selskab med begrænset ansvar. Begrebet selskab med begrænset ansvar må dog forstås bredere end aktie- eller anpartsselskaber og må eksempelvis også omfatte andelsselskaber med begrænset ansvar (a.m.b.a).

En kommune kan således være eneejer af selskaber, der varetager opgaven eller deltage i sådanne selskaber sammen med andre parter, eksempelvis andre kommuner eller private virksomheder.

Det foreslås, at § 4, stk. 1, 2. *pkt.*, i lov om elforsyning, der bliver § 4, stk. 1, 1. pkt., ændres, således at der efter »§ 2, stk. 1« indsættes », jf. dog § 4 a«.

Den foreslåede ændring er begrundet i, at begrebet selskaber med begrænset ansvar forstås bredere end aktie- og anpartsselskaber, og at det med lovforslaget foreslås at indsætte en ny § 4 a, hvorefter det foreslås, at kommuners deltagelsen i virksomheder, der varetager produktion af elektricitet ved forbrænding af affald, fremover vil skulle ske i aktie- eller anpartsselskaber. Det foreslås endvidere med den foreslåede § 4 a at fastsætte nærmere krav til kommuners deltagelse i produktion af elektricitet ved afbrænding af affald. For en nærmere beskrivelse heraf henvises til lovforslagets § 3, nr. 4, og bemærkningerne hertil, der indeholder den foreslåede § 4 a.

Den foreslåede ændring vil medføre, at kommuner vil kunne deltage i virksomheder, der varetager elproduktion ved forbrænding af affald efter den eksisterende § 4, stk. 1, 2. pkt., såfremt deltagelsen sker i overensstemmelse med den foreslåede § 4 a i lov om elforsyning. Det vil betyde, at en kommunes deltagelse i elproduktions ved afbrænding af affald fremover vil skulle ske ved deltagelse i aktie- eller anpartsselskaber. Den foreslåede ændring vil indebære en skærpelse af den kommunale hjemmel for så vidt angår affaldsforbrændingsanlæg, idet der efter gældende ret ikke er krav til organiseringsform.

Kommuner, som omfattes af den foreslåede § 4 a, stk. 6, og som dermed ikke vil skulle selskabsudskille affaldsforbrændingsanlægget i et aktie- eller anpartsselskab, vil fortsat kunne varetage elproduktion ved afbrænding af affald ved deltagelse i et selskab med begrænset ansvar efter § 4, stk. 1, 2. pkt., i lov om elforsyning.

Til nr. 3

Det følger af § 4, stk. 2, 1. pkt., i lov om elforsyning, at en kommune kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som kommunen varetager eller deltager i.

Det følger af § 4, stk. 2, 2. pkt., at tilsvarende gælder for Energinet.

Det foreslås i § 4, stk. 2, 2. pkt., at ændre »Tilsvarende gælder for Energinet« til »Energinet kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som Energinet varetager eller deltager i«.

Den foreslåede ændring er en præcisering af gældende ret. Den foreslåede ændring vil sikre, at Energinets mulighed for at deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed, omfattet af § 2, stk. 1, som Energinet varetager eller deltager i, vil fremgå i et selvstændigt punktum i § 4, stk. 2.

Den foreslåede ændring vil ikke medføre materielle ændringer og bemærkninger og praksis hidtil foreslås videreført.

Til nr. 4

Den kommunale hjemmel til at deltage i eller varetage aktiviteter på elforsyningsområdet fremgår af § 4 i lov om elforsyning.

Det fremgår af den gældende § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning, at en kommune kan varetage produktion af elektricitet ved afbrænding af affald. Bestemmelsen indebærer, at kommuner kan varetage elproduktion ved afbrænding af affald. Kommunen kan således i dag varetage elproduktion ved forbrænding af affald i selve forvaltningen. § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning, fastsætter ikke krav om særlig organiseringsform for kommunal virksomhed vedrørende elproduktion ved affaldsforbrænding. En kommune kan således være ene-ejer af selskaber, der varetager opgaven eller deltage i sådanne selskaber sammen med andre parter, eksempelvis andre kommuner eller private virksomheder.

Det fremgår derudover af den gældende § 4, stk. 1, 2. pkt., i lov om elforsyning, at en kommune kan deltage i selskaber med begrænset ansvar, som varetager virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1, herunder elproduktion. Bestemmelsen medfører, at kommunen alene kan varetage virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1, hvis deltagelsen sker i selskaber med begrænset ansvar. Bestemmelsen indebærer således, at kommuner alene kan varetage andre aktiviteter på elforsyningsområdet end elproduktion ved affaldsforbrænding i selskaber med begrænset ansvar. Der er ikke i bestemmelsens forarbejder taget nærmere stilling til, hvad der skal forstås ved et selskab med begrænset ansvar. Begrebet selskab med begrænset ansvar må dog forstås bredere end aktie- eller anpartsselskaber og må eksempelvis også omfatte andelsselskaber med begrænset ansvar (a.m.b.a).

Det følger implicit af § 4, stk. 1, 1. og 2. pkt., om varetagelse af og deltagelse i elproduktionsaktiviteter, at en kommune kan bruge midler, herunder indskyde midler, yde lån og stille garanti for de selskaber, som deres elproduktionsvirksomhed drives i. Det forudsættes, at det kommunale engagement sker på markedsmæssige vilkår. En kommune kan alene deltage i finansiering, herunder garantistillelse, med sin forholdsmæssige andel af den samlede ejerkreds' deltagelse.

Lov om elforsyning indeholder ikke specifikke regler om vederlag i forbindelse med stiftelse af aktie- eller anpartsselskaber, som kommunerne deltager i.

I § 37 i lov om elforsyning, fremgår dog de såkaldte modregningsregler. Det følger af § 37, stk. 1, i lov om elforsyning, at kommuner bliver modregnet i bloktilskuddet, hvis kommunen modtager uddelinger fra eller vederlag ved afståelse af ejerandele i virksomheder, der er eller i perioden efter den 20. februar 2003 har været omfattet af § 2, stk. 1, herunder elproduktion, eller virksomheder, der direkte eller indirekte ejer eller i perioden efter den 20. februar 2003 har ejet andele i sådanne virksomheder.

Det følger af § 75, stk. 1, i lov om elforsyning, at priser og leveringsbetingelser for elproduktionsvirksomheders salg af elektricitet fastsættes ved aftale. Det vil sige, at elproduktionsvirksomheder, herunder også kommunalt ejede elproduktionsvirksomheder, skal agere på markedsvilkår. Der følger dog af § 75, stk. 3, 1. pkt., at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, økonomisk skal hvile i sig selv bortset fra virksomheder, som producerer elektricitet efter tilladelse efter § 12 a.

Hvis en kommunes forbrændingsvirksomhed udskilles i et aktie- eller anpartsselskaber, finder de almindelige regler om debitorskifte for kontrakter og lån anvendelse. Det følger af det almindelige formueretlige regler, at debitorskifte kræver kreditors samtykke. Hvis kreditor ikke ønsker at acceptere, at en anden overtager en forpligtelse eller gæld til kreditoren, kan aftalen eller lånet ikke overgå til en anden. Alt efter kontraktens bestemmelser må kontrakten opføre indfries eller løbe til udløb.

Det følger af § 102, stk. 1, i lov om elforsyning, at såfremt lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning indebærer, at en virksomhed omfattet af den tidligere gældende lov om elforsyning vil skulle opdeles i flere selvstændige juridiske enheder, skal opdelingen gennemføres således, at der til hver enhed henføres de aktiver og passiver, der naturligt er knyttet til den aktivitet, der vil skulle udøves af den pågældende enhed. I relation til virksomhedens passiver har den stedfundne opdeling ikke virkning i forhold til virksomhedens kreditorer. Det fremgår af bemærkningerne hertil, jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 5930, at det som følge af §§ 4, 47 og 48 i et vist omfang vil være nødvendigt at opsplitte en eksisterende juridisk enhed i flere selvstændige juridiske enheder, herunder selskaber med begrænset ansvar. Hensigten med bestemmelsen var at præcisere, at opsplittningen skulle gennemføres således, at de aktiver og passiver, der indgik i den eksisterende virksomhed, skulle henføres til de respektive nye juridiske enheder, hvor de naturligt hører hjemme. Ejerne måtte i den forbindelse ikke trække kapital ud af de eksisterende juridiske enheder. Med bestemmelsen blev det endvidere præciseret, at der ikke sker noget lovbestemt debitorskifte i forhold til de dengang eksisterende virksomheders kreditorer.

Affaldsforbrændingsanlæg er omfattet af og skal have tilladelse efter § 11 lov om elforsyning, hvis anlægget producerer elektricitet. Der er fastsat nærmere regler om tilladelse til etablering og væsentlig ændring efter lov om elforsyning i bekendtgørelse nr. 1363 af 29. september 2022 om tilladelse til etablering og ændring af elproduktionsanlæg samt elproduktion fra anlæg på land (elproduktionsbekendtgørelsen). Det fremgår af elproduktionsbekendtgørelsens § 1, at elproduktionsanlæg under 5 MW er undtaget fra kravet om tilladelse til etablering og væsentlig ændring. Anlægget er også undtaget, såfremt anlægget er et kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder, som er godkendt efter lov om varmforsyning. Tilladelse til væsentlige ændringer af anlæg over 25 MW efter § 11 i lov om elforsyning kan kun meddeles, såfremt forsyningssikkerheden, herunder varmforsyningssikkerheden og elforsyningssikkerheden, ikke herved forringes i betydelig grad. En væsentlig ændring af elproduktionsanlægget kan være, at anlægget tages permanent ud af drift, konserveres eller skrottes.

Det foreslås, at der efter § 4 i lov om elforsyning indsættes en ny bestemmelse.

Bestemmelsen i den foreslåede § 4 a i lov om elforsyning er ny. Der er ikke i dag regler om en kommunes varetagelse eller deltagelse i virksomhed, der producerer elektricitet ved forbrænding af affald i et aktie- eller anpartsselskab, der kun driver affaldsforbrændingsanlæg.

Den foreslåede affattelse af § 4 a indeholder de nærmere regler om kommuners deltagelse i virksomhed, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald efter den gældende § 4, stk. 1, 1. pkt., og § 4, stk. 1, 2. pkt., der bliver § 4, stk. 1, 1. pkt.

Det foreslås i § 4 a, *stk. 1, 1. pkt.*, i lov om elforsyning, at en kommune kun må varetage eller deltage i virksomhed, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, hvis virksomheden udøves i et aktie- eller anpartsselskab, der kun driver affaldsforbrændingsvirksomhed.

Formålet med den foreslåede bestemmelse i § 4 a, stk. 1, er at indføre krav om, at en kommune som udgangspunkt kun må varetage affaldsforbrændingsvirksomhed, hvis det sker på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab. Herved sikres det, at kommunernes hæftelse vil blive begrænset til den hæftelse, som kommunen via sin fremtidige ejerandel indgår med, i aktie- eller anpartsselskabet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommuner, der ved lovens ikrafttræden den 1. juli 2023 ejer et af de eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg, der ikke allerede er organiseret i aktie- eller anpartsselskab, vil skulle gennemføre en udskillelse af anlægget og forbrændingsaktiviteterne fra kommunernes øvrige aktiviteter og herefter stifte et aktieselskab eller anpartsselskab til brug for den videre drift.

Den foreslåede bestemmelse vil finde anvendelse for både fremtidige affaldsforbrændingsanlæg med kommunale ejere, og eksisterende kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg, der er i drift på tidspunktet, hvor loven træder i kraft, jf. dog 2. pkt.

Med i drift forstås, at affaldsforbrændingsanlægget ikke er taget permanent ud af drift, konserveret eller skrottet.

En kommune vil som hidtil kunne deltage i selskaber, der varetager elproduktion ved forbrænding af affald som ene-ejer af et affaldsforbrændingsanlæg. En kommune vil endvidere kunne deltage i

selskaber, der varetager elproduktion ved forbrænding af affald på et anlæg ejet sammen med andre kommuner samt med private medejere. Det vil med den foreslåede bestemmelse som noget nyt være en forudsætning, at selskabet vil skulle drives enten i et aktieselskab eller et anpartsselskab. Bestemmelsen supplerer § 4, stk. 1, 1. pkt., og § 4, stk. 1, 2. pkt.

Udskillelsen og stiftelsen vil efter det foreslåede skulle være gennemført senest den 31. december 2024, jf. den foreslåede § 4 a, stk. 1. 2. pkt.

Udskillelsen vil eksempelvis kunne ske ved, at aktiviteterne ved forbrænding af affald udskilles i et aktie- eller anpartsselskab, som et datterselskab til et nuværende kommunalt fællesskab, som tillige vil kunne bestå som ejer af aktie- eller anpartsselskabet. Udskillelsen og stiftelsen vil efter det foreslåede skulle være gennemført senest den 31. december 2024.

Et helt eller delvist kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg vil herefter være omfattet af blandt andet selskabsloven, selskabsskatteloven, årsregnskabsloven, bogføringsloven m.v. på samme måde som andre kommercielle erhvervsvirksomheder organiseret som aktieselskab eller anpartsselskaber.

Det vil alene være kommunale opgaver, som i forvejen varetages som del af affaldsforbrændingsaktiviteten, der vil skulle udskilles, og som fremadrettet vil skulle udøves i et aktie- eller anpartsselskab. Det drejer sig om den type af virksomhed, der naturligt ligger i at forbrænde affald, og som fremgår af regler fastsat i medfør af lov om miljøbeskyttelse.

Det selskabsgjorte affaldsforbrændingsanlæg, der producerer elektricitet, vil således kunne udøve de opgaver, der er nødvendige for at drive et affaldsforbrændingsanlæg, herunder varetage opgaver med selve forbrænding af affald og opgaver, der er en naturlig del af opgaven med at forbrænde affald.

Administrative opgaver og regnskabsmæssige opgaver, der vil være en naturlig del af driften af affaldsforbrændingsvirksomheden, vil ligeledes kunne varetages af selskabet. Det samme vil gælde for sædvanlige servicefunktioner samt undervisning, vejledning, oplysning og lignende, der er en naturlig del af en affaldsforbrændingsvirksomhed. Aktiviteter, som en kommune ikke må deltage i, herunder eksempelvis aktiviteter vedrørende materialenyttiggørelse efter lov om miljøbeskyttelse § 49 b, stk. 1, vil ikke kunne udøves i det aktie- eller anpartsselskab, der forbrænder affald, da disse aktiviteter ikke er en del af affaldsforbrændingsydelsen. Andre aktiviteter på affaldsområdet, som kommunerne er ansvarlig for, herunder eksempelvis indsamling, omlastning, transport af affald til anlægget og

deponi, vil ligeledes ikke kunne udøves i det aktie- eller anpartsselskab, der forbrænder affald, da disse aktiviteter ikke er en del af affaldsforbrændingsaktiviteten og derfor vil skulle varetages uden for affaldsforbrændingsvirksomheden.

Kommunen vil som hidtil kunne udbyde opgaver med eksempelvis indsamling og transport af affald til private aktører.

Det er med lovforslaget ikke hensigten at ændre på de eksisterende regler og praksis for, hvad kommuner kan varetage af aktiviteter som tilknyttet virksomhed efter § 4, stk. 2, i lov om elforsyning.

Kommunen vil kunne optjene et overskud i de virksomheder, der foreslås omfattet af kravet om, at virksomheden skal udøves i et aktie- eller anpartsselskab. Det vil indebære, at kommunernes deltagelse i affaldsforbrændingsvirksomhed ikke vil ikke være omfattet af princippet om, at virksomheden i sin helhed skal hvile i sig selv økonomisk. Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 8, og bemærkningerne hertil, hvor det foreslås at ændre og ophæve § 75, stk. 3, i lov om elforsyning om, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, økonomisk skal hvile i sig selv bortset fra virksomheder, som producerer elektricitet med tilladelse efter § 12 a. Fastsættelsen af prisen på varme, der produceres ved forbrænding af affald, vil fortsat skulle ske i overensstemmelse med prisreguleringen i § 20 i lov om varmforsyning.

Hertil kommer, at reglerne om modregning i § 37 i lov om elforsyning fortsat vil finde anvendelse for affaldsforbrændingsanlæg, som vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 4 a, stk. 1, uanset at virksomheden fremover vil skulle drives på kommercielle vilkår. Det indebærer, at en kommune fortsat vil kunne blive modregnet i det såkaldte kommunale bloktilskud, hvis kommunen modtager uddelinger eller vederlag ved afståelse af ejerandele fra virksomheden.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere kunne medføre, at den finansielle kapacitet, der ligger til grund for en virksomheds eksisterende bevilling efter § 10, stk. 1, i lov om elforsyning, til elproduktion fra anlæg over 25 MW, ændres. Væsentlige ændringer af en bevillingshavers finansielle kapacitet vil skulle meddeles Energistyrelsen. Udskillelsen af affaldsforbrændingsanlægget vil også kunne medføre, at der sker en bevillingsoverdragelse af den eksisterende bevilling til elproduktion, som kræver forudgående tilladelse fra Energistyrelsen efter § 53, stk. 1, i lov om elforsyning.

Det foreslås i § 4 a, stk. 1, 2. *pkt.*, at udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab skal være gennemført senest den 31. december 2024.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at indføre en frist for, hvornår en eksisterende kommunalt ejet virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, vil skulle udøves i et aktie- eller anpartsselskab.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre en pligt for kommunerne til inden for den fastsatte frist at igangsætte den nødvendige proces, således at driften af et eksisterende affaldsforbrændingsanlæg herefter udøves i et aktie- eller anpartsselskab senest den 31. december 2024. En kommunes udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab vil være omfattet af den gældende selskabsretlige regulering herfor, jf. afsnit 3.1 i de almindelige bemærkninger.

Eventuelle nye affaldsforbrændingsanlæg, der måtte blive godkendt i medfør af § 11 i lov om elforsyning, efter lovens ikrafttræden, vil skulle stiftes et aktie- eller anpartsselskab. Den foreslåede frist finder således ikke anvendelse på nye anlæg. Der henvises til den foreslåede § 4 a, stk. 1. 1. *pkt.*, jf. lovforslagets § 3, nr. 4, og bemærkninger hertil.

Det foreslås i § 4 a, *stk.* 2, at en kommunes vederlag i forbindelse med udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab, omfattet af den foreslåede stk. 1, udelukkende må bestå af aktier eller anparter i selskabet.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at der ikke overføres penge eller værdier fra det eksisterende affaldsforbrændingsanlæg til ejerkommunerne i forbindelse med udskillelse og stiftelse af selskabet. Stiftelsen af det nye aktieselskab eller anpartsselskab vil skulle ske ved at indskyde anlæg og aktiver fra det eksisterende anlæg efter selskabslovens bestemmelser mod udstedelse af aktier eller anparter til den eller de kommuner, der stifter selskabet. Dette vil skulle gælde uanset, om aktie- eller anpartsselskabet stiftes direkte under en kommune eller under et eventuelt allerede eksisterende kommunalt fællesskab eksempelvis et interessentskab.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunen i forbindelse med udskillelsen og stiftelse af det aktieselskab eller anpartsselskab, der skal drive affaldsforbrændingsanlægget videre, udelukkende vil kunne modtage vederlag i form af udstedte aktier eller anparter i aktie- eller anpartsselskabet.

Det vil eksempelvis ikke være muligt for kommunerne at udbetale vederlag, udlodde overskud, at erhverve bygninger, materiel eller lignende i

forbindelse med udskillelse af affaldsforbrændingsanlægget og udskillelsen til et aktie- eller anpartsselskab.

Det er forventningen, at værdifastsættelsen, vurdering og indgangsværdier m.v. fastsættes og behandles efter almindelige regnskabspraksis, selskabslovens bestemmelser om indskud af selskabskapital i andre værdier end kontanter m.v.

I det omfang, der i forbindelse med stiftelsen eller på et senere tidspunkt optages nye ejere i det kommunalt ejede aktie- eller anpartsselskab, der driver affaldsforbrændingsvirksomhed, – og der derfor overdrages aktier eller anparter til nye ejere – vil de nuværende ejerkommuner skulle sikre overholdelse af § 37 i lov om elforsyning, som kan medføre krav om modregning for vederlaget i bloktilskuddet.

Det foreslås i § 4 a, *stk. 3*, i lov om elforsyning, for anlæg, der var ejet af en eller flere kommuner den 1. juli 2023, skal en kommune eller flere kommuner have bestemmende indflydelse og eje mere end halvdelen af kapitalandelene i den virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, jf. den foreslåede § 4 a, *stk. 1*, så længe anlægget er i drift.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at kommunen fortsat har kontrol og ejerskab til de eksisterende affaldsforbrændingsanlæg, så længe anlægget er i drift. Formålet er at sikre offentlig kontrol og ejerskab til de eksisterende affaldsforbrændingsanlæg.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en virksomhed, der forbrænder affald, som den 1. juli 2023 er ejet af en eller flere kommuner i fællesskab, og som vil skulle udskilles i et aktie- eller anpartsselskab, jf. den foreslåede § 4 a, *stk. 1*, vil skulle være ejet af en eller flere kommuner, der tilsammen har bestemmende indflydelse i selskabet i resten af anlæggets levetid.

Bestemmende indflydelse skal efter den foreslåede bestemmelse forstås således, at en eller flere kommuner i fællesskab direkte eller indirekte vil skulle eje mere end halvdelen af aktierne eller anparterne i selskabet efter den foreslåede § 4 a, *stk. 1*, og råde over mere end halvdelen af stemmerne.

Det vil efter den foreslåede bestemmelse ikke være et krav, at den kommunale ejerkreds vil skulle forblive den samme. Eksempelvis kan der være kommuner, der i dag ikke ejer et affaldsforbrændingsanlæg, som ønsker at være medejere af det nye selskab. I forbindelse med eventuel overdragelse af aktie- eller anparter i et affaldsforbrændingsanlæg vil der dog skulle tages højde for krav om eventuel modregning i bloktilskuddet for vederlag ved afståelse, jf. den gældende § 37 i lov om elforsyning.

Hvis en kommune, der i dag er ejer eller medejer af et eksisterende affaldsforbrændingsanlæg, derimod ikke længere ønsker at eje eller være medejer af det nyetablerede affaldsforbrændingsselskab, vil ejerkredsen og den eksisterende bestyrelse skulle tage stilling til, hvordan den bestemmende indflydelse vil kunne sikres med en eventuel ny ejerstruktur.

Det nyetablerede aktieselskab eller anpartsselskab vil også fremover og i resten af affaldsforbrændingsanlæggets levetid skulle have kommunal majoritetskontrol. Det vil eksempelvis kunne indføjес i aktie- eller anpartsselskabets vedtægter, at der til enhver tid skal være kommunal majoritetskontrol med virksomheden, som ejer affaldsforbrændingsanlægget.

Kravet om at en eller flere kommuner skal have bestemmende indflydelse foreslås at gælde, så længe det affaldsforbrændingsanlæg, som virksomheden ejer, er i drift. Med i drift forstås, at et affaldsforbrændingsanlæg ikke er taget permanent ud af drift, konserveret eller skrottet.

Kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 4 a, stk. 1, vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse, uanset om et affaldsforbrændingsanlæg eller affaldsforbrændingsanlæggs ovne for en kortere periode er lukket eller ude af drift, eksempelvis på grund af nedbrud, reparation eller omlægning, manglende affald eller manglende efterspørgsel på elektricitet eller varme m.v. Den kommunale bestemmende indflydelse skal således opretholdes i hele anlæggets levetid og indtil, der er truffet afgørelse om lukning enten af kommunalbestyrelsen efter lov om varmforsyning eller af Energistyrelsen efter lov om elforsyning, jf. den foreslåede § 4 a, stk. 6, i lov om elforsyning, og indtil processen med at lukke og afvikle anlægget er endeligt afsluttet.

Den foreslåede bestemmelse i § 4 a, stk. 3, vil kun finde anvendelse for affaldsforbrændingsanlæg, der den 1. juli 2023 er ejet af en eller flere kommuner.

Det foreslås i § 4 a, *stk. 4*, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at et aktie- eller anpartsselskab, jf. stk. 1, i forbindelse med udskillelse og stiftelse skal overtage driften af eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg med tilhørende aktiver og passiver og indtræde i samtlige eller enkelte af anlæggets rettigheder og forpligtelser, jf. dog stk. 5, hvis kommunen samtidig stiller garanti for eksisterende lån.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre den fortsatte drift af affaldsforbrændingsanlæggene efter udskillelsen til anparts- eller aktieselskaber. Samtidig vil transaktionsomkostningerne ved selskabsførelsen kunne holdes nede.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunerne vil kunne vælge at gennemføre tvunget debtorskifte i forbindelse med udskillelse og stiftelse af selskaber omfattet af den foreslåede § 4 a, stk. 1, i lov om elforsyning, for lån og kontrakter, som det kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg har henholdsvis optaget eller indgået.

Med bestemmelsen foreslås det at indføre mulighed for at kommunalbestyrelser får mulighed for at beslutte, at der skal ske tvungen debtorskifte i forbindelse med stiftelsen af selskaber omfattet af den foreslåede § 4 a, stk. 1, i lov om elforsyning. Dette vil medføre, at kommunalbestyrelsen vil kunne beslutte at videreføre lån og kontrakter, selvom det ikke længere er kommunen eller interessentskabet der, via den solidariske hæftelse, hæfter for de indgåede kontrakter, men derimod det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab med begrænset ansvar.

Det indebærer, at det enkelte affaldsforbrændingsanlæg efter kommunalbestyrelsens beslutning vil kunne overtage samtlige kommunens eller kommunernes aktiver og passiver og indtræde i samtlige rettigheder og pligter, der tilhørte de eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg.

Kommunalbestyrelsen vil med bestemmelsen kunne foretage en vurdering af hver enkelt kontrakt og lån og individuelt tage stilling til, om den enkelte kontrakt ønskes overført og dermed omfattet af tvungen debtorskifte.

Hvis kommunen vælger ikke at lade det nyetablerede aktieselskab eller anpartsselskab, der forbrænder affald, indtræde i en eksisterende aftale om et lån eller en kontrakt, vil kommunen fortsat være forpligtet af aftalen, og kommunens mulighed for at indfri, opsige eller ophæve aftalen vil afhænge af eventuelle vilkår herom i aftalen.

Bestemmelsen vil medføre, at i tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen beslutter at benytte sig af muligheden for tvunget debtorskifte, vil kreditorerne i affaldsforbrændingsanlægget skulle acceptere et debtorskifte uden mulighed for at afslå dette. Den foreslåede bestemmelse er således en afvigelse af det generelle udgangspunkt om, at kreditor kan afvise debtorskifte.

En videreførelse i aktie- eller anpartsselskabet vil indebære, at kontrakten skal overføres på eksisterende vilkår uden mulighed for genforhandling af

risikofordelingen eller andre økonomiske vilkår. Lån, der måtte være ydet på tidspunktet for vedtagelse af denne lov, vil tillige kunne videreføres under forudsætning af, at det alene er den del af lånet, der vedrører affaldsforbrænding, der overføres.

Det foreslåede betyder, at hvis kommunalbestyrelsen vælger at videreføre et eksisterende lån ved tvungen debitorskifte, og hvis der ikke allerede er stillet en kommunal garanti for lånet for anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, fordi kommunen hidtil har hæftet direkte for lånet, så vil kommunen samtidig skulle stille garanti for lånet i overensstemmelse med § 4, stk. 1, i lov om elforsyning. Herved sikres det, at den eksisterende risikofordeling opretholdes, således at kreditor ikke samtidig tvinges til at tåle en unødigt forøget risiko. Det vil kun være i de tilfælde, hvor kommunen har hæftet direkte for lånet, at det efter bestemmelsen vil blive stillet et krav om at kommunen fremover skal stille en garanti for låneoptagelsen.

Kommunalbestyrelsen vil som hidtil i medfør af § 4, stk. 1, i lov om elforsyning, kunne stille garanti for affaldsforbrændingsanlæggets eksisterende lån med sin forholdsmæssige andel af den samlede ejerkreds' deltagelse. Det forudsættes, at det kommunale engagement sker på markedsmæssige vilkår.

Kommunen vil med den foreslåede bestemmelse ligeledes kunne lade kontrakter med eksempelvis leverandører, håndværkere m.v. videreføre, hvorved det nyetablerede aktieselskab eller anpartsselskab vil indtræde i kontrakten i stedet for den nuværende kommunale ejer.

Ligeledes vil kommunen kunne vælge, at et lån skal videreføres til udløb. I forbindelse med videreførelse af lån vil kommunen skulle garantere for lånet i medfør af § 4, stk. 1, i lov om elforsyning. Det nyetablerede aktieselskab eller anpartsselskab vil herefter skulle betale en markedskonform garantiprovision til den eller de kommuner, der garanterer for lånet.

Nye lån vil fortsat skulle optages på markedsvilkår efter gældende regler, idet affaldsforbrændingsanlægget vil skulle drives kommercielt og på kommercielle vilkår. Kommuner vil kunne stille garantier for nye lån optaget på det private lånemarked i overensstemmelse med § 4, stk. 1, i lov om elforsyning.

Det foreslås i § 4 a, *stk. 5*, at *stk. 4* ikke finder anvendelse for kontrakter, som kommunalbestyrelsen har indgået om behandling af forbrændingsegnet affald.

Bestemmelsen vil både omfatte de kontrakter, som de eksisterende kommunale ejer af affaldsforbrændingsanlæg har indgået med private erhvervsvirksomheder eller med andre kommuner om behandling af virksomhedens forbrændingsegnete erhvervsaffald. Kontrakterne vil derved være underlagt de almindelige obligationsretlige regler om debitorskifte. Kontrakterne kan desuden indeholde særlige bestemmelser om overdragelse, som vil skulle iagttages.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at kontrakter for forbrændingsegnet affald bliver undtaget den foreslåede § 4 a, stk. 4, således at kommunerne ikke vil kunne foretage et tvungen debitorskifte for kontrakter for forbrændingsegnet affald.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med § 45 a, stk. 1 i lov om miljøbeskyttelse, der forpligter kommunerne til at udbyde deres affald, og indgå en kontrakt på baggrund af udbuddet inden d. 1. juli 2025. Den foreslåede bestemmelse forhindrer ikke kommunerne i at indgå en aftale med kreditor omkring et frivilligt debitorskifte for kontrakter for forbrændingsegnet affald. Kommunerne vil dog som følge af § 45 a, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse skulle udbyde opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald samt senest d. 1 juli 2025 have indgået kontrakter herom.

Den foreslåede bestemmelse vil sikre, at de kontrakter, som de kommunale affaldsforbrændingsanlæg har indgået om at aftage forbrændingsegnet affald, inden affaldsforbrændingsanlægget blev udskilt og stiftet i et aktie- eller anpartsselskab, ikke vil kunne omfattes af den i stk. 4 foreslåede bestemmelse om tvungen debitorskifte.

Det foreslås i § 4 a, *stk. 6*, at stk. 1 ikke finder anvendelse for en kommune, hvor klima-, energi- og forsyningsministeren senest den 31. december 2024 har meddelt tilladelse til væsentlig ændring i medfør af § 11, og ændringen gennemføres senest 3 år efter tilladelsen er meddelt.

Formålet med den foreslåede bestemmelse i § 4 a, stk. 6, er at indføre en undtagelse til kravet om, at kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil skulle udskilles i et aktie- eller anpartsselskab.

Formålet med bestemmelsen er dels at tage højde for, at der er kommuner, som allerede har planlagt at lukke deres affaldsforbrændingsanlæg inden for en overskuelig årrække. Dels er formålet at medvirke som en tilskyndelse til, at kommuner, der overvejer, hvorvidt det kan betale sig at påbegynde selskabsførelsen, at træffe beslutning om at lukke. Der kan være kommuner,

der vurderer, at deres anlæg inden for en kortere årrække alligevel vil skulle lukke og der kan være kommuner, der vurderer, at deres anlæg af forskellige årsager, ikke vil kunne klare konkurrencen på markedet. Med bestemmelsen får kommunerne således et incitament til at lukke anlægget.

Bestemmelsen vil således have til hensigt at modvirke, at kommunerne har unødige og omfattende omkostninger samt ressourceforbrug ved at igangsætte en selskabsførelse af anlægget, hvis kommunen har truffet beslutning om, at anlægget vil skulle lukkes.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en kommune vil kunne deltage i virksomhed, som varetager produktion af elektricitet ved forbrænding af affald, selvom virksomheden ikke udøves i et aktie- eller anpartsselskab, såfremt klima-, energi- og forsyningsministeren har meddelt tilladelse til væsentlig ændring i medfør af § 11 i lov om elforsyning og at ændringen gennemføres senest 3 år efter tilladelsen er meddelt.

Med væsentlig ændring skal forstås, at affaldsforbrændingsanlægget er lukket og ikke længere er i drift, herunder at anlægget skal være taget permanent ud af drift, konserveret eller skrottet.

Det foreslås, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil skulle have meddelt tilladelse til at affaldsforbrændingsanlægget senest den 31. december 2024 med krav om gennemførelse inden 3 år efter tilladelsen er meddelt. Bestemmelsen vil således alene finde anvendelse, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren har meddelt tilladelse til lukning af affaldsforbrændingsanlægget inden den fastsatte dato.

Den foreslåede bestemmelse medfører således, at den eller de kommuner, der ejer et affaldsforbrændingsanlæg, der er besluttet lukket, ikke vil være forpligtet til at igangsætte en udskillelse af anlægget, og at affaldsforbrændingsanlægget ikke vil skulle udøves i et aktieselskab eller anpartsselskab. Kommunen vil i perioden frem til lukning kunne fortsætte med at udøve virksomhed med forbrænding af affald i den organisationsform, som anlægget hidtil har været udøvet i.

Et affaldsforbrændingsanlæg omfattet af den foreslåede bestemmelse, vil skulle byde på det forbrændingsegnete affald og dermed konkurrere med øvrige aktører på markedet om behandling af kommunernes affald ved affaldsforbrænding efter udbud, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, der indeholder den foreslåede 45 a i lov om miljøbeskyttelse.

Kommuner, der ejer et affaldsforbrændingsanlæg omfattet af bestemmelsen, vil således skulle udbyde deres affald efter udbudslovens regler m.v., jf.

lovforslagets § 1, nr. 1, der indeholder den foreslåede affattelse af § 45 a, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse. Heraf følger blandt andet, at kommunen ikke vil være omfattet af udbudslovens §§ 12-16 og den såkaldte udvidede in-house-regel.

Det er forventningen, at den foreslåede bestemmelse vil blive anvendt i meget begrænset omfang.

Det foreslås i § 4 a, *stk. 7*, at klima-, energi- og forsyningsministeren i særlige tilfælde kan forlænge fristerne i stk. 6.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at give klima-, energi- og forsyningsministeren hjemmel til at kunne forlænge de frister, der er foreslået fastsat, hvis der foreligger særlige tilfælde.

Klima-, energi- og forsyningsministeren vil således, når ganske særlige forhold tilsiger det, kunne forlænge fristerne for, hvornår tilladelse til væsentlig ændring af et affaldsforbrændingsanlæg vil skulle være meddelt. Tilsvarende vil ministeren i særlige tilfælde kunne forlænge fristen på tre år for den faktiske lukning fra meddelelsen er givet.

Bestemmelsen vil medføre, at der kan tages højde for forhold, som anlægget ikke har indflydelse på, eller at anlægget ikke alligevel vil kunne blive endeligt lukket inden for den i tilladelsen meddelte dato,

Det vil eksempelvis kunne være, hvor udefrakommende omstændigheder gør, at kommunen under arbejdet med lukning af anlægget forsinkes, eksempelvis fordi det tager længere tid teknisk at lukke anlægget end forventet.

Det er hensigten og forventningen, at bestemmelsen alene vil anvendt i ganske særlige situationer og navnlig med henblik på, at affaldsforbrændingsanlægget vil kunne fortsætte driften i en kortere periode.

Til nr. 5

Bestemmelsen i § 12 a, stk. 1, i lov om elforsyning fastslår, at elproduktion ved afbrænding af affald på anlæg på centrale kraftværkspladser kun må finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren, og at der ikke kan gives tilladelse til afbrænding af blandet dagrenovation (husholdningsaffald).

Bestemmelsen blev indført i forlængelse af energiaftalen i 2008, hvor et af principperne for affaldsforbrændingsanlæg var, at affaldsforbrænding kun kunne finde sted på særligt udskilte enheder og efter princippet om

økonomisk at hvile i sig selv. Med § 12 a, stk. 1, var det hensigten at åbne op for forbrænding af affald, med undtagelse af husholdningsaffald, på centrale kraftværkspladser således, at virksomheder bl.a. kunne undtages fra kravet om økonomisk at hvile i sig selv og kravet om selskabsmæssig udskillelse, jf. § 75, stk. 3 og § 48, stk. 1, såfremt virksomheden havde modtaget en tilladelse efter § 12 a, jf. Folketingstidende 2007-08, tillæg A, side 5186.

Efter § 12 a, stk. 2, må elproduktion ved forbrænding af kød- og benmel og lignende produkter kun finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Dog finder bestemmelsen ikke anvendelse for elektricitet produceret på anlæg, som producerer elektricitet udelukkende ved forbrænding af affald.

Formålet med tilladelse efter § 12 a, stk. 2, er at åbne op for, at kød- og benmel kan anvendes som brændsel på kraftværker uden at følge særlige regler for forbrænding af affald. Tilladelse efter § 12 a, stk. 2, giver således mulighed for at anvende kød- og benmel på kraftværker efter samme principper som konventionelle brændsler, som f.eks. kul eller olie. Endelig fremgår det af bemærkningerne til § 12 a, stk. 2, at kød- og benmel fortsat kan afbrændes på affaldsforbrændingsanlæg.

Anlæg, der opnår tilladelse efter § 12 a, stk. 2, skal derudover have en miljøgodkendelse efter kapitel 5 i lov om miljøbeskyttelse.

Efter § 12 a, stk. 3, kan en tilladelse efter § 12 a, stk. 1 og 2, tidsbegrænses og betinges af vilkår, herunder om dokumentation for overholdelsen af tilladelsen. Efter § 12 a, stk. 4, kan elproduktion, som nævnt i § 12 a, stk. 1 og 2, ikke modtage pristillæg efter kapitel 9.

Kapitel 9 omfatter § 58 i lov om elforsyning, der fastslår, at der kan fastsættes et pristillæg for elektricitet produceret i § 58, stk. 2-7, på decentrale kraft-varme-anlæg og elproduktionsanlæg med affald som brændsel, som har modtaget afregningspris fastsat efter bekendtgørelse nr. 786 af 21. august 2000 om elafregningspriser for decentrale elproducenter (treledstariffen). Bestemmelsen finder ikke anvendelse på elektricitet produceret alene ved anvendelse af en eller flere vedvarende energikilder på elproduktionsanlæg, som har været omfattet af § 57 som affattet ved § 1, nr. 12, i lov nr. 495 af 9. juni 2004.

Elproduktion ved afbrænding af affald efter § 12 a, stk. 1 og 2, i lov om elforsyning er undtaget kravet om økonomisk hvile i sig selv, jf. § 75, stk. 3, i lov om elforsyning, og kravet om udskillelse, jf. § 48 i lov om elforsyning.

Det foreslås, at § 12 a i lov om elforsyning ophæves.

Den foreslåede ophævelse af § 12 a er begrundet i, at der, som følge af ophævelse af kravet om, at virksomheder, der producerer elektricitet ved forbrænding af affald, skal økonomisk hvile i sig selv, ikke vil være grund til at fastholde særlige krav om tilladelse for elproduktion ved henholdsvis afbrænding af affald og afbrænding af kød- og benmel og lignende produkter. Det skyldes, at tilladelse efter § 12 a, stk. 1 og 2, har til formål undtage disse former for elproduktion fra krav om selskabsmæssige adskillelse og hvile i sig selv.

For en nærmere beskrivelse af den foreslåede ophævelse af kravet om hvile i sig selv økonomisk for virksomheder, der producerer elektricitet ved forbrænding af affald, henvises til lovforslagets § 3, nr. 8, og bemærkninger hertil.

Den foreslåede ophævelse af § 12 a, vil medføre, at der ikke fremadrettet vil kunne gives tilladelse efter § 12 a.

I forhold til elproduktion ved forbrænding af affald på centrale kraftværker vil den foreslåede ophævelse medføre, at der fremadrettet ikke vil blive stillet krav om tilladelse efter § 12 a, før centrale kraftværker vil kunne varetage elproduktion ved forbrænding af affald uden krav om selskabsmæssig adskillelse og krav om hvile i sig selv.

I forhold til afbrænding af kød- og benmel og lignende produkter vil den foreslåede ophævelse medføre, at der fremadrettet uden tilladelse kan afbrændes kød- og benmel og lignende produkter på kraftværker. Afbrænding af kød- og benmel og lignende produkter vil ikke være underlagt krav om selskabsmæssige adskillelse eller krav om hvile i sig selv. Den foreslåede ophævelse af § 12 a, stk. 4, i lov om elforsyning, vil ikke medføre virkninger for så vidt angår udbetaling af pristillæg efter § 58 i lov om elforsyning. Det skyldes, at grundbeløb efter § 58 udbetales til elproducerende anlæg, som tidligere var omfattet af tre leds-tariffen, og er en ordning under afvikling. Det er ikke muligt for nye elproducerende anlæg at blive omfattet af § 58. Der er ingen virksomheder med tilladelse efter § 12 a, der får pristillæg efter § 58.

Endelig bemærkes det, at affaldsforbrændingsanlæg fortsat vil være underlagt krav om miljøgodkendelse efter kapitel 5 i lov om miljøbeskyttelse.

Til nr. 6

Den gældende bestemmelse i § 48, stk. 1, i lov om elforsyning, fastslår, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, ikke i samme virksomhed må udøve anden elproduktionsvirksomhed eller elhandelsvirksomhed. § 48, stk. 2, fastslår, at stk. 1 ikke gælder for virksomheder, som producerer elektricitet med tilladelse efter § 12 a.

Bestemmelsen i § 48 i lov om elforsyning gælder for al virksomhed, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald. Bestemmelsen skelner således ikke mellem privat eller kommunalt ejet affaldsforbrændingsvirksomhed.

§ 12 a i lov om elforsyning fastslår, at elproduktion ved afbrænding af affald på anlæg på centrale kraftværkspladser, jf. regler fastsat i medfør af § 10, stk. 6, må kun finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Efter § 12 a, stk. 2, må elproduktion ved forbrænding af kød- og benmel og lignende produkter må kun finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Dog finder bestemmelsen ikke anvendelse for elektricitet produceret på anlæg, som producerer elektricitet udelukkende ved forbrænding af affald.

For en nærmere beskrivelse af § 12 a i lov om elforsyning henvises til lovforslagets § 3, nr. 5, og bemærkninger hertil.

Kravet om udskillelse i § 48 i lov om elforsyning er stillet for at undgå, at hvile i sig selv aktiviteter sammenblandes med konkurrenceudsatte aktiviteter i samme juridiske enhed, jf. Folketingstidende 2007-08, tillæg A, side 5186.

Det følger af § 85, stk. 2, i lov om elforsyning, at elektricitetsvirksomheder skal føre konsoliderede regnskaber for ikkeelektricitetsrelaterede aktiviteter, som de ville skulle gøre, såfremt de pågældende aktiviteter blev udført af særskilte selskaber.

Det foreslås, at § 48 i lov om elforsyning ophæves.

Den foreslåede ophævelse af § 48 i lov om elforsyning vil medføre, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, i samme virksomhed vil kunne udøve anden elproduktionsvirksomhed eller elhandelsvirksomhed.

Den foreslåede ophævelse af § 48 er begrundet i, at der med den i lovforslagets § 3, nr. 6, foreslåede ophævelse af § 75, stk. 3, vil ske en ophævelse af kravet om, at virksomheder, der producerer elektricitet ved forbrænding af affald økonomisk skal hvile i sig selv. For en nærmere

beskrivelse heraf henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 6, og den foreslåede ophævelse § 75, stk. 3. Da formålet med § 48 er at sikre, at hvile i sig selv-aktiviteter ikke sammenblandes med konkurrenceudsatte aktiviteter i samme juridiske enhed, vil der ikke være samme årsag til at fastholde kravet om udskillelse.

Det bemærkes, at § 85, stk. 2, i lov om elforsyning, fortsat indeholder et krav om regnskabsmæssig adskillelse for elektricitetsvirksomheder i tilfælde, hvor elektricitetsvirksomheden samtidig driver en ikke elektricitetsrelateret aktivitet.

Ophævelse af § 48 vil dog alene medføre ændringer for privat ejede virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald. Dette hænger sammen med, at det med lovforslagets § 3, nr. 4, foreslås at indsætte en ny § 4 a, stk. 1, i lov om elforsyning, hvorefter en kommune kun må deltage i virksomhed, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, hvis virksomheden udøves i et aktie- eller anpartsselskab, der alene driver affaldsforbrændingsvirksomhed. Et kommunalt ejet selskab, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, vil således ikke kunne udøve anden virksomhed end affaldsforbrændingsvirksomhed. For en nærmere beskrivelse af de aktiviteter, der vil kunne udøves i kommunalt ejede selskaber, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, henvises til lovforslagets § 3, nr. 4, og bemærkninger hertil, der indeholder den foreslåede § 4 a, stk. 1.

Til nr. 7

Det fremgår af § 51 a, stk. 2, i lov om elforsyning, at virksomheder, som meddeles tilladelse efter § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, skal betale omkostningerne til myndighedsbehandling forbundet med tilladelse nævnt i § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, til virksomhederne.

Endvidere fremgår det af § 51 a, stk. 3, at virksomheder med elproduktionsbevilling efter § 10, stk. 1, og virksomheder, som meddeles tilladelse efter § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, skal betale omkostningerne til tilsyn med overholdelse af vilkår i bevilling udstedt til virksomhederne efter § 10, stk. 1, og tilladelse efter § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, udstedt til virksomhederne.

Det foreslås, at henvisningen til § 12 a, stk. 1, udgår to steder i § 51 a, stk. 2, og to steder i § 51 a, stk. 3.

Forslaget er en konsekvens af, at det med lovforslagets § 3, nr. 5, foreslås, at § 12 a ophæves. For en nærmere beskrivelse af ophævelsen af § 12 a henvises til lovforslagets § 3, nr. 5, og bemærkninger hertil, der indeholder den foreslåede ophævelse af § 12 a.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke medføre ændringer i retstilstanden for virksomheder, som meddeles tilladelse efter § 11, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1.

Til nr. 8

Det fremgår af § 75, stk. 1, at priser og leveringsbetingelser for elproduktionsvirksomheders salg af elektricitet fastsættes ved aftale.

Af § 75, stk. 2, fremgår det, at ejere af kraft-varme-produktionsanlæg ved fastsættelsen af priser og leveringsbetingelser for fjernvarme, jf. § 20, stk. 1, i lov om varmforsyning, ikke må udnytte deres stilling til at fordele deres omkostninger på en måde, der må anses for urimelig for fjernvarmeforbrugerne.

Af § 75, stk. 3, fremgår det, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, skal økonomisk hvile i sig selv bortset fra virksomheder, som producerer elektricitet med tilladelse efter § 12 a. Ejere af affaldsforbrændingsanlæg må ved fastsættelsen af priser og betingelser for affaldsbehandling og for levering af fjernvarme ikke udnytte deres stilling til at fordele deres omkostninger på en måde, der anses for urimelig for brugerne af affaldsbehandlingsanlægget eller for fjernvarmeforbrugerne.

§ 75, stk. 3, sikrer, at samtlige virksomheder, som ejer og driver affaldsforbrændingsanlæg, underlægges princippet om økonomisk at skulle hvile i sig selv. Dette betyder, at indtægter og omkostninger i virksomheden skal balancere. Virksomheden må således ikke optjene et overskud og må ikke drives med fortjeneste for øje. Dette gælder, uanset hvilken selskabsform virksomheden er organiseret i. Bestemmelsen omfatter både kommunalt og privat ejede virksomheder. Bestemmelsen sikrer endvidere, at virksomhederne ikke kan vælte omkostninger over på brugerne af affaldsforbrændingsanlægget eller på fjernvarmeforbrugerne ved at sælge den tilknyttede elproduktion til priser, som er lavere end den højest mulige afregningspris, jf. Folketingstidende, tillæg A, side 5851. Det følger af § 20, stk. 1, i lov om varmforsyning, at kollektive varmforsyningsanlæg, industrivirksomheder, kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW samt geotermiske anlæg er underlagt princippet om, at skulle hvile i sig selv.

Det følger endvidere af § 75, stk. 3, i lov om elforsyning, at ejere af affaldsforbrændingsanlæg ved fastsættelsen af priser og betingelser for affaldsbehandling og for levering af fjernvarme ikke må udnytte deres stilling til at fordele deres omkostninger på en måde, der anses for urimelig for brugerne af affaldsbehandlingsanlægget eller for fjernvarmeforbrugerne. Det følger af bemærkningerne til § 75, stk. 3, jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 5923, at bestemmelsen sikrer, at virksomhederne ikke kan vælte omkostninger over på brugerne af affaldsforbrændingsanlægget eller på fjernvarmeforbrugerne ved at sælge den tilknyttede elproduktion til priser, som er lavere end den højest mulige afregningspris.

Kravet om at virksomheden økonomisk skal hvile i sig selv gælder dog ikke, hvor klima-, energi- og forsyningsministeren efter § 12 a, stk. 1, har givet tilladelse til elproduktion ved afbrænding af affald på anlæg på centrale kraftværkspladser. Der kan ikke gives tilladelse til afbrænding af blandet dagrenovation. Bestemmelsen blev gennemført i forlængelse af energiaftalen i 2008, hvor principperne for affaldsforbrændingsanlæg var, at affaldsforbrænding kun kunne finde sted på særligt udskilte enheder og efter hvile-i-sig-selv-princippet. Med § 12 a, stk. 1, var det hensigten at åbne op for forbrænding af affald, med undtagelse af husholdningsaffald, på centrale kraftværkspladser således, at virksomheder blandt andet kunne undtages fra hvile i sig selv-princippet, såfremt virksomheden havde modtaget en tilladelse efter § 12 a.

Efter § 12 a, stk. 2, må elproduktion ved forbrænding af kød- og benmel og lignende produkter kun finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Dog finder bestemmelsen ikke anvendelse for elektricitet produceret på anlæg, som producerer elektricitet udelukkende ved forbrænding af affald.

Efter § 12 a, stk. 3, kan en tilladelse efter § 12 a, stk. 1 og 2, tidsbegrænses og betinges af vilkår, herunder om dokumentation for overholdelsen af tilladelsen. Efter § 12 a, stk. 4, kan elproduktion som nævnt i § 12 a, stk. 1 og 2, ikke modtage pristillæg efter kapitel 9.

Det foreslås, at § 75, stk. 3, i lov om elforsyning, ophæves. Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

Den foreslåede ophævelse af § 75, stk. 3, vil medføre, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, fremover ikke økonomisk vil skulle hvile i sig selv. Virksomhederne vil derimod kunne drives på kommercielle vilkår.

Dette vil indebære, at selskabet vil kunne drives som en erhvervsvirksomhed, som vil kunne agere på et frit marked og generere et overskud.

De kommunalt ejede aktie- eller anpartsselskaber, som varetager elproduktion ved affaldsforbrænding, vil være omfattet af § 75, stk. 1, i lov om elforsyning, således at priser og betingelser ved salg af elektricitet som udgangspunkt vil bero på markedsforholdene. Ophævelsen af § 75, stk. 3, betyder således, at selskaberne både i forhold til aktiviteter forbundet med forbrænding af affald og i forhold til produktion af el vil skulle agere på kommercielle vilkår.

Der vil alene kunne optjenes et overskud på aktiviteter forbundet med forbrænding af affald og produktion af el. Det foreslåede om, at anlægget vil skulle drives som kommerciel erhvervsvirksomhed, vil ikke ændre på, at varmepriserne fortsat vil være underlagt maxprisreguleringen i § 20, stk. 1, i lov om varmforsyning, herunder prisloftet for affaldsforbrændingsanlæg. Dermed vil der ikke kunne optjenes overskud på varmesalg fra et affaldsforbrændingsanlæg, uanset at forbrændingsanlæggene med dette lovforslag konkurrenceudsættes og drives kommercielt.

Den foreslåede ophævelse af § 75, stk. 3, vil endvidere medføre, at kravet om, at ejere af affaldsforbrændingsanlæg ved fastsættelsen af priser og betingelser for affaldsbehandling og for levering af fjernvarme ikke må udnytte deres stilling til at fordele deres omkostninger på en måde, der anses for urimelig for brugerne af affaldsbehandlingsanlægget eller for fjernvarmebrugere, ophæves.

Omkostningsfordeling ved fastsættelsen af priser og leveringsbetingelser for fjernvarme vil dog fortsat skulle følge de krav, der fremgår af § 75, stk. 2, i lov om elforsyning, og reglerne i § 20 i lov om varmforsyning.

Til nr. 9

Af § 75, stk. 4, fremgår det, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om fordelingen efter stk. 2 og 3.

Der er ikke fastsat nærmere regler efter § 75, stk. 4.

Det foreslås i § 75, stk. 4, at henvisning til stk. 3 udgår.

Det foreslåede om, at henvisningen i § 75, stk. 4, til stk. 3 udgår, er en konsekvens af det foreslåede om at ophæve § 75, stk. 3, jf. lovforslagets § 3 nr. 8.

Til § 4 (Selskabsskatteloven)

Til nr. 1

Kommuner, der driver netvirksomhed og produktion af elektricitet ved affaldsforbrænding (elneringsvirksomhed) i kommunalt regi, er skattepligtige af sådanne aktiviteter.

Udgangspunktet for kommunernes skattepligt er bestemmelsen i selskabsskattelovens § 3, stk. 7. Skattepligten efter denne bestemmelse omfatter alene indtægter fra den erhvervmæssige virksomhed, dvs. elneringsvirksomheden, og fortjeneste og tab ved afståelse m.v. af formuegoder knyttet til den erhvervmæssige virksomhed. Andre indtægter, som f.eks. renteindtægter og andre indtægter fra passiv kapitalanbringelse er ikke omfattet.

Kommunerne kan vælge i stedet at blive beskattet efter reglerne i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f. En beskatning efter denne bestemmelse indebærer en beskatning svarende til den, der gælder i forhold til aktie- og anpartsselskaber omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1. Ud over skattepligt af indtægter fra netvirksomhed og produktion af elektricitet ved affaldsforbrænding (elneringsvirksomhed) og fortjeneste og tab ved afståelse m.v. af formuegoder knyttet til denne virksomhed omfatter skattepligten dermed også andre indtægter som f.eks. modtagne tilskud og renteindtægter.

Selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, indeholder en regel om, at kommunens skattepligt tillige omfatter indtægt fra varmeproduktion, hvor kommunen producerer elektricitet og varme i samproduktion. Dog indgår der den undtagelse, at kommuner ikke er skattepligtige af indtægt ved produktion af elektricitet og varme, når produktionen sker ved afbrænding af affald, jf. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, 4. pkt. Undtagelsen blev i 2004 godkendt af Europa-Kommissionen som lovlig statsstøtte med en tidsbegrænsning på 10 år.

Ved kommunale affaldsforbrændingsanlæg forstås i skattemæssig henseende dels anlæg, der ejes direkte af kommunen, dels anlæg, der ejes af et kommunalt interessentskab (I/S), dvs. hvor interessenterne er kommuner. Skattemæssigt anses I/S'er for transparente enheder, hvorfor skattesubjektet er den enkelte interessent (kommune).

Det foreslås at ophæve selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, 4. pkt. og som en konsekvens af den foreslåede ophævelse at ændre »varmeproduktion.« til: »varmeproduktion,« i selskabsskattelovens i § 1, stk. 1, nr. 2 f, 3. pkt., således at nr. 2 f i overensstemmelse med systematikken i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, afsluttes med et komma.

Baggrunden for den foreslåede ophævelse er, at reglen vil blive indholdsløs, som følge af forslaget om kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg skal selskabsgøres, dvs. udskilles i et aktie- eller anpartsselskab.

Aktie- og anpartsselskaber er undergivet en generel skattepligt. Med selskabsgørelsen af affaldsforbrændingsanlæggene vil de blive skattepligtige af deres skattemæssige overskud i form af indtægter med fradrag for drifts- og finansieringsomkostninger, skattemæssige afskrivninger, tidligere års underskud m.v. Der kan foretages fradrag for garantiprovisioner, der betales løbende, og for engangsprovisioner, hvor lånets løbetid er under to år. Ud over indtægter fra salget af den producerede elektricitet og/eller varme vil der eksempelvis også kunne være tale om indtægter fra bortskaffelse af det modtagne affald, dvs. affald anvendt til produktionen af varme og elektricitet.

Ved selskabets udlodning af udbytte vil dette være skattefrit for den modtagende kommune (aktionær), da kommuner er skattefri.

Til nr. 2

Kommuner, der driver netvirksomhed og produktion af elektricitet ved affaldsforbrænding (el-næringsvirksomhed) i kommunalt regi, er skattepligtige af sådanne aktiviteter.

Udgangspunktet for kommunernes skattepligt er bestemmelsen i selskabsskattelovens § 3, stk. 7. Skattepligten efter denne bestemmelse omfatter alene indtægter fra den erhvervmæssige virksomhed, dvs. el-næringsvirksomheden, og fortjeneste og tab ved afståelse m.v. af formuegoder knyttet til den erhvervmæssige virksomhed. Andre indtægter, som f.eks. renteindtægter og andre indtægter fra passiv kapitalanbringelse er ikke omfattet.

Selskabsskattelovens § 3, stk. 7, indeholder en regel om, at kommunens skattepligt tillige omfatter indtægt fra varmeproduktion, hvor kommunen producerer elektricitet og varme i samproduktion. Dog indgår der den undtagelse, at kommuner ikke er skattepligtige af indtægt ved produktion af elektricitet og varme, når produktionen sker ved afbrænding af affald, jf. selskabsskattelovens § 3, stk. 7, 2. pkt. Undtagelsen blev i 2004 godkendt af

Europa-Kommissionen som lovlig statsstøtte med en tidsbegrænsning på 10 år.

Ved kommunale affaldsforbrændingsanlæg forstås i skattemæssig henseende dels anlæg, der ejes direkte af kommunen, dels anlæg, der ejes af et kommunalt interessentskab (I/S), dvs. hvor interessenterne er kommuner. Skattemæssigt anses I/S'er for transparente enheder, hvorfor skattesubjektet er den enkelte interessent (kommune).

Det foreslås at ophæve § 3, stk. 7, 2. pkt.

Baggrunden for den foreslåede ophævelse er, at reglen vil blive indholdsløs, som følge af forslaget om, at kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg skal selskabsgøres, dvs. udskilles i et aktie- eller anpartsselskab.

Aktie- og anpartsselskaber er undergivet en generel skattepligt. med selskabsgørelsen af affaldsforbrændingsanlæggene vil de blive skattepligtige af deres skattemæssige overskud i form af indtægter med fradrag for drifts- og finansieringsomkostninger, skattemæssige afskrivninger, tidligere års underskud m.v. Der kan foretages fradrag for garantiprovisioner, der betales løbende, og for engangsprovisioner, hvor lånets løbetid er under to år. Ud over indtægter fra salget af den producerede elektricitet og/eller varme vil der eksempelvis også kunne være tale om indtægter fra bortskaffelse af det modtagne affald, dvs. affald anvendt til produktionen af varme og elektricitet.

Ved selskabets udlodning af udbytte vil dette være skattefrit for den modtagende kommune (aktionær), da kommuner er skattefri.

Til § 5 (Ikrafttrædelse)

Det foreslås med lovforslagets § 5, stk. 1, at loven, som er erhvervsrettet, træder i kraft den 1. juli 2023, jf. dog stk. 2.

Det foreslås med lovforslagets § 5, stk. 2, at lovforslagets § 3, nr. 5-9, og § 4 træder i kraft den 1. januar 2025.

Lovforslagets § 3, nr. 5, om ophævelse af § 12 a, i lov om elforsyning, skal først træde i kraft den 1. januar 2025, hvor alle kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil være udskilt i overensstemmelse med den foreslåede § 4 a i lov om elforsyning. Baggrunden for forslaget om ikrafttrædelse den 1. januar 2025 er, at ophævelsen af § 12 a følger af, at §

75, stk. 3, i lov om elforsyning ophæves, og at det foreslås, at § 75, stk. 3, i foreslåede § 3, nr. 8, ophæves den 1. januar 2025.

Lovforslagets § 3, nr. 6, om ophævelse af § 48, i lov om elforsyning, skal først træde i kraft den 1. januar 2025, hvor alle kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil være udskilt i overensstemmelse med den foreslåede § 4 a i lov om elforsyning. Baggrunden for forslaget om ikrafttrædelse den 1. januar 2025 er, at ophævelsen af § 48 følger af, at § 75, stk. 3, i lov om elforsyning ophæves, og at det foreslås, at § 75, stk. 3, i foreslåede § 3, nr. 8, ophæves den 1. januar 2025.

Lovforslagets § 3, nr. 7, om ændring af § 51 a, stk. 2 og 3, i lov om elforsyning, skal først træde i kraft den 1. januar 2025, når ophævelsen af § 12 a i lov om elforsyning træder i kraft. Baggrunden for forslaget er, at ændringen af § 51 a, stk. 2 og 3, er en konsekvensrettelse som følge af ophævelsen af § 12 a i lov om elforsyning.

Lovforslagets § 3, nr. 8, om ophævelse af § 75, stk. 3 i lov om elforsyning, skal først træde i kraft den 1. januar 2025, hvor alle kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil være udskilt i overensstemmelse med den foreslåede § 4 a i lov om elforsyning.

Lovforslagets § 3, nr. 9, om ændring af § 75, stk. 4, i lov om elforsyning, skal først træde i kraft den 1. januar 2025, når ophævelsen af § 75, stk. 3, i lov om elforsyning, træder i kraft. Baggrunden for forslaget er, at ændringen af § 75, stk. 4, er en konsekvensrettelse som følge af ophævelsen af § 75, stk. 3, i lov om elforsyning.

Lovforslagets § 4, om ændring af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, 3. pkt., samt ophævelse af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, 4. pkt. og § 3, stk. 7, 2. pkt. skal først træde i kraft den 1. januar 2025, hvor alle kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil være udskilt i overensstemmelsen med den foreslåede [§ 2 h, stk. 1] i lov om varmforsyning og den foreslåede § 4 a, stk. 1, i lov om elforsyning.

Det foreslåede betyder, at kommunerne pr. den 1. januar 2025 kun kan deltage i affaldsforbrændingsvirksomhed, hvis virksomheden udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab, der alene driver affaldsforbrændingsvirksomhed.

Samtidig medfører det foreslåede, at eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg vil skulle være udskilt, og at affaldsforbrændingsanlægget vil skulle udøves i et aktie- eller anpartsselskab, hvor en eller flere kommuner har majoritetskontrol.

Til § 6 (Overgangsregel)

Med Klimaplanen er der afsat en pulje på i alt 200 mio. kr. til at kompensere kommunerne for strandede omkostninger, når anlæg forventes at lukke som følge af konkurrenceudsættelsen. Puljen afsættes for årene 2026-2030.

Det fremgår, at udbetaling fra puljen kan ske efter afvikling af et forbrændingsanlæg med et beløb på op til 70 pct. af et tab. Puljen skal dække strandede omkostninger i anlæg, som lukker som følge af tilpasningen i forbrændingskapaciteten i henhold til de nationale mængder. Udbetaling sker først, når det endelige tab er opgjort.

Med lovforslagets § 6, stk. 1, foreslås det, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til inden for en pulje at etablere en ordning, hvorefter ministeren efter ansøgning fra en kommune kan meddele tilsagn om midler til delvis dækning af kommunens tab ved garantistillelse, hvis kommunen har garanteret for lån eller hæfter for restgælden af anlægslån i affaldsforbrændingsanlæg, omfattet af lov om varmforsyning [§ 2b, stk. 3], eller lov om elforsyning [§ 4 a, stk. 1].

Det foreslås, at ministeren får hjemmel til, at etablere en ordning til administration af en pulje.

Det er hensigten, at kommuner, der har garanteret for lån eller hæfter for restgældende i et affaldsforbrændingsanlæg, som må lukke som følge af konkurrencen på markedet, vil kunne ansøge om midler til delvis dækning af kommunens tab ved garantistillelsen. De nærmere betingelse og vilkår vil kunne fastsættes i medfør af stk. 3.

Der kan være tale om kommuner eller kommunale fællesskaber, der har stillet en garanti, og der kan være tale om kommuner eller kommunale fællesskaber, der ikke har stillet en egentlig garanti, men som hæfter direkte og solidarisk for gæld og lån.

Det tab, som kommunerne har, skal være som følge af, at der med lovforslagets § 1, jf. den foreslåede § 45 a indført konkurrence på markedet, der skal medvirke til tilpasning i forbrændingskapaciteten i henhold til de nationale mængder. Kommunen vil kunne ansøge om puljen, hvis kommunen har strandede omkostninger, som er et resultat af at der er indført konkurrence på markedet. De nærmere regler om ansøgning og uddeling vil

kunne fastsættes af klima-, energi- og forsyningsministeren i medføre af det foreslåede i stk. 3, jf. nedenfor.

Det foreslås fastsat direkte i bestemmelsen, at midler fra puljen alene vil kunne dække delvise tab.

Det følger af lovforslagets § 6, stk. 2, at udbetaling fra puljen kan ske efter afvikling af et affaldsforbrændingsanlæg med et beløb på op til 70 pct. af et tab.

Det foreslås, at affaldsforbrændingsanlægget, som kommunen hæfter for, skal være afviklet. Det vil sige, at anlægget skal være lukket, og at boet skal være endeligt opgjort.

Det forudsættes således, at der har været gennemført en omfattende proces, hvor der er truffet afgørelse om lukning på baggrund af anmodning fra anlæggets ejere, og hvor lukningen opfylder betingelserne for godkendelse af projekter over kollektiv varmforsyning, jf. § 4, stk. 1, i lov om varmforsyning, eller betingelserne for tilladelse til lukning efter § 11 i lov om elforsyning. Anlægget skal desuden rent faktisk være lukket. Endvidere er det en forudsætning, at boet efter anlægget er endeligt opgjort, så der foreligger oplysninger om anlæggets endelig gæld og tab, der kan lægges til grund ved vurderingen af ansøgningen om puljen. Klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler herom efter den foreslåede stk. 3.

Det foreslås, fastsat direkte i bestemmelsen, at en kommune højst vil kunne få udbetalt op til 70 pct. af et tab. Opgørelse af, hvor meget den enkelte kommune vil kunne få dækket, vil skulle ske på baggrund af regler udstedt i medfør af stk. 3.

Det foreslås med formuleringen af lovforslagets § 6, stk. 3, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler for administrationen af ordningen, herunder om følgende:

- 1) De nærmere kriterier for, at en kommune kan ansøge om midler.
- 2) Opdeling af puljen.
- 3) Krav til ansøgning om midler og meddelelse af tilsagn om og udbetaling af midler.
- 4) Proces for ansøgning om midler, herunder tidsfrister og form.
- 5) Betingelser og vilkår for udbetaling af midler, dokumentationskrav og oplysningspligt. herunder at bestemte oplysninger skal afgives på tro og love.
- 6) Krav om indsendelse af regnskab, revision og rapportering fra kommuner der ansøger om midler.
- 7) Udvælgelseskriterier og prioritering af ansøgninger om midler.
- 8) Opgørelse og beregning af midler.

- 9) Offentliggørelse af tildelte midler
- 10) Annullering, ændring og bortfald af meddelte midler.
- 11) Tilbagebetaling, herunder betaling af renter, og genanvendelse af midler.
- 12) Afskæring af klageadgang.

Det foreslåede medfører, at klima-, energi- og forsyningsministeren får hjemmel til at fastsætte de nærmere regler om ansøgning og uddeling af midler fra den afsatte pulje. Ministeren vil kunne blandt andet kunne fastsætte, hvad der skal til før en kommune kan komme i betragtning til midler fra puljen.

Ministeren vil blandt andet kunne fastsætte, regler om, hvordan en ansøgning rent konkret skal udformes og indgives, herunder hvilke oplysninger, der skal indgives med ansøgningen. Der vil kunne fastsætte regler om, at visse oplysninger skal gives på tro og love.

Ministeren vil eksempelvis kunne fastsætte, at en ansøgning, der ikke er udfyldt korrekt eller fyldestgørende kan berigtiges inden en vis frist, eller at en ufuldstændig ansøgningen ikke kommer i betragtning.

Ministeren kan desuden eksempelvis fastsætte, tidspunkter for, hvornår en ansøgning er indgivet rettidigt, og at ansøgninger, der ikke er indgivet rettidigt ikke kommer i betragtning.

Klima-, energi- og forsyningsministeren vil eksempelvis kunne fastsætte, at puljen, der blev aftalt afsat med Klimaplanen den 16. juni 2020, vil kunne søges af kommuner, der på ansøgningstidspunktet kan dokumentere et tab, som følge af en garanti eller hæftelse for lån optaget eksempelvis inden den 16. juni 2020. Dette vil medfører, at garanti for lån, som en eller flere kommuner i fællesskab har optaget efter indgåelse af aftalen om Klimaplanen den 16. juni 2020, ikke vil kunne dækkes af puljen.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
<i>Lov om Miljøbeskyttelse</i>	
	§ 1
	I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023,

	<p>som ændret ved § 1 lov nr. 45 af 23. januar 2018 og i lov nr. 807 af 9. juni 2020, foretages følgende ændringer:</p>
	<p>1. Efter § 45 indsættes:</p> <p>»§ 45 a. Kommunalbestyrelsen skal udbyde opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald, der ikke er farligt affald, omfattet af en kommunal indsamlingsordning efter udbudsloven og regler udstedt i medfør heraf. Regler om ordregiverinterne aftaler og kontrakter mellem ordregivere og om kontrakter mellem ordregivende myndigheder i udbudsloven og i regler udstedt i medfør heraf finder ikke anvendelse ved udbud efter 1. pkt.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsen skal senest med virkning fra den 1. juli 2025 og herefter løbende indgå kontraktforhold på baggrund af udbud efter stk. 1, 1. pkt.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen skal ikke udbyde opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald, jf. stk. 1, omfattet af en kommunal indsamlingsordning på øer uden fast broforbindelse, hvorpå der den 1. juli 2023 er etableret et kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg, så længe anlægget er i drift.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal indberette til Forsyningstilsynet, hvis kommunalbestyrelsen ved afholdelse af udbud efter stk. 1 ikke følger en skabelon, som Forsyningstilsynet har udarbejdet i medfør af § 48 d, stk. 2, og årsagen til, at skabelonen ikke følges.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal anvende en skabelon, som Forsyningstilsynet har</p>

	<p>udarbejdet i medfør af § 48 d, stk. 2, og om, at kommunalbestyrelsen ikke skal indberette efter stk. 4.«</p>
	<p>2. Efter § 45 b indsættes: »§ 45 c. Klima-, energi- og forsyningsministeren monitorerer udviklingen i forbrændingskapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan offentliggøre resultatet af monitoreringen. <i>Stk. 2.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, indberetning til brug for monitorering efter stk. 1, herunder</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) at affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg skal indberette oplysninger, 2) hvilke oplysninger, der skal indberettes, herunder oplysninger om investeringsplaner, 3) hvordan oplysningerne skal afgives, og 4) frister for indberetning.«
<p>§ 48 c. Forsyningstilsynet afgør, om der er tilstrækkelig anledning til at undersøge eller træffe afgørelse efter dette kapitel eller regler udstedt i medfør heraf, herunder om Forsyningstilsynets sagsbehandling midlertidigt eller endeligt skal indstilles. <i>Stk. 2.</i> Forsyningstilsynet offentliggør sine afgørelser efter dette kapitel eller regler udstedt i medfør heraf på sin hjemmeside. Offentliggørelsen kan</p>	<p>3. § 48 c, stk. 3, ophæves.</p>

<p>omfatte navnet på den relevante kommune.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Forsyningstilsynets afgørelser efter dette kapitel eller regler udstedt i medfør heraf kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.</p>	
<p>§ 48 d. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke opgaver Forsyningstilsynet skal varetage, herunder opgaver med analyser og overvågningsopgaver for at sikre en velfungerende konkurrencebaseret affaldssektor.</p>	<p>4. I § 48 d indsættes som <i>stk. 2</i>: »<i>Stk. 2.</i> Forsyningstilsynet udarbejder vejledningsmateriale og en skabelon til brug for afholdelse af udbud efter § 45 a, stk. 1.«</p>
<p>§ 48 g. Forsyningstilsynet opkræver et gebyr hos kommunerne til dækning af udgifter til Forsyningstilsynets drift og opgavevaretagelse efter dette kapitel eller regler udstedt i medfør heraf.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Forsyningstilsynet fastsætter nærmere regler om betaling og opkrævning af</p>	<p>5. I 48 g, <i>stk. 1</i>, indsættes efter »regler udstedt i medfør heraf«: », jf. dog <i>stk. 2</i>«.</p> <p>6. I § 48 g indsættes efter <i>stk. 1</i> som nyt stykke: »<i>Stk. 2.</i> <i>Stk. 1</i> gælder ikke for Forsyningstilsynets opgavevaretagelse i henhold til § 50 d.« <i>Stk. 2</i> bliver herefter <i>stk. 3</i>.</p> <p>7. I § 48 g indsættes som <i>stk. 4</i>:</p>

<p>gebyr til dækning af udgifterne efter stk. 1.</p>	<p>»<i>Stk. 4.</i> Afgørelser truffet i henhold til regler udstedt i medfør af stk. 1 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«</p>
	<p>8. Efter § 48 g indsættes før overskriften før § 49: »§ 48 h. Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at kommunalbestyrelsen ved afholdelse af udbud over opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald overholder regler udstedt i medfør af § 45 a, stk. 4 og 5. <i>Stk. 2.</i> Forsyningstilsynet følger kommunalbestyrelsernes udbud efter § 45 a, stk. 1, for at sikre, at udbuddene ikke er tilrettelagt på en måde, hvor det kun er et eller enkelte anlæg, der kan afgive tilbud. <i>Stk. 3.</i> Forsyningstilsynet kan offentliggøre kommunalbestyrelsernes indberetninger efter regler udstedt i medfør af § 45 a, stk. 4.«</p>
<p>§ 50 b. ²⁷⁾ Kommunalbestyrelsen må kun godkende nye affaldsforbrændingsanlæg eller udvidelse af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg efter lov om varmforsyning eller efter regler udstedt i henhold til lov om varmforsyning, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren har godkendt, at det fornødne affaldsgrundlag er til stede i området, hvorfra anlægget forventes at modtage affald. <i>Stk. 2.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler for</p>	<p>9. § 50 b ophæves.</p>

<p>behandlingen af klima-, energi- og forsyningsministeren godkendelser efter stk. 1, herunder nærmere krav til ansøgningen om godkendelse i henhold til lov om varmforsyning.</p>	
<p><i>Regnskaber for og benchmarking af forbrændings- og deponeringsanlæg</i></p>	<p>10. <i>Overskriften før § 50 c affattes således: »Regnskaber for og benchmarking af deponeringsanlæg«.</i></p>
<p>§ 50 c. ²⁸⁾ Ejere af affaldsforbrændingsanlæg og deponeringsanlæg skal aflægge funktionsopdelte regnskaber for anlæggene. Hvis ejeren foruden affaldsforbrændings- eller deponeringsvirksomhed driver andre aktiviteter, skal ejeren aflægge særskilte regnskaber for henholdsvis affaldsforbrændings- og deponeringsaktiviteten.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om regnskabsføring og budgettering for affaldsforbrændings- og deponeringsanlæggenes aktiviteter, herunder at der skal udarbejdes årsrapporter for affaldsforbrændings- og deponeringsanlæg, som revideres og offentliggøres i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven.</p>	<p>11. I § 50 c, <i>stk. 1</i>, udgår »affaldsforbrændingsanlæg og«, »affaldsforbrændings- eller«, og »henholdsvis affaldsforbrændings- og«.</p> <p>12. To steder i § 50 c, <i>stk. 2</i>, udgår »affaldsforbrændings- og«.</p>

<p>§ 50 d. ²⁹⁾ Forbrændings- og deponeringsanlæg skal årligt benchmarkes på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service-, driftsforhold og økonomiske forhold.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om benchmarkingens indhold og udformning, herunder om, hvilke oplysninger der skal registreres, om opgørelses- og målemetoder og om pligt for ejere af forbrændings- og deponeringsanlæg til at afgive oplysninger samt frister for indberetning. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan endvidere fastsætte regler om indhentning af oplysninger til brug for benchmarking.</p>	<p>13. § 50 d, stk. 1, affattes således: »Forsyningstilsynet gennemfører årligt benchmarking af deponeringsanlæg på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service- og driftsforhold samt økonomiske forhold.«</p> <p>14. I § 50 d, stk. 2, udgår »forbrændings- og«, og efter »afgive oplysninger« indsættes: »til Forsyningstilsynet«.</p>
<p>...</p> <p><i>Stk. 4.</i> Ved afgørelser med hjemmel i forordninger eller regler, der er udstedt efter stk. 1, finder de i kapitel 11 fastsatte bestemmelser anvendelse, for så vidt angår klageadgang og søgsmål.</p>	<p>15. I § 89 a, stk. 4, indsættes efter »kapitel 11«: » og kapitel 11 b«.</p>
<p>Kapitel 11 <i>Klage og søgsmål</i></p>	<p>16. I overskriften til kapitel 11 ændres »og søgsmål« til: »til Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.</p>

	<p>17. Efter § 90 a efter overskriften indsættes:</p> <p>»§ 90 b. Reglerne i kapitel 11 gælder for afgørelser efter loven eller regler udstedt i medfør heraf, der kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.«</p>
	<p>18. Efter § 100 indsættes:</p> <p>»Kapitel 11 a <i>Klage til Energiklagenævnet</i></p> <p>§ 100 a. Reglerne i kapitel 11 a gælder for afgørelser efter loven eller regler udstedt i medfør heraf, der kan påklages til Energiklagenævnet.</p> <p>§ 100 b. Forsyningstilsynets afgørelser efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf kan påklages til Energiklagenævnet af afgørelsens adressat og af enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, jf. dog § 48 g, stk. 4.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Forsyningstilsynets afgørelser efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed end Energiklagenævnet.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Klage skal være indgivet skriftligt inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt. Udløber klagefristen på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.</p> <p>§ 100 c. Energiklagenævnets formand kan efter nærmere aftale med nævnet træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, der behandles efter denne lov eller regler udstedt i medfør af loven.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Erhvervsministeren kan fastsætte regler om Energiklagenævnets sammensætning ved nævnets behandling af</p>

	<p>afgørelser efter denne lov eller efter regler udstedt i henhold til loven.</p> <p style="text-align: center;">Kapitel 11 b <i>Søgsmål</i>«.</p>
<p>§ 101. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen eller beslutningen er meddelt. For afgørelser meddelt efter kapitel 9 a er fristen dog 12 måneder. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Spørgsmål, der kan prøves af taksationsmyndighederne, jf. kapitel 8, kan ikke indbringes for domstolene, før overtaksationskommissionens afgørelse foreligger.</p>	<p>19. I § 101 indsættes som <i>stk. 3</i>:</p> <p>»<i>Stk. 3.</i> Afgørelser, der kan prøves af Energiklagenævnet efter kapitel 11 a, kan ikke indbringes for domstolene, før Energiklagenævnets afgørelse foreligger.«</p>
<p>...</p> <p><i>Stk. 3.</i> I regler og forskrifter, der udstedes i medfør af §§ 7-10, §§ 12-16, § 17, stk. 3, § 18, § 19, stk. 5, § 19 a, § 27, stk. 3, § 31, stk. 3, § 32 a, stk. 2 og 3, § 35, § 35 a, § 35 b, § 35 c, § 37 b, stk. 2, § 39, stk. 4, § 39 b, stk. 2, § 39 c, § 44, § 45, stk. 2, 4, 5 og 7, § 45 b, § 45 d, § 46 a, stk. 2, § 46 b,</p>	<p>20. I § 110, <i>stk. 3</i>, indsættes efter »§ 45 b,«: »§ 45 c, stk. 2,«.</p>

<p>§ 47, stk. 2, § 48, § 50 a, stk. 3, § 50 c, § 50 d, § 51, § 51 b, § 53, § 53 c, stk. 3, § 55 c, stk. 2, § 56, stk. 3, § 72 a, stk. 3, § 79 d, § 79 e, § 89, stk. 2, og § 89 a, kan der fastsættes straf af bøde. Det kan endvidere fastsættes, at straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år under tilsvarende omstændigheder som anført i stk. 2.</p>	
<p><i>Lov om varmforsyning</i></p>	
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p style="text-align: center;">I lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 2068 af 16. november 2021, som ændret ved § 1 i lov nr. 2606 af 28. december 2021, § 1 i lov nr. 573 af 10. maj 2022, § 25 i lov nr. 1387 af 5. oktober 2022 [og geotermi] foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 2 b. Med henblik på varmforsyning af kommunen kan en kommune alene eller sammen med andre kommuner eller private virksomheder varetage</p> <p>1) virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, 2). – 3). ---</p> <p><i>Stk. 2.</i> ---</p>	<p>1. I § 2 b, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »§ 2, stk. 1,«: »jf. dog stk. 3,«.</p>
	<p>2. I § 2 b indsættes som <i>stk. 3-6</i>:</p> <p>»<i>Stk. 3.</i> En kommune må kun varetage virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, hvis virksomheden udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab, der alene driver</p>

	<p>affaldsforbrænding, jf. dog stk. 4-6 og §§ 2 h og 2 i.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Stk. 3 finder ikke anvendelse for en kommune, hvor kommunalbestyrelsen senest den 31. december 2024 har godkendt et projektforslag for nedlæggelse af affaldsforbrændingsanlæg i medfør af § 4, og den faktiske nedlæggelse gennemføres senest tre år efter godkendelsen.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Stk. 3 finder ikke anvendelse for en kommune, der den 1. juli 2023 ejer et affaldsforbrændingsanlæg placeret på en ø uden fast broforbindelse.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i særlige tilfælde forlænge fristerne i stk. 4.«</p>
<p>§ 2 d. En kommune kan i overensstemmelse med EU's statsstøtteregele stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed som nævnt i § 2 b med undtagelse af virksomhed, som driver varmepumper til kombineret produktion af varme og køling, jf. dog stk. 2-6.</p> <p><i>Stk. 2.- 5. ---</i></p>	<p>3. I § 2 d, stk. 1, ændres »jf. dog stk. 2-6.« til: »jf. dog stk. 2-7.«.</p>
	<p>4. I § 2 d indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:</p> <p>»<i>Stk. 6.</i> Kommunal garantistillelse efter stk. 1, for affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2 b, stk. 3, er betinget af, at den gives på markedsvilkår.«</p>

	Stk. 6 bliver herefter stk. 7.
<p><i>Stk. 6.</i> Stk. 1-5 gælder tilsvarende for kommunal garantistillelse for lånoptagelse til finansiering af erhvervelse af aktier i en virksomhed nævnt i § 2 b. Foretages lånoptagelsen ikke af kommunen eller en virksomhed, som kommunen ejer, er kommunens adgang til garantistillelse betinget af, at den virksomhed, der stilles garanti for, er en virksomhed nævnt i § 2 b eller en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning.</p>	<p>5. I § 2 d, <i>stk. 6</i>, der bliver til stk. 7, ændres »Stk. 1-5« til: »Stk. 1-6«.</p>
<p>§ 2 e. En kommune kan i overensstemmelse med EU's statsstøttere regler stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning, hvis garantistillelsen vedrører den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af</p>	<p>6. I § 2 e, <i>stk. 1, 2. pkt.</i>, indsættes efter »selskaber«: », jf. dog stk. 3«.</p>

<p>§ 20, stk. 1, og virksomhedens produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp er regnskabsmæssigt adskilt. Ved regnskabsmæssig adskillelse forstås, at virksomheden skal føre konsoliderede regnskaber for produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp, som den ville skulle gøre, såfremt de pågældende aktiviteter blev udført af særskilte selskaber.</p>	
	<p>7. I § 2 <i>e</i> indsættes efter stk. 2 som nyt stykke: »Stk. 3. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for kommunal garantistillelse til en virksomhed, som varetager produktion af elektricitet ved forbrænding af affald i et aktie- eller anpartsselskab, omfattet af lov om elforsyning, hvis den gives på markedsvilkår.«</p> <p>Stk. 3 bliver herefter stk. 4.</p>
<p><i>Stk. 3.</i> Stk. 1 og 2 gælder tilsvarende for kommunal garantistillelse for lånoptagelse til finansiering af erhvervelse af aktier i en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning. Hvis lånoptagelsen ikke foretages af kommunen eller en</p>	<p>8. I § 2 <i>e</i>, <i>stk. 3</i>, der bliver til stk. 4, ændres » Stk. 1 og 2 « til: »Stk. 1-3«.</p>

<p>virksomhed, som kommunen ejer, er kommunens adgang til garantistillelse betinget af, at den virksomhed, der stilles garanti for, er en virksomhed nævnt i § 2 b eller en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning.</p>	
	<p>9. Efter § 2 g indsættes i <i>kapitel 1 a</i>:</p> <p>»§ 2 h. En kommunes udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab omfattet af § 2 b, stk. 3, skal være gennemført senest den 31. december 2024.</p> <p><i>Stk. 2.</i> En kommunes vederlag i forbindelse med udskillelse og stiftelse af aktie- eller anpartsselskabet må udelukkende bestå af aktier eller anparter i selskabet.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aktie- eller anpartsselskabet skal overtage driften af eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg med tilhørende aktiver og passiver og indtræde i samtlige eller enkelte af anlæggets rettigheder og forpligtelser, jf. dog stk. 2, hvis kommunen samtidig stiller garanti for eksisterende lån, jf. § 2 d, stk. 6 og § 2 e, stk. 3.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Stk. 3 finder ikke anvendelse for kontrakter, som kommunalbestyrelsen har indgået om behandling af forbrændingsegnet affald.</p> <p>§ 2 i. En eller flere kommuner, der den 1. juli 2023 ejer et affaldsforbrændingsanlæg, skal have bestemmende indflydelse i den virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlægget omfattet af § 2 b, stk. 3, så længe anlægget er i drift.«</p>

UDKAST

--	--

<i>Lov om elforsyning</i>	
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021, som ændret bl.a. ved lov nr. 2605 af 12. maj 2021 og senest ved lov nr. [lovforslag om implementering af forskellige aftaler om grøn omstilling, herunder dele af PtX-aftalen af 15. marts 2021], foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 4. En kommune kan varetage produktion af elektricitet ved afbrænding af affald. En kommune kan deltage i selskaber med begrænset ansvar, som varetager virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1. En kommune kan deltage i elhandelsvirksomheder, som handler med CO₂-kvoter og CDM- og JI-kreditter, når det udelukkende sker med henblik på annullering i det danske kvoteregister, jf. lov om CO₂-kvoter, og i direkte forbindelse med salg af elektricitet.</p> <p><i>Stk. 2.</i> En kommune kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som kommunen varetager eller deltager i. Tilsvarende gælder for Energinet.</p> <p><i>Stk. 3-6.</i> ---</p>	<p>1. I § 4, <i>stk. 1, 1. pkt.</i>, indsættes efter »affald«: », jf. dog § 4 a«.</p> <p>2. I § 4, <i>stk. 1, 2. pkt.</i>, indsættes efter »§ 2, stk. 1«: », jf. dog § 4 a«.</p> <p>3. I § 4, <i>stk. 2, 2. pkt.</i>, ændres »Tilsvarende gælder for Energinet« til: »Energinet kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som Energinet varetager eller deltager i«.</p>

	<p>4. Efter § 4 indsættes:</p> <p>»§ 4 a. En kommune må kun varetage eller deltage i virksomhed, der producerer elektricitet ved forbrænding af affald, hvis virksomheden udøves i et aktie- eller anpartsselskab, der kun driver affaldsforbrændingsanlæg. Udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab skal være gennemført senest den 31. december 2024.</p> <p><i>Stk. 2.</i> En kommunes vederlag i forbindelse med udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab, omfattet af stk. 1, må udelukkende bestå af aktier eller anparter i selskabet.</p> <p><i>Stk. 3.</i> En eller flere kommuner, der den 1. juli 2023 ejer et affaldsforbrændingsanlæg, skal have bestemmende indflydelse i den virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlægget omfattet af stk. 1, så længe anlægget er i drift.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at et aktie- eller anpartsselskab, jf. stk. 1, i forbindelse med udskillelse og stiftelse skal overtage driften af eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg med tilhørende aktiver og passiver og indtræde i samtlige eller enkelte af anlæggets rettigheder og forpligtelser, jf. dog stk. 5, hvis kommunen samtidig stiller garanti for eksisterende lån.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Stk. 4 finder ikke anvendelse for kontrakter, som kommuner har indgået om behandling af forbrændingseget affald.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Stk. 1 finder ikke anvendelse for en kommune, hvor klima-, energi- og forsyningsministeren senest den 31. december 2024 har meddelt tilladelse til væsentlig ændring i medfør af § 11, og ændringen gennemføres senest 3 år efter tilladelsen er meddelt.</p>
--	--

	<p><i>Stk. 7.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i særlige tilfælde forlænge fristerne i stk. 6.«</p>
<p>§ 12 a. Elproduktion ved afbrænding af affald på anlæg på centrale kraftværkspladser, jf. regler fastsat i medfør af § 10, stk. 6, må kun finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Der kan ikke gives tilladelse til afbrænding af blandet dagrenovation.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Elproduktion ved forbrænding af kød- og benmel og lignende produkter må kun finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Bestemmelsen finder ikke anvendelse for elektricitet produceret på anlæg, som producerer elektricitet udelukkende ved forbrænding af affald.</p> <p><i>Stk. 3.</i> En tilladelse efter stk. 1 og 2 kan tidsbegrænses og betinges af vilkår, herunder om dokumentation for overholdelsen af tilladelsen.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Elproduktion som nævnt i stk. 1 og 2 modtager ikke pristillæg efter kapitel 9.</p>	<p>5. § 12 a ophæves.</p>

<p>§ 48. Virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, må ikke i samme virksomhed udøve anden elproduktionsvirksomhed eller elhandelsvirksomhed.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Stk. 1 gælder ikke for virksomheder, som producerer elektricitet med tilladelse efter § 12 a.</p>	<p>6. § 48 ophæves</p>
<p>§ 51 a. ---</p> <p><i>Stk. 2.</i> Virksomheder, som meddeles tilladelse efter § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, skal betale omkostningerne til myndighedsbehandling forbundet med tilladelse nævnt i § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, til virksomhederne.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Virksomheder med elproduktionsbevilling efter § 10, stk. 1, og virksomheder, som meddeles tilladelse efter § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, skal betale omkostningerne til tilsyn med overholdelse af vilkår i bevilling udstedt til virksomhederne efter § 10, stk. 1, og tilladelse efter § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, §</p>	<p>7. To steder i § 51 a, stk. 2, og to steder i § 51 a, stk. 3, udgår »§ 12 a, stk. 1,«.</p>

<p>21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, udstedt til virksomhederne.</p> <p><i>Stk. 4-5. ---</i></p>	
<p>§ 75. ---</p> <p><i>Stk. 2. ---</i></p> <p><i>Stk. 3.</i> Virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, skal økonomisk hvile i sig selv bortset fra virksomheder, som producerer elektricitet med tilladelse efter § 12 a. Ejere af affaldsforbrændingsanlæg må ved fastsættelsen af priser og betingelser for affaldsbehandling og for levering af fjernvarme ikke udnytte deres stilling til at fordele deres omkostninger på en måde, der anses for urimelig for brugerne af affaldsbehandlingsanlægget eller for fjernvarmeforbrugerne.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om fordelingen efter stk. 2 og 3.</p>	<p>8. § 75, <i>stk. 3</i>, ophæves. Stk. 4 bliver herefter stk. 3.</p> <p>9. I § 75, <i>stk. 4</i>, der bliver stk. 3, udgår »og 3«.</p>